לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ז' בסיון תשמ"ח, 23 במאי 1988 / שנה מ"ח מס' 13654 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

נעצרו מנהלת ב"סהר האדום" וראש האיגוד המקצועי בשכם

עתי"ם

חברת ההנהלה המאוחדת של ארגון הסהר האדום בשכם, ג'נאון אל בישר, וראש האיגוד המקצועי בשכם נעצרו בליל שבת על ידי כוחות הבטחון. נודע כי ברשותה של חברת הנהלת הסהר האדום נמצאו מאה אלף דינר שהם כ־300 אלף דולר. כוחות הבטחון חושדים כי סכום כסף זה הינו הזרמה על מנת לסייע לארגון המהומות באיזור.

מחלוקת בממשל... ועדת החקירה ל...

רה"מ ושר־האוצר תובעים להגביל הוועדה באופן ש... ● שרת־הבריאות, שלא שותפה בהתייעצויות, ר... ציבורית ושוויונית והבטחת משאבים נאותים ● קיס... שתפלס דרך לרפואה הפרטית ● אוהלי מחאה ו...

הנשיא הקל בעונשם של שלושת אסירי עולם מהמחתרת היהודית

כתב "על המשמר"

נשיא המדינה הפחית ערב חג השבועות את עונשם של אסירי העולם מן המחתרת היהודית והעמידו על 15 שנים. זו הפחתה שנייה בעונשם של השלושה: עוזי שרבף, שאול ניר ומנחם ליבני, לאחר שקודם לכן קצב הנשיא את עונשם. כתבנו מעיר כי אם בבתי הכלא יוחלט על הפחתת שליש, הרי יסתכם עונשם ב־10 שנים.

ח"כ יוסי שריד מסיעת ר"צ מחה נמרצות על הקיצור הנוסף בתקופת המאסר של שלושת אנשי הטרור היהודי. בהודעה שפירסם אומר שריד כי חבל מאד שנשיא המדינה בעצמו נותן ידו לקביעת שתי מערכות צדק בישראל אחת ליהודים ואחת לערבים.

מתמודד סאלח טאריף, עם יו"ר העבודה, בכנס דור ההמשך אמש. (צילום: פרטוש) עמוד 17

שביתה כללית בבתי־החולים

רונית מורגנשטרן

שביתה כללית הוכרזה היום בכל בתי־החולים הציבוריים בארץ. כל בתי־החולים — הממשלתיים וההסתדרותיים — יפעלו במתכונת שבת במשך 24 שעות. יטופלו רק מקרי חירום.

ההשבתה היא בהתאם להחלטת ועד התיאום של שני ארגוני הרופאים והיא לא שונתה למרות ההצעה להקים ועדת חקירה. הרופאים טוענים, כי למשבר הנוכחי דרוש פתרון ביניים מיידי ואי־אפשר לחכות במשך חודשים רבים למסקנות ועדת החקירה.

דלית שחורי, רונית מורגנשטרן, כתבנו לענייני עבודה ויצחק שור

הממשלה תדון הבוקר בהקמת ועדת חקירה על־פי חוק בעניין מערכת הבריאות, בעקבות הצעת נשיא המדינה, חיים הרצוג. לפני הממשלה יוצגו שתי הצעות: של רה"מ יצחק שמיר ושר־האוצר משה נסים, ושל שרת־הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו. הצעת רה"מ ושר־האוצר לא תואמה עם שרת הבריאות.

אמש התכנסו שרי המערך לדון בעמדתם הבוקר בממשלה.

על־פי הצעת שמיר וניסים, תוקם ועדת חקירה על־פי חוק, שתחקור את תפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות בישראל ותגיש לממשלה המלצות בדבר השינויים הנדרשים

בסוף השבוע יוגש גם כתב אישום נגד הדס להב, העורכת הספרותית של העיתון. מחרתיים יוגש ערר על מעצרו של אסף אדיב, המוציא לאור של "דרך הניצוץ", בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בפני השופט ארמנד לוי.

עו"ד פליציה לנגר, הסניגורית של עצורי "דרך הניצוץ", שללה מכל וכל את האשמות שהודלפו לאחרונה ופורסמו באמצעי התקשורת. עוה"ד לנגר אמרה אמש לכתבנו, כי הדלפות אלה מקורן ברור, והן לא יצאו מפרקליטות העצורים, כיוון שהיא מקפידה על צו־איסור הפרסום בפרשה.

לא הורשה לראות עו"ד

עוה"ד פליציה לנגר אמרה עוד: "אנו מאוד מודאגים מצורת ניהול החקירה כנגד העצורים, בכלל וכנגד אסף אדיב בפרט, הוא נעצר ביום ה' ומאז לא התאפשר לו לראות עורך־דין כאשר כבר עברו יותר משלושה ימים, בניגוד מוחלט לנוהל התקין.

היום כאמור יפורסמו — ההאשמות כנגד מיכל שוורץ ורוני בן־אפרת ותתאפשר הצצה ראשונה — באורח גלוי ורשמי — בפרשת "דרך הניצוץ". האפשרות של הטלת איסור פרסום על ההאשמות או ניהול המשפט בדלתיים סגורות קיימת, אך יש לשער שהיא לא תנוצל על־ידי התביעה.

■ ■ ■

רבה של ירוחם מתפטר: אשה מגרה יצר הרע

שלי יחימוביץ

רבה של ירוחם, הרב דוד מלול, בן 64, המכהן בתפקידו 32 שנה, הודיע לראש המועצה הדתית משה פריץ, כי בעקבות החלטת בג"ץ בעניין לאה שקדיאל, יגיש התפטרותו מן התפקיד. מלול אמר: "הצטערתי צער רב כאשר שמעתי על אישור המינוי. עלינו לארץ הקודשה ממרוקו כדי לפעול כדרך התורה, אבל מה שקורה כאן הוא הפוך. לא העליתי על דעתי שאשה תשב עם גברים ועוד במועצה הדתית. אשה עם גברים הולכת ומגרה את היצר הרע. ההחלטה לאשר את המינוי פגעה בתורה ובי באופן אישי. פוגעים בי כך, ולכן אין לי ברירה אלא להתפטר. אסור לאשה לשבת עם גברים בגלל איסור ייחוד וקל וחומר כאשר מדובר באשת איש".

בהתפתחות אחרת נודע שהבוקר יתן בג"ץ את פסה"ד גם בשאלת שיתוף נשים בגוף הבוחר את הרב הראשי לת"א.

סוף שבוע של בקבוקי תבערה: אם ובנה מטול־כרם נהרגו, שני ישראלים נכוו ביריחו

כן נהרגה אשה ממחנה הפליטים ליד טול־כרם מאש חיילי צה"ל ● סבורים שמשליכי בקבוק התבערה על הרכב מטול־כרם חשבו שזהו רכב ישראלי ● יעקב אסקין מירושלים נכווה קשה מבקבוק תבערה שהושלך לרכבו בכביש הבקעה ● פצועים ממכות בעזה ● צה"ל מכחיש כי ראש עיריית רמאללה התפטר

מנחם ענברי

סוף שבוע של בקבוקי תבערה פקד את הגדה המערבית ובמהלכו נהרגו אם ובנה מכפר ליד טול־כרם ושני ישראלים נפצעו, האחד קשה. נהרגה אישה ממחנה הפליטים טול־כרם בידי חיילי צה"ל ו־6 ואולי יותר נפצעו.

על נסיבות הפגיעות מבקבוקי התבערה נמסר כי שלשום בערב יצאו בני משפחה אחת מהכפר דיר אל־גוסון, להוביל יולדת לביה"ח בטול־כרם. כאשר חזרו לביתם הושלך על מכוניתם בקבוק תבערה, והמכונית עלתה באש. נספו אם ובנה, שמם קדח בת 60, ומוחמר סאלח בן 35.

טעו בכתובת

יום קודם לכן הושלך, בקרבת מקום, בקבוק תבערה על רכב צבאי. איש לא נפגע. בבדיקה ראשונית הועלתה סברה כי משליכי הבקבוק טעו בחושבם כי המכונית היא ישראלית.

(המשך בעמ' 17)

חודשו הלימודים במזרח ירושלים ● עמוד 19
5 נהרגו בתאונות בסוף השבוע ● עמוד 19
היום דיון בבג"צ בעתירת ד"ר עוואד ● עמוד 3

ועדת חקירה על־תנאי

הצעת הנשיא הרצוג להקים ועדת חקירה לפתרון המשבר במערכת הבריאות, זכתה לתגובות חמות עם צאתה לאוויר העולם. במחשבה שנייה היא ראוייה לעיון נוסף, ועל־פי התגובות הנלוות להסכמה הראשונה להצעה, ספק אם יש בה ממש.

הספק הראשון הוא לגבי עצם התאמת הכלי הקרוי ועדת חקירה לנושא מורכב ורחב־יריעה כמו מערכת הבריאות. ועדות חקירה הוקמו עד כה לחקור נושא ספציפי, בתוך מערכת בעלת יעדים מוגדרים, הפועלת בהסכמה בסיסית על מבניה ומטרותיה. בדרך־כלל הציעו ועדות החקירה, בצד מסקנות אישיות, שורת הצעות בנושא הספציפי אותו חקרו. הנסיון מלמד, שהמסקנות האישיות בוצעו, אך ההצעות העקרוניות התמסמסו ונגנזו, אפילו בגיזרה צרה יחסית כמו מבנה המודיעין ויחסי המודיעין והממשל, שנחקרה בוועדת אגרנט. קשה להעלות על הדעת שוועדת חקירה תוכל להציע הצעות בעלות משקל מוסרי וביצועי בנושא כמו מערכת הבריאות. מבנה מערכת הבריאות הוא נושא להתדיינות ולמאבק על דמות שירותי הרווחה כולם, ולמעשה, על המבנה החברתי – כלכלי של מדינת ישראל. במאבק עליו, יקבעו יחסי הכוחות הפוליטיים ולא מסקנות מלומדות של קבוצת מומחים.

בצד הספק על עצם התאמת ועדת חקירה לנושא, עולים ספקות ישירים ומיידיים לאור התגובות משני צידי המיתרס על רעיון הקמת הוועדה. מסתבר, ששני הצדדים מוכנים לוועדת חקירה, בתנאי שנתוני הפתיחה שלה יתאמו את המסקנות הרצויות להם. שמיר וניסים מוכנים לוועדה כזו אם תפעל בתוך מסגרת התקציב הקיימת. ועדה שתפעל תחת נתון כזה תגיע לאחת משתי מסקנות. או שתנציח את המצב הקיים, החונק את מערכת הבריאות, או שתגיע לכלל מסקנה, שבתנאי התקציב הקיימים יש לשנות מיסודו את האופי הציבורי של מערכת הבריאות, ולהעביר את מטלת התקציב ממשאבי המדינה לכיס האזרח על־פי מצבו הכלכלי. ברור ששרת־הבריאות וההסתדרות לא יוכלו לקבל נתון כזה. אם תתקבל עמדת שמיר וניסים כבסיס להקמת הוועדה, תהפוך הוועדה מסווה לשידוד מערכות יסודי בתחום הבריאות, על־פי חזונו של ניסים.

ברעיון ועדת החקירה יש, ככל הנראה, מידה מסויימת של תמימות מצד הנשיא. יש רק לקוות, שהוויכוח הנפתח עתה על נתוני הפתיחה של הוועדה ועל עצם קיומה, לא יהווה הסחת־דעת ממושכת מן המשבר, דבר שישחק אף הוא לידיו של שר־האוצר.

קאדאר הודח לאחר שנאם נגד הרפורמה; קארולי גרוש – מנהיגה החדש של הונגריה

השינויים אתמול מוגדרים כ"מהפיכת הצעירים" ● קארולי גרוש שהתמנה למזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית, ידוע בהזדהותו עם הקו של המנהיג הסובייטי גורבאצ'וב

רויטר

המפלגה הקומוניסטית השלטת בהונגריה בחרה אמש בראש הממשלה, קארולי גרוש, בן 57, למזכירה הכללי, במקומו של יאנוש קאדאר.

ועד מרכזי חדש, שנבחר אתמול, ביום האחרון של ועידת המפלגה, מינה את קאדאר לתפקיד־כבוד חדש — נשיא המפלגה.

הודח גם מהפוליטביורו

קאדאר הודח גם מן הפוליטביורו, ומשקיפים מערביים מציינים, כי פירוש הדבר שהסתיימה הקריירה הפוליטית שלו. לעומת זאת, הועלו בהיררכיה המפלגתית אישים צעירים יחסית, הידועים בתמיכתם ברפורמות. בין תומכיו הידועים ביותר של קאדאר, שאיבדו את מקומם בפוליטביורו, שאנדור

(המשך בעמוד 2)

בודפשט – חילופי שלטון בהונגריה – יאנוש קדר (מימין) המפנה מקומו למזכיר כללי של המפלגה הקומוניסטית לקארולי גרוש (משמאל) (צילום: אי.פי.)

העלאה של 22% בביטוח חובה לרכב צפויה ביולי

אורי נחשון

ועדת הכספים של הכנסת תתבקש לאשר בקרוב העלאה בשיעור 22 אחוז של ביטוח החובה לרכב החל מ־1 ביולי. המפקח על הביטוח במשרד האוצר כבר נתן אישור להתייקרות התעריפים.

ההתייקרות האחרונה של ביטוח החובה לרכב היתה באוקטובר 87, בשיעור של 24 אחוז, ומתחילת 88 חברות הביטוח חזרו וביקשו להעלות את התעריפים, כדי להתמודד עם גרעונות הענק שצבר תאגיד הביטוח "אבנר".

בחברות טוענים, כי מגמת העלייה במספר תאונות הדרכים נמשכת מתחילת 88. ראשי "אבנר" טוענים, כי ההתייקרות נדרשת גם בגלל עליית מחירי האשפוז בבתי־חולים.

קן חדש של השומר הצעיר נחנך בפתח־תקווה

כתב "על המשמר"

קן פתח־תקווה הוא אחד הקינים הוותיקים בתנועה וקיים מאז 1935. בתחילת דרכו היה זה צריף ורק בשנת 1949, לאחר אסון עין־גדי, ובעזרת מגרש שנתרם על־ידי משפחת פולצ'ק לזכר הבן, מוטלה, עבר הקן לרחוב שפירא ושימש את התנועה מאז ועד היום.

טקס חנוכת הקן התקיים אמש בהשתתפות מאות מחניכי הקן ובוגריו ובני משפחותיהם ובמעמד סגן ראש העיר פתח־תקווה, אלימלך כנר, מזכיר מועצת הפועלים, ציון צאלה, אנשי מפ"ם בעיר, אנשי חינוך ותרבות בעירייה והנהגת התנועה. לאחר הברכות הוצגה מסכת על תנוך התנועה אז, היום ובשנות ה־2000.

מזג אוויר

מזג האוויר עדיין חם מהרגיל לעונה.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 17 — 33, רמת־הגולן 16 — 33, צפת 17 — 32, חיפה 18 — 30, טבריה 19 — 35, עפולה 17 — 37, שומרון 18 — 33, תל־אביב 19 — 32, לוד 17 — 36, יריחו 19 — 40, עזה 20 — 30, באר־שבע 18 — 39, אילת 24 — 40.

(עתי"ם)

צה"ל מרחיב מערך מתקני הכליאה לעצורי השטחים

בכלל זה הוקם מרכז שליטה ממוחשב ● הכוונה היא לייעד כל מתקן כליאה לסוג אחר של עצירים ● ח"כ צוקר: למעלה מ־10,000 מתושבי השטחים עצורים מהם 1900 מנהליים

מנחם ענברי, יצחק שור

צה"ל משלים בימים אלה את מערך מתקני הכליאה של העצורים בשטחים ובכלל זה הוקם מרכז שליטה ממוחשב ובעל שירותי פקסימיליה. כך מסר אלוף־משנה ש., הממונה על מתקני הכליאה.

הוא גילה, כי באחרונה נפתח מתקן חדש במגידו, וזה אפשר את סגירת מתקן עופר ליד רמאללה, שהתפרסם בגלל פרשת הגדנ"ע.

הכוונה היא לייעד כל מתקן כליאה לסוג אחר של עצירים. למשל, מתקן פארעה שליד טובאס יותר למעצרים רגילים ולניהול חקירות עד לשלב הגשת כתבי־אישום. מגידו יקלוט את העצירים שפתחו נגדם בהליך שיפוטי והם נעצרו עד תום ההליכים. מחנה קציעות בנגב ייוחד לעצירים מנהליים ושפוטים.

במחנות יש ועדות המטפלות בשחרורים מוקדמים אם יש הצדקה בכך. הצלב האדום מבקר במתקנים על פי צרכיו. עורכי־דין זכאים להיפגש עם לקוחותיהם ללא הגבלה ובלי צורך בתיאום מוקדם. בכל תלונה מטפלים מיד ובודקים אותה לעומק.

בעניין העציר ששוחרר לאחר בדיקתו של ח"כ גדי יציב במתקן דהריה נמסר, כי הצבא יבדוק כיצד נעצר האיש בלי אסמכתא חוקית ויוסקו מסקנות.

אלוף־משנה ש. גילה, כי נמצאו עוד שני מקרים דומים.

עוד מסר, כי טופסי מעצר חדשים חולקו בכל רכב סיור והדבר מאפשר לחייל לרשום בבירור את פרטי הפעולה במסמך שיש לו תוקף חוקי. לגבי תלונות על הכאת אסירים אמר ש., כי מה שפורסם בעניין מתקן עופר והגדנ"עים הוא "בלבול שלם" ובקרוב יפורסמו פרטי החקירה. בשני מקרים אחרים נשפטו שלושה חיילים על הכאת אסירים. לא נמסרו תוצאות המשפטים.

בעניין מעצר קטינים נמסר, כי בני 14־16 מוחזקים בנפרד מן האסירים הבוגרים ועקרונית אין עוצרים פחות מבני 14, אלא במקרים חמורים במיוחד, כמו השלכת בקבוקי תבערה.

לגבי המעצרים המנהליים טוען היועץ המשפטי, כי הצורך להביא כל עציר לשופט התבטל זמנית בגלל הצרכים המיוחדים שהמצב הכתיב.

בעניין מעצר עיתונאים פלשתינאיים הובהר, כי הם לא נעצרו בגלל פעילותם העיתונאית, אלא מכיוון שהצטבר נגדם חומר בטחוני.

1900 עצירים מנהליים

1900 מתושבי השטחים הם עצורים מנהליים, כתב ח"כ דדי צוקר (ר"צ) בדו"ח שנשלח לשר המשפטים, עורכי־הדין ולראשי הפקולטות למשפטים. מטרת הדו"ח היא להביא לנקיטת עמדה מצד המכותבים נגד מדיניות המעצרים המנהליים.

לפי דו"ח זה עצורים עתה למעלה מ־10,000 מתושבי השטחים. 8,500 מהם נעצרו לפני התקוממות, 1,000 הם שפוטים וכאלה הממתינים לסוף ההליכים, ו־1900 הם מנהליים. לאחרונה אין זכות להשתמש ברדיו, טלוויזיה ועתונים, אין להם זכות ללבוש בגדים אזרחיים ולקנות בקנטינה. רובם מוחזקים במתקן המעצר קציעות, שבתוך הקו הירוק, בניגוד לאמנת ז'נבה.

פירושו של דבר — פנחס ענברי

צבא קלגסים רשמי

אביזר חדש צורף לסיורי צה"ל בשטחים – חוברת טפסים של "מעצרי אינסטנט" – ובכך התקדם צה"ל עוד שלב בדרך הפיכתו לצבא קלגסים רשמי וממוסד.

מסיבת העיתונאים שבה נחשף מערך מתקני הכליאה, שאינם אלא מחנות מעצר, חשף בשפת עובדות מקצועית ויבשה את שיטות הרגל של שלטון ישראל בשטחים, שחופף יותר ויותר למנגנון כיבוש חסר יומרות.

אלפי העצורים, מספרם נאמד ביותר מ־8000, ויש אומרים 7000, משנים לגמרי את האקלים הפוליטי בשטחים, ובמחנות המעצר מתגבשת למעשה הנהגה חדשה לשטחים. יש חשש, כי לא יהיו אלא עוד אותם תומכי אש"ף שחיפשו גם דיאלוג עם ישראל, אלא נסיונם האישי ילמד אותם שאין דרך זולת המאבק הצבאי.

העובדים הסוציאליים הצטרפו לאיגודים שהכריזו על סכסוך

כתבנו לענייני עבודה

איגוד העובדים הסוציאליים, המונה 6,500 חברים, הצטרף אתמול אל האיגודים המקצועיים שהכריזו על סכסוך עבודה נגד המעסיקים.

המזכ"ל של איגוד העובדים הסוציאליים, שרה זילברשטיין, מסרה, כי הסכסוך הוכרז עקב דרישות שהעלה האיגוד לפני כחצי שנה ולא נענו על־ידי המעסיקים.

העובדים הסוציאליים תובעים שיתוקן לוח התפקוד שנבנה לפני עשר שנים. לדבריהם, לוח זה אינו כולל תפקידים חדשים שנוצרו באחרונה בעקבות חוק ביטוח סיעוד.

כן דורשים העובדים הסוציאליים סגירת הפער לרעתם בשכר בינם לבין האחיות והמורים, המגיע לטענתם לשיעור של 25 אחוז.

לדברי זילברשטיין, כשליש מהעובדים הסוציאליים משתכרים מתחת למינימום וזקוקים עקב כך להשלמת הכנסה.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, פנה אל האיגודים המקצועיים השונים ולמפעלי ההסתדרות כי יסייעו להסתדרויות המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים וכן האקדמאים במדעי החברה והרוח במאבקן המקצועי לחתימה על הסכמי שכר לשנתיים הקרובות, נוכח מה שהגדיר כ"אי־נכונותם של המעסיקים ושל האוצר לנהל עימם משא־ומתן ענייני".

"ראש עיריית חדרה פועל כמגרש שדים מימי הביניים"

אמרה ח"כ סרטני בתגובה להתנגדותו לפתיחת מעון למפגרים בתחומי העיר

שלמה סלוצקי

ח"כ אמירה סרטני, חברת ועדת החינוך של הכנסת מטעם מפ"ם, הביעה את הזדעזעותה מהתנגדותם הכמעט אלימה של חלק מתושבי חדרה לפתיחת מעון למפגרים בתחומי העיר.

"חמורה שבעתיים", אמרה ח"כ סרטני, "היא השתתפותו של ראש העיר במהלך זה ונסיונו לבודד את האוכלוסייה הזו כעדת מצורעים. ראש העיר פועל כמגרש שדים מימי הביניים".

ח"כ סרטני חיזקה את ידיו של לוי גרינברג, המנהל המיועד של המוסד, במברק ששלחה אליו אמש ושבו הציעה לו את סיועה במאבקו הצודק.

מדובר בהתנגדותם של תושבי חדרה בשכונות ביאליק ושמשון להעברת מפגרים מראש העין לחדרה, לאחר שהביתן בו שוכנו בראש העין התמוטט.

"אני עצמי הוכיתי, נדחפתי, ירקו עלי וקיללו אותי, אבל כואב לי בעיקר על היחס למפגרים. היחס שהחברה שלנו נותנת להם שואף לאפס", כך אמר אתמול לוי גרינברג (36), מנהל המוסד לחוסים מפגרים "נטועה" בחדרה. האיש המליץ להעביר לחדרה 100 מפגרים שנותרו חסרי קורת גג לאחר שהביתן בו התגוררו התמוטט. בעקבות הפגנת תושבי חדרה, בה השתתף גם ראש העיר, אמר גרינברג: "הודעתי שאני מרים ידיים".

המפגרים שגורשו מחדרה, מוחזקים בינתיים במקלט של בית־ספר וחלקם נאלצים ללון תחת כיפת השמים. שלשום, כשהשרב היה בשיאו, התפוצץ צינור המים היחיד במקלט ששימש את המפגרים. מנהל האגף לשירותי טיפול במפגר, ד"ר יצחק קנדל, פנה בדחיפות לגרינברג וביקש להעביר כבר אותו יום את החוסים למבנה בחדרה. למרות שהמנהל המיועד למוסד הודיע שהוא נכנע, מתכוון מנהל האגף לשירותי טיפול במפגר להביא את הנושא למאבק משפטי וציבורי. "מדובר בבעיה חברתית ממדרגה ראשונה שצריכה לעניין כל אחד מאיתנו", אמר קנדל.

על הטענה בדבר פגיעה באיכות החיים של התושבים אמר: "כאיש מקצוע אינני יכול לקבל את זה. מדובר בחוסים המוחזקים במסגרת מסודרת. הדיבור על 'איכות חיים' הוא חזרה לימי הביניים. מה הם רוצים שנעשה עם המפגרים?"

רק חמישה מושבים זכו עד כה בסיוע ממשלתי במסגרת ההסדר

אורי נחשון

רק חמישה מושבים זכו עד כה בסיוע ממשלתי במסגרת הסדר המושבים שנחתם בינואר 88 — מסר אתמול אברהם סנפירי, ראש מנהלת ההסדר, לחברי ועדת הכספים של הכנסת.

מ"מ יו"ר ועדת הכספים, ח"כ חיים קופמן, זימן אתמול את הוועדה לדיון מיוחד לצורך מעקב אחרי ביצוע הסדר המושבים. מדיווחו של סנפירי עולה, כי רק מושבים בודדים זכו לקבל את הסיוע, שעיקרו מחיקת חובות ופריסת הלוואות לתקופה של עד 15 שנה בריבית צמודה של 6.7 אחוזים.

לדבריו, באפריל ניתן סיוע לשלושה מושבים ובשבוע האחרון לשני מושבים נוספים.

סנפירי הבהיר, כי העיכובים נבעו מבעיות שונות שהעלו בנק הפועלים ובנק המזרחי ובעקבות [illegible]. להערכתו, בכל שבוע יטופלו [illegible] עם שני מושבים נוספים לפחות.

עוד מסר סנפירי, כי כל [illegible] הקניות, למעט אחד, קיבלו החלטה להשתלב בהסדר, שנובש [illegible] ועדת רביד, ואנשי מנהלת ההסדר כבר ביקרו בכ־200 מושבים שנמצאים בהסדר והסבירו להם את פרטיו.

לארכיטקטים, ליצרני עבודות אלומיניום ולרכזי בנייה

עידן חדש בענף האלומיניום

קומפלט + הדרכה + מידע = הכל תחת גג אחד

1 קומפלט — קיימים במרכז - פרופילים, אביזרים, אטמים, מבלטים, קטלוגים ותצוגת דגמים בבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.

2 הדרכה — קליל הקימה 4 מרכזים לייעוץ טכני והדרכה - תצוגה במקום, אפשרות לייצור דגם. חופשי - ללא תשלום. הביקור בתיאום מראש.
איזור המרכז - ארפל 03-808734, 805320 | איזור ירושלים - אלמיר 02-854468 | איזור הדרום - רוגל 057-73124, 3312475 | איזור הצפון - קליל 04-700124, 710957

3 מידע — קטלוגים הכוללים שרטוטי הרכבה, פרופילים, אביזרים, אטמים ומבלטים ניתן לקבל במפעלנו, במרכזי ההדרכה, ובבתי המסחר המורשים למכירת פרופילי קליל.

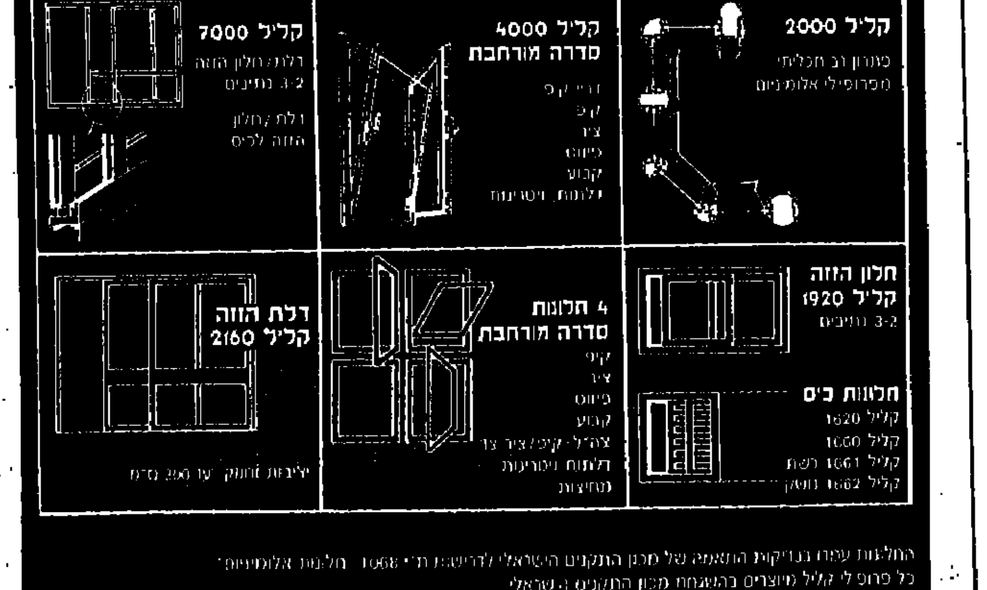

החלונות עברו בדיקות התאמה של מכון התקנים הישראלי לדרישות ת"י 1068 - חלונות אלומיניום
כל פרופילי קליל מיוצרים בהשגחת מכון התקנים הישראלי
סימן הזיהוי הבלעדי של פרופילי קליל = 3 פסים

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ● ת.ד. 210 קרית מוצקין 26114 ● טל. 710557, 700424 (04) ● טלקס 471537 KLIL IL ● פקס 711160 (04)

ארה"ב שוקלת נוסחות שונות להכרה בזכות הפלשתינים להגדרה עצמית

תושבי השטחים יבקשו מפסגת מעצמות־העל לדון בעניינם — כנושא מרכזי ● בריה"מ ומצרים: השתפרו הסיכויים לוועידה בינ"ל ● ירדן דורשת ייצוג עצמאי לפלשתינים

מנחם ענברי, רויטר, סי"צ

ארה"ב ממשיכה במגעיה העקיפים עם אש"ף, ובשלב זה בודקת היא עימו נוסחות שונות, שיאפשרו לה להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים.

לכתבנו נודע, כי הדיפלומט האמריקני ראט קלוואריוס, הנמצא בסיבוב פגישות במזה"ת, נפגש עם אישים פלשתיניים המקורבים לאש"ף, אם כי אינם חברי הארגון ממש, ומגלגל עימם את הנוסחות השונות. בין היתר, מפציר הוא בחוגים פלשתיניים שונים ברבת־עמון ובגדה המערבית לשכנע את אש"ף לא להיות קשוח במו"מ עם ארה"ב בשאלה זו.

גם נציגה הקובע של ארה"ב באו"ם, ורנון וולטרס, מסייר באיזור ואתמול הגיע לכווית לשיחות על המזה"ת ומלחמת עיראק־איראן.

הפלשתינים יפנו למעצמות

סוכנות הידיעות המצרית מסרה בשבת, כי הפלשתינים בשטחים יפנו לארה"ב ולבריה"מ בבקשה שיעלו את עניינם כנושא מרכזי בוועידת הפסגה שלהן, הנפתחת בסוף החודש. לדברי הסוכנות, תגיש ההנהגה המחתרתית של ההתקוממות בשטחים בקשה זו בתזכיר למוסקווה ולוושינגטון, בחתימת מיליון תושבים. בתזכיר נאמר, כי הפלשתינים בשטחים ומחוץ להם רואים באש"ף את נציגם היחיד, והם קוראים לריגן ולגורבאצ'וב לשים קץ למדיניות „אגרוף הברזל" של ישראל.

„השתפרו הסיכויים"

בטאון המפלגה הקומוניסטית „פראוודה" מסר אתמול, כי לדעת בריה"מ ומצרים, שופרו באחרונה הסיכויים לעריכת ועידה בינלאומית למזרח־התיכון.

בהודעה שפורסמה בתום השיחות בין שרי החוץ של בריה"מ ומצרים, אדוארד שווארנדזה ועיסמת עבדאל־מגד, נאמר, כי „המשתתפים בשיחות רשמו לפניהם, שנוצרו באחרונה תנאים מוקדמים טובים לכינוס ועידה בינלאומית ולפתיחה בתהליך להשכנת שלום" - מציין הבטאון.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס", מסרה, כי גורבאצ'וב אמר לעבד־אל־מגיד, שלא יתכן הסדר שלום במזה"ת בלי השתתפות אש"ף, אך יש לייחס אותה מידה של חשיבות לאינטרסים של שאר הצדדים, דהיינו, סוריה, ירדן וישראל.

„יותר ממסיבת קוקטייל"

שגריר ברית המועצות ברבת־עמון אמר אתמול, כי גורבאצ'וב מתכוון להפציר בריגן להסכים לכינוסה של ועידת שלום שתהא „יותר ממסיבת קוקטייל גרידא". הוא הבהיר, כי בעיני מוסקווה, ועידה יעילה אינה ועידה שתכפה פתרונות, אלא ועידה ש„תאפשר לכל הצדדים הנוגעים בדבר להביע את דעותיהם ברוח חיובית."

משלחות עצמאיות

שר ההסברה הירדני, האני חסאונה, חזר ואישר אתמול את עמדת ארצו, כי בוועידה חייבות להשתתף משלחות עצמאיות של ירדן ושל פלשתינים. בראיון ליומון הירדני „אל־דסתור", אמר חסאונה, כי ירדן אינה מתנגדת למשלחת משותפת, אך הטעים, כי הכוונה לשתי קבוצות נפרדות, שיפעלו בצורה עצמאית. האחת, ירדנית, שתדון בכיבוש חלק משטחה של ירדן בגדה המזרחית, והאחרת פלשתינית, שתדון בבעיה הפלשתינית. חסאונה הוסיף, כי ארצו אינה מעוניינת בסיפוח חלק כלשהו של „הטריטוריה הפלשתינית" והיא תכבד את „שאיפות העם הפלשתיני".

נפטר יצחק שמואלי „המפגין הוותיק"

ירושלים.—יצחק שמואלי־ירדין, מראשוני תנועת „החירות" והתנועה הרביזיוניסטית, נפטר אתמול מדום לב בביתו בירושלים בשנת ה־75 לחייו.

המנוח נולד בוילנה ובשנת 1934 עלה ארצה. כל משפחתו ניספתה בשואה. הוא הצטרף עוד בוילנה לתנועה הרביזיוניסטית והיה מתלמידיו של זאב ז'בוטינסקי. כשעלה ארצה החל לעסוק בעיתונות וכתב בעיתונים הלאומיים „הירדן" „המשקיף" „חירות" ו„היום". בין השאר היה כתב מכנסת הראשונה.

שמואלי נאבק בחריפות נגד הסכם השילומים והקשרים הדיפלומטיים עם גרמניה מאז פרש לפנסייה מעבודתו העיתונאית היה מראשי הנאבקים בתנועת החירות על עקרון ארץ ישראל השלמה.

בשנים האחרונות הפך שמואלי לאדם שהיה מפגין בירושלים וברחבי הארץ בכל הפגנה או עצרת של המחנה הלאומי. שמואלי כינה את עצמו „המפגין הוותיק" והיה מופיע לעיתים קרובות במחרוזת „מכש" בהפגנות שצולמו לטלוויזיה.

מרדכי פרידמן

כתב „על המשמר"

מרדכי פרידמן, מוותיקי עובדי „הדפוס החדש", נפטר ביום שישי בגיל 66 מדום־לב. רק לפני מספר שבועות נערכה לו מסיבת פרידה עם צאתו לגימלאות, אולם המשיך מדי פעם בעבודתו. יום לפני מותו עדיין עבד בהוצאת העתון.

פרידמן, יליד 1922 בלודז', פולין, היה חניך השומר־הצעיר ובזמן מלחמת העולם השנייה נמלט לברית־המועצות בעוד משפחתו ניספתה בשואה. כמעפיל הגיע ארצה ב־1948, נתפס ע"י הבריטים וגורש לקפריסין.

לפני 25 שנה החל לעבוד ב„דפוס החדש". נעים־הליכות, בעל מזג טוב, עשה עבודתו נאמנה ותמיד היה מוכן לכל מבצע, גם אחרי צאתו לגימלאות.

הניח אשה, שתי בנות, בן ונכדים.

הלווייתו תהיה היום ב־2.00 אחה"צ בבית־העלמין בחולון.

קאדאר

(סוף מעמוד ראשון)

גאסמאר, ראש תנועת האיגודים המקצועיים בהונגריה.

שינויים מרחיקי לכת

„השינויים שנעשו מרחיקי־לכת הרבה יותר ממה שהיה צפוי" — אמר פקיד מפלגה בכיר לכתב „רויטר" בבודפשט. „כמעט כל הזקנים יצאו, לא רק מן הפוליטביורו אלא גם מהוועד המרכזי."

קאדאר, שעמד בראש המפלגה בהונגריה למן ההתקוממות האנטי־סובייטית בשנת 1956, הודח מתפקידו שעות ספורות לאחר שהשמיע נאום ארוך, שבו תקף את רעיונות הרפורמות ואת מה שכינה כ„אנוכיות פוליטית".

בעקבות גורבאצ'וב

יורשו של קאדאר, קארולי גרוס, הוא אישיות רבת־עוצמה, הצועד בעקבותיו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב. הוא נתמנה לראש ממשלה בשנת 1987 וידוע באהדתו למערב.

פסטיבל ישראל 88

פוגורליץ — יחיד ומיוחד

איוו פוגורליץ הוא פסנתרן מיוחד במינו, בעל אמירה אישית מורגשת בגדול, ללא פשרה או ויתור. ברסיטל לפסנתר בו ניגן סונטות של בטהובן (סונטה מס' 17 ברה מינור אופ. 31 מס' 2 „הסערה"; סונטה מס' 32 בדו מינור, אופ. 111) ושל סקריאבין (סונטה מס' 2 בסול דיאז מינור, אופ. 19 „פנטסיה") ואת יצירתו של מוריס רוול („גספר של הלילה") העניק לכל יצירה בביצועו, חותם אישי מובהק. את כולן הוא מעצב ברוחו ומקנה להן חזות חדשה, מיוחדת לו, גם אם היא חורגת, כאילו במתכוון, מן המסורתי והמקובל. אפשר להסכים ללבוש החדש הזה, או לחלוק עליו, אבל אי־אפשר להתעלם מן האישיות המיוחדת שעיצבה אותו. גירסת פוגורליץ לסונטה „הסערה" לבטהובן, שפתחה את התוכנית לא דמתה כלל לסונטה המוכרת. רגשים הוחלפו, פיסוקים השתנו ומרכזי כובד זזו ממקומם. היו בשינויים הללו הרבה מאד רגעים נפלאים, אבל לי בכל זאת חסרה הסונטה שאהבתי. אחרת היתה הסונטה ברה־מינור, האחרונה שבטהובן הלחין, כמעט בת זמנן של „המיסה סולמניס", ושל הסימפוניה התשיעית והרביעיות האחרונות. צליליה של גאון שכל עולמו רוח מזוככת והוא מצוי במקום שאין לחולשות אנוש ומגבלותיו נגישות אליו. והאיש הצעיר היפה הזה ישב וביקש להשיג באצבעותיו את כל העומק הנשגב בנאמנות אישית מופלאה. הוא שירטט בצבעים גועשים וסוערים את „הפנטסיה" של סקריאבין, סיפור צבעים מלא דמיון ודרמה גדול המתרגשת בין הקלידים. את הרסיטל חתם בחיוך מר־מתוק בתמונות האימפרסיוניסטיות המרותקות של רוול.

אביבה שלח

פלאנאגן — ג'אז קלאסי

המופע של טומי פלאנאגן, אמש ברחבת מוזיאון רוקפלר, פתח את סידרת מופעי הג'אז של פסטיבל ישראל. קשה לחשוב על מופע פתיחה מוצלח יותר. פלאנאגן, השייך ביולוגית ונפשית לדור נפילי הג'אז של שנות ה־50, מנגן ג'אז קלאסי, ג'אז של הזרם המרכזי, מוסיקה נעימה שעושה טוב לאוזן ולנשמה, ג'אז שאפשר לשמוע בבר אפלולי ובאולמות קונצרטים, פשוט כיף. יחד עם פלאנאגן היו על הבמה ג'ורג' מראז, בבאס וקני וושינגטון, בתופים. השלושה ניגנו סטנדרטים משל פארקר, גילספי, אוונס, גרשווין ומונק. שיתוף הפעולה בין השלושה מצויין. יש יופי של תיאום והפרייה הדדית במהלך הנגינה וניכר שהם מנגנים ביחד שנים ארוכות. מראז מלווה מצויין עם קיטעי סולו לא רעים. וושינגטון הוא דוגמה למתופף שלא חובט בתופים כדי להוכיח את כישרונו, קטע הסולו שלו עם המברשות פשוט פנינה. תרשמו את השם הזה, עוד נשמע עליו. הנגינה של פלאנאגן וירטואוזית, מלאה בצבעים וניואנסים, פשוט חוויה. ברור למה נחשב פלאנאגן לפסנתרן מהשורה הראשונה של פסנתרני הג'אז כיום ובכלל. בסך הכל מופע טוב, לא חוויה חד־פעמית אבל בהחלט חוויה.

יוסי ונונו

„על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43560—3
המען למכתבים: שירות שקדואר בעו"ת־א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102—121, טל' 233161—3, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מכנור 17, טל' 673678, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

רה"מ ה„צדיק": סרב לטפל בשן שבורה שבפיו כדי שלא לחלל השבת

בצלאל עמיקם

ראש־הממשלה יצחק שמיר מוכן היה לעשות את השבת כששן קדמית שבורה בחזית פיו, ובלבד שלא לחלל שבת ולקבל טיפול רפואי. הסיפור החל ביום שישי, לפני שבוע כשראש הממשלה יצחק שמיר הופיע במרפאתו של רופא שניים, ד"ר אדי גרפונקל בירושלים, כדי שירכיב לו על שן שבורה בפיו, כתר. ראש־הממשלה בלע את הכתר והרופא הנדהם לא יכול היה להדביקו על השן. בהתייעצות רפואית הוברר שאין כל סכנה בבליעת הכתר והרופא היה מוכן להרכיב שן זמנית. כתב העתון „ערב שבת" שגילה זאת מציין כי שמיר לא הסכים שהטיפול יינתן לו במהלך השבת והחליט להמתין למוצאי־שבת. אז נפתחה המרפאה במיוחד עבורו ולישיבת הממשלה הוא הגיע כששיניים מלאות בפיו.

ויליאם בראון ימונה כשגריר ארה"ב בישראל במקום פיקרינג

רויטר, עתי"ם

וושינגטון. — הנשיא רייגן מתכוון למנות את הדיפלומט המקצועי ויליאם בראון, כשגריר ארה"ב בישראל, במקום תומאס פיקרינג — נאמר בהודעה שפורסמה ביום ו' על ידי הבית הלבן. בראון, בן ה־57, מכהן עתה כשגריר ארה"ב בתאילנד.

קודם לכן הוא כיהן כסגן שר החוץ לענייני מזרח אסיה והאזור הפאסיפי. בראון, שמינויו טעון אישור על ידי הסנאט, שירת בישראל כסגן ראש הנציגות האמריקנית בשגרירות ארה"ב בתל אביב מ־1979 עד 1982.

„סוריה קיבלה מבריה"מ 3 צוללות תקיפה חדישות"

עתי"ם

אבו דאבי. — העיתון „אל איתיחאד" מסר, כי סוריה קיבלה בזמן האחרון מבריה"מ שלוש צוללות תקיפה חדשות מדגם „קילו". הצוללות נחשבות כצוללות התקיפה המודרניות ביותר.

משקלה של צוללת מדגם „קילו", הוא 3,200 טון ומעריכים כי צוותה מונה כ־90 איש. הצוללת מצטיינת במהירות וביכולת לצלול בעומק רב. היא חמושה ב־18 פצצות טורפדו נגד ספינות ונגד צוללות.

סוריה קיבלה בשנה שעברה שלוש צוללות סובייטיות מדגם „רומאו".

על מותו ללא עת של
חברנו
מרדכי פרידמן ז"ל
מהעובדים הוותיקים של „הדפוס החדש"
ההלוויה תצא מבית המנוח, רח' סירקין 29
היום, יום ב', ז' סיון תשמ"ח 23.5.88,
בשעה 14.00, אל בית העלמין בחולון
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
אבלים:
בית „על המשמר"
ועובדי „הדפוס החדש"

ביתנו שרוי באבל
במות חברתנו היקרה
אילנה ארי
ההלוויה תתקיים היום, יום שני,
23.5.88, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ עין המפרץ

אבל כבד ירד על ביתנו
במות חברתנו היקרה
יעל מירברג ז"ל
ההלוויה תתקיים בקיבוצנו היום, יום שני,
23.5.88, בשעה 16.00, מתאספים במועדון לחבר
המשפחה וקיבוץ יד מרדכי

הבוקר מתחדש הדיון בבג"ץ בעתירת עוואד נגד גירושו

העותר: הגירוש יגרום לישראל נזקים מדיניים חמורים, שלא נצפו בעת שהוחלט עליו

עתי"ם, עלי בחן (סקנדינביה)

בג"ץ ישוב וידון הבוקר בעתירתו של ד"ר מובארק עוואד, הדורש לבטל את צו הגירוש נגדו.

פרקליטיו של עוואד, עוה"ד אברהם גל וג'ונתן כותאב, אומרים בעיקרי הטיעון שהגישו לבג"ץ, כי גירושו יגרום למדינת ישראל נזקים חמורים. „הגירוש ישיג מטרות הפוכות מאלה הרצויות, אפילו לראש הממשלה. הגירוש יגרום נזקים מדיניים חמורים, שלא נצפו בעת שהוחלט עליו. הוא לא ישיג את התוצאות המצופות ובוודאי שאין לו דבר עם אירועי ההתקוממות בשטחים", נטען בעיקרי הטיעון.

עוואד ופרקליטיו אומרים, כי החלטות ראש הממשלה ויועציו נתקבלו על יסוד מידע מוטעה וחלקי, בעקבות שורה של טענות־סרק והשמצות שהפיצו נגדו גורמים ימניים קיצוניים. עוואד אומר, כי אין לגרשו, משום המעמד המיוחד של תושבות קונסטיטוציוניות החל לגביו, כמו כל תושב אחר במזרח ירושלים. מעמד זה, של מעין אזרחות, אינו מעניק לישראל שום זכות לגרשו על סמך העובדה, שתוקף אשרת התייר שלו פג", נטען.

פרקליטיו של עוואד צירפו לעתירה חוות־דעת של ד"ר מירון בנבנישתי, מומחה לבעיות השלטון הישראלי ביהודה ושומרון, המאמץ את טענותיהם. בנבנישתי כותב כי „החלת החוק הישראלי לא פגעה במעמדם האישי של תושבי מזרח ירושלים, בזכות התושבות שלהם, ברכושם או בעיסקם, גם כאשר יצאו מהאזור".

ארגון העובדים הסוציאליים בנורווגיה שיגר לעיתונות, לשגרירויות ישראל וארה"ב וכן למובארק עוואד בירושלים פנייה לביטול גזירת הגירוש נגד עוואד.

נשיא הארגון, המונה אלפי חברים, גארד רייגוולטון, כותב: „מובארק עוואד הוא אישיות מכובדת ונערצת, בעשייתו נגד האלימות בתוך הקהילה הערבית־פלשתינית בגדה המערבית. הוא פועל לסיום הכיבוש ולשיתוף פעולה בין הישראלים והפלשתינים ויש לאפשר לפעולותיו להמשיך."

פרס: בשיחות עם שולץ ורייגן מצאנו דרך, למנוע את הפסקת תהליך השלום

יוצא היום לבריסל, לשיחות על אשרור היצוא מישראל לאירופה

דליה שהורי, מנחם ענברי, עתי"ם

שר החוץ שמעון פרס, אשר שב ביום ו' לישראל לאחר מסע בהונגריה, איטליה ספרד וארה"ב, יוצא הבוקר לבריסל, כדי לדון עם שרי החוץ של מדינות הקהילה האירופית על אשרור הסכם היצוא הישראלי לאירופה. בשעתו לא אשרר הפרלמנט האירופי את המסמך, במחאה על מעשי ישראל בשטחים.

ביקורו של פרס יהיה קצר והוא ישוב לישראל מחר בערב. ביום ד' בבוקר ישתתף פרס בישיבת הקבינט. יועצו המדיני, ד"ר נמרוד נוביק, נשאר באירופה כדי להיפגש עם פקידים סובייטיים.

בין הגדה המערבית ומערב אירופה מתפתח מו"מ ישיר, ללא מעורבות ישראלית, על תנאי היצוא החקלאי הישיר לשוק המשותף. בימים הקרובים תבוא לרצועת עזה משלחת של השוק, ובה מומחי חקלאות מהולנד, ואח"כ תצא משלחת של חקלאים פלשתינים מהשטחים לסיבוב שיחות במערב אירופה.

פרס אמר בשובו ביום ו', כי הוא שבע־רצון, והצליח בשיחותיו עם מנהיגי ארה"ב להבטיח את המשך תהליך השלום. „בשיחותינו עם שולץ ורייגן מצאנו דרך למנוע את הפסקת תהליך השלום. אם היה נפסק תהליך זה היה מירוץ החימוש נמשך, והפעם מעורבים במירוץ החימוש באזורנו גם הסינים" אמר פרס.

את פניו של פרס קיבלו בנמל התעופה השר מוטה גור ומשלחת של ראשי ערי הפיתוח, אשר הביעו את תמיכתם בו.

„יש מי שרואה כאן את תהליך השלום כפשע", הגיב פרס על הביקורת של שמיר, נגד פגישתו עם השגריר הסובייטי בארה"ב. „כאשר יהיה לנו שגריר סובייטי בישראל, אפגש איתו בירושלים" אמר פרס.

בבודפשט מצא פרס יחס חם של השלטונות, וגם איתם דן על העלייה מבריה"מ. „בהונגריה קיימת עדיין קהילה יהודית של כ־100,000 נפשות", הטעים פרס.

לפני שובו לישראל, נפגש פרס עם נציגי חברת אי.בי.אם בניו־יורק, כדי לדון איתם על הקמת מרכזים טכנולוגיים נוספים בעיירות פיתוח, כמו אלה שהוקמו על ידי חברת המחשבים האמריקנית הגדולה בירוחם ובשדרות.

פרס ומוטה גור בנתב"ג (צילום: חנניה הרמן)

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: טמפרטורות נוחות עם כמויות משתנות של עננים בגובה רב.

טמפרטורות המינימום והמכסימום הצפויות: ירושלים 13־25; רמת־הגולן 14־28; צפת 13־25; חיפה 17־28; טבריה 19־34; עפולה 16־30; שומרון 17־28; תל־אביב 18־26; יריחו 17־36; עזה 17־26; באר־שבע 15־31; אילת 22־38. (עתי"ם)

חברי „די לכיבוש" הפגינו מול כלא עתלית, נגד מעצר מונירה דאוד מביתא

הפגנות נגד המעצרים ההמוניים בשטחים גם מול כלא אילון וברעננה

עתי"ם

חברי תנועת „די לכיבוש" הפגינו אתמול מול שערי כלא עתלית.

המפגינים עמדו בצד הדרך ונשאו שלטים במחאה על מעצרים של תושבי השטחים בעתלית ובמיוחד על תנאי מעצרה של מונירה דאוד מביתא.

כ־50 מפגינים קיימו אתמול משמרת־מחאה נגד הכיבוש על כביש רמלה־לוד, לאורך חומת כלא אילון שברמלה.

המפגינים, שהופיעו במקום בשבת בשעה 11 בבוקר, נשאו כרזות בהן קראו לשחרור העצירים המינהליים. ו„קץ לכיבוש" בעברית והערבית.

המפגינים באו מטעם המטה המשותף של כל תנועות המחאה, למעט „שלום עכשיו", שלא לקחה חלק בהפגנה זו ואיננה קשורה למטה.

ח"כ צ'רלי ביטון ובעשרים מפגינים הפגינו אתמול בצהריים בצומת רעננה.

המפגינים הניפו כרזות: מחאה נגד המעצרים המינהליים בשטחים.

קצין תורן במשטרת כפר סבא שהוזעק למקום קבע כי למפגינים אין רשיון וביקש מהם לעזוב את המקום. בתוך כמה דקות, עזבו המפגינים את המקום.

שריד: משפט לדאוד — שפל מוסרי

ח"כ יוסי שריד מזהיר מפני „העמדתה לדין של האשה מביתא, שראתה לנגד עיניה את אחיה ובעלה מתבוססים בדמם, לפני שזרקה אבן על רומם אלדובי".

במכתב לפרקליט הצבאי הראשי כותב שריד, כי משפט למונירה דאוד מביתא ידרדר את הצדק הישראלי לשפל מוסרי חסר תקדים ובלתי נסבל. אם ייערך המשפט הוא יהיה נוכח כמשקיף באולם המשפטים, כדי להביע מורת רוח גלויה משיקול הדעת של הפרקליטות.

„לפני שמעמידים את האשה לדין חייב כל אדם לשאול את עצמו מה היו עושות בנותינו, אחיותינו ואמהותינו לו עמדו במקומה של האשה מביתא", אומר שריד.

10 ילדים מבלאטה חשודים בייצור נשק

עשרה ילדים שגילם מתחת ל־14, תושבי בלאטה, נעצרו לפני כמה שבועות בחשד שייצרו כלי נשק לצורך ביצוע פיגועים.

כך מסרו חברי כנסת של תנועת „המרכז".

שלום עכשיו: לחקור סתירות בעדותו של מדריך הטיול

בצלאל עמיקם

תנועת שלום עכשיו תובעת מהיועץ המשפטי לממשלה לנהל חקירה בחשד של עדויות שקר נגד מנחם אילן, מדריך הטיול בביתא ונגד בני קצובר, מראשי גוש אמונים.

שלום עכשיו תובעת לבדוק את הסתירה בין העדויות שמסר אילן לחוקרים, לפיהן היה במצב של ערפול חושים בזמן התקרית, לעדויות אחרות, כולל מפי הנערים שהשתתפו בטיול, לפיהן היה עירני ועקב אחרי המתרחש.

נגד בני קצובר מתלוננים אנשי שלום עכשיו, כי הפעיל לחץ ואיומים על החוקרים בפרשה, וניסה להטות עדויות. תלונה הוגשה גם למשטרה.

מפ"ם חורשת את אירופה וזורעת רעיונותיה לשלום

הובטחו כבר ביקורי גומלין של משלחות מצ'כוסלובקיה ומהונגריה

שלמה סלוצקי

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, אריה יפה, המזכיר הבינ"ל ואברי פישר, רכז הברית העולמית של מפ"ם, נמצאים בימים אלו במסע הסברה בבירות אירופה המזרחית והמערבית.

בסיורו ייפגש מחר ח"כ גרנות עם נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, ולאחר מכן עם המנהיגות הבכירה באיטליה, ראשי המפלגות הסוציאליסטית והקומוניסטית וכן עם שר החוץ האיטלקי.

פגישותיו יוקדשו לדיון ברעיונות לפתרון הסכסוך במזרח התיכון, לרבות הצגת עיקרי התוכנית המדינית של מפ"ם ו„תוכנית גרנות" לשלום. כמו כן ידונו ביוזמות האמריקניות־סובייטיות להסדר.

בפראג נפגש אריה יפה, המזכיר הבינ"ל של מפ"ם עם אישים מהנהגת צ'כוסלובקיה. יפה הוזמן כנציג מפ"ם ע"י החזית הלאומית הצ'כית (ארגון הגג הפוליטי של כל המפלגות והארגונים הציבוריים). הוא נפגש עם נשיא החזית, ראשי המחלקה הבינ"ל של המפלגה הקומוניסטית וכן עם נשיא החזית; משלחת מפ"ם נפגשה עם ראשי הקהילה היהודית בפראג. משלחת מפ"ם היא המשלחת הראשונה של מפלגה ציונית מאז פרשת משה אורן (53־54) שהוזמנה והתקבלה באופן רשמי בצ'כוסלובקיה. זו גם הפעם הראשונה שמזכיר הקהילה היהודית, קראוס, נפגש עם משלחת ישראלית. בתשובה להזמנת מפ"ם נמסר על ידי המארחים הצ'כים, כי בקרוב תגיע לישראל, בהזמנת מפ"ם וכאורחת מפ"ם, משלחת של החזית הלאומית הצ'כוסלובקית.

בהונגריה התארחה משלחת מטעם מפ"ם בראשות אברי פישר. המארחים, נציגי המפלגה הקומוניסטית, נפגשו עם פישר בבניין המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ההונגרית. בתשובה להזמנת מפ"ם נמסר, כי בסוף יוני תגיע לארץ משלחת רשמית של המפלגה הקומוניסטית ההונגרית, כאורחת מפ"ם.

פרס: לא שמעתי שויצמן מתנה גיוס כסף ל„עבודה" בכיסא שר החוץ הבא

דורית גפן

במפלגת העבודה מעוניינים שהשר ויצמן ייצא לארה"ב לגיוס תרומות למערכת הבחירות. מזכ"ל העבודה, עוזי ברעם אישר אמש כי לויצמן יש מהלכים והצלחה בחוגים יהודים פרוגרסיביים, המקורבים ל„שלום עכשיו". אלה חוגים ששמעון פרס לא מופיע בדרך־כלל בפניהם.

נודע, כי ויצמן היתנה את יציאתו לארה"ב בהבטחה לקבל את תיק החוץ בממשלה הבאה — אם תוקם על־ידי העבודה. ידידו של השר, עו"ד ליאון צ'רני, הנמצא עתה בארץ אמר כי ויצמן הסכים לסייע, אך הוא יעשה זאת בתנאי שיקבל הבטחה מראשי העבודה (פרס וברעם) על מחויבותה של המפלגה לתהליך השלום וכן הבטחה כי תיק החוץ בממשלה הבאה בראשות „העבודה" יינתן לו.

פרס התחמק אמש מתשובה בנושא ההתרמות. „מה אני, גזבר המפלגה?" אמר. אשר לתביעתו של ויצמן לקבל את תיק החוץ טען פרס, כי קרא זאת באותם העיתונים, אך הוא עצמו חזר רק בערב החג, ולא שמע כל תביעה כזאת.

פוטרו ראשי המפלגה בארמניה ואזרביז'אן

הנימוק הרשמי: בריאות, אך ברור שהסיבה האמיתית היא המהומות העדתיות

רויטר, עי"צ

מוסקווה. — ההנהגה הסובייטית, המודאגת נוכח המהומות האתניות שפקדו את ארמניה ואזרביז'אן, פיטרה את מזכירי המפלגות הקומוניסטיות בשתי הרפובליקות האלה.

המזכיר הראשון של המפלגה הקומוניסטית בארמניה, קארן דמירצ'יאן, ועמיתו האזרביז'אני קיאמראן באגירוב פוטרו אתמול כאשר התכנסו המליאות של הנהגת המפלגה בשתי הרפובליקות. בהשתתפות נציגים בכירים של הפוליטביורו.

במליאה של המפלגה הקומוניסטית האזרביז'אנית השתתף האחראי לענייני אידיאולוגיה, יגור ליגאצ'ב, ובמליאה של המפלגה הקומוניסטית הארמנית נכח חברו איש הפוליטביורו אלכסנדר יעקבלב.

סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" מסרה כי השניים הודחו מתפקידיהם מסיבות בריאותיות, אך הצעד שנערך בו־זמנית לא משאיר כל ספק באשר לאופי הפעולה — הוטלה עליהם האחריות למהומות.

מינהל מקרקעי ישראל

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לבדואים בנגב

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לבדואים תושבי הנגב המעוניינים לשכור קרקע לעיבוד ולמרעה לעונת תשמ"ט (1988/9) כי עליהם להגיש בקשתם בכתב על גבי טופס שימולא על ידם אישית במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, אנילביץ 25, באר־שבע.

את הבקשות יש להגיש עד ליום 30.5.88.

לאחר המועד הנ"ל לא יתקבלו בקשות.

הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה מתייחסת גם לשוכרים נוכחיים של קרקע חקלאית כנ"ל לעונת תשמ"ח (1987/88).

אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא. השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי מינהל מקרקעי ישראל.

ח"כ יציב בסימפוזיון בבקה אל גרביה:

עד שלא יבינו שישראל היא מולדת משותפת לשני עמים, לא יהיה שקט

קאסם זייד

בסימפוזיון שהתקיים ביום ו' בבקה אל גרביה, בחסות השבועון „כול אל ערב", דנו חברי הכנסת, גדי יציב, מרדכי וירשובסקי, אמנון רובינשטיין, מאיר וילנר, מתי פלד ומיכאל איתן, בהתעוררות בשטחים, הבחירות לכנסת, ובבעיות הערבים בישראל.

גדי יציב, שהיה ראשון הדוברים, מתח ביקורת על אשליותיו של שר הביטחון, שאפשר לדכא את תושבי השטחים בכוח, ולהשליט שקט וסדר. לדבריו, רק אילו היו מקבלים את הצעות מפ"ם, ומאפשרים פעילות פוליטית ומאבק ציבורי בלתי אלים, אפשר היה לבוא בטענות על שערביי השטחים משתמשים בכוח. „עד שלא יבינו אצלנו שישראל היא מולדת משותפת לשני העמים לא יהיה כאן שקט", קבע. הנהגת האינתיפאדה ואש"ף צריכים לומר „אנו מכירים בישראל בתנאי שהיא תכיר בנו."

מאיר וילנר הסביר, שההתקוממות היא נגד הכיבוש ולא נגד מדינת ישראל. הוא דחה את הטענה שאש"ף אינו מוכן לשבת לשולחן הדיונים עם נציגי ישראל.

לדברי מתי פלד ההתקוממות היא ההתפתחות החשובה ביותר מאז 1967, והיא הוכיחה שתקופת ההתעלמות מהעם הפלשתיני עברה ללא שוב.

מרדכי וירשובסקי מאמין שההתקוממות היא תהליך שיביא בסופו של דבר לפתרון מדיני.

אמנון רובינשטיין לעומתו, חושב שהאינתיפאדה הצליחה לגייס דעת קהל, אך היא לא קירבה את המשא ומתן.

מיכאל איתן האשים את יציב ווילנר שהם מייצגים את הצד הערבי. הוא תקף ללא הרף את מפ"ם, וקבע שהיא לא תקבל קולות ברחוב הערבי.

מאיר וילנר ומתי פלד החליפו האשמות. וילנר טען שהמתקדמת מסיתה נגדו כיוון שהוא חתום על מגילת העצמאות, ופלד טען שאנשי רק"ח תוקפים את החברים היהודים ברשימתו כיוון שהם ציוניים.

בדברי הקהל נשמעה הערכה להחלטות ועידת מפ"ם ונכונותה להידבר עם נציגי העם הפלשתיני, כולל אש"ף.

חבר „העבודה" מטר: נאמנותי למפלגה קודמת לשאלה הפלשתינית

קאסם זייד

באגרת ששיגר אליאס מטר מחיפה לחברי מרכז „העבודה", הוא מבקש תמיכתם לבחירתו כמועמד המפלגה לכנסת. בין השאר, הוא אומר, „מיום יסוד המדינה אני משתייך לחוגים המזוהים עם מדינת ישראל. התייצבתי בגלוי מול החוגים הקיצוניים אשר הסיתו את הערבים נגד המדינה."

מטר מתחייב שלעולם לא יפעל בניגוד להחלטות המפלגה „גם כאשר תעמוד השאלה הפלשתינית לדיון ציבורי. תמיד אתייצב לימין כל החלטה שתתקבל במוסדות המפלגה. נאמנותי למדינה אינה תלויה בשום דבר, לא בבעיה הפלשתינית ולא בנושאים אחרים מציין האיש. מאבק למען זכויות ערביי ישראל לא יערער את נאמנותי למדינה ולא למפלגה".

תוכן האגרת שפורסמה בעיתון „אל אתיחאד", ביטאונה של רק"ח בשפה הערבית, מעורר מבוכה רבה בקרב חברי „העבודה" הערבים.

סמיר דרוויש: לא ניהלתי מו"מ עם רצ — אינני זונה פוליטית

„אבל, החלטתי להסיר מועמדותי למקום ברשימה לכנסת — סופית" ● „לא תחול עלי משמעת קואליציונית או סיעתית בכל הקשר לזכויות העם הפלשתיני"

קאסם זייד

ראש מועצת בקה אל גרביה סמיר דרוויש שהיה אחד המתמודדים על מקום ברשימת „העבודה" לכנסת, אמר בתגובה לידיעה שהוא מנהל מו"מ עם רצ „אין לי אופי של זונה פוליטית, הקופצת ממפלגה למפלגה".

דרוויש הודה שהוא נפגש לשיחה עם ח"כ יוסי שריד אך לדבריו, לא דובר כלל על מועמדותו לכנסת.

דרוויש אמר עוד, שהחלטתו לפרוש מההתמודדות ברשימת המערך סופית. הוא עומד להגיש היום מכתב למזכ"ל ה„עבודה", עוזי ברעם, בו הוא מסביר את מניעי פרישתו. במכתב הפרישה קובל דרוויש על ניהול בלתי תקין, ועל התנהגותם של ראשי המחנות במפלגה. לטענתו, מנהלי המחנות במפלגה משועבדים לאנשים שדאגתם היחידה לקדם את ענייניהם האישיים במפלגה, והאינטרס הכללי נופל קורבן ל„שמור לי ואשמור לך".

במכתב ששיגר דרוויש כשבוע שעבר ליו"ר המפלגה שמעון פרס ולמזכ"ל עוזי ברעם, קבע שבניגוד למצע המפלגה, הוא ימשיך להיאבק למען הגשמת זכויותיו של העם הערבי הפלשתיני להגדרה עצמית, ולמען הקמת מדינתו לצד מדינת ישראל. „בנושא זה לא תחול עלי שום משמעת קואליציונית או סיעתית ואני אמשיך לשמש פה לתביעה לגיטימית זו, של עם המחפש לעצמו זהות ומסגרת". דרוויש מבהיר, שהוא תובע מהמפלגה לעגן במצעה בצורה הברורה ביותר את תביעתם של האורחים הערבים לשוויון מלא בכל התחומים.

משפ' טאריף: מכתב השייח' אמין — מזויף

יהודה צור

בני משפחתו של השייח' אמין טאריף הגישו בשמו תלונה למשטרה, על זיוף וחתימתו של השייח' במכתב שהופץ בקרב הדרוזים. המכתב מביע הסתייגות ממועמדותו של בן משפחתו, סאלח טאריף ראש מועצת ג'וליס, כמועמד בבחירות במרכז מפלגת העבודה.

בתגובה על המכתב הזה, שיגר השייח' טאריף בצעד חסר תקדים מצדו, מכתב אישי לכל חברי מרכז מפלגת העבודה, בו הוא קורא להם להצביע בעד סאלח טאריף, המתמודד על המקום ה־40 ברשימה לכנסת, השמור למועמד דרוזי.

זה שבוע מתנהלת בעדה הדרוזית מלחמת שמועות סביב מועמדותו של סאליח טאריף.

הימלפרב — סגן־נשיא איגוד העתונים הבי"ל

עתיים

בקונגרס הבינלאומי ה־41 של עתונים יומיים שהתקיים ברומא, נבחר שבתאי הימלפרב לתפקיד סגן נשיא האיגוד הבינלאומי של עתונים יומיים. כפי שהיה צפוי, נדון בקונגרס יחסה של ממשלת ישראל לעתונאים ולשדרי טלוויזיה, וכן מעצרם של עתונאים ערביים וסגירתם של עתונים ערביים וכן סגירת „דרך ניצוץ" ומעצר עורכיו.

הפולנים חוזרים

להקת המחול הפולנית מזובשה הגיעה לסיבוב הופעות שני בארץ (צילום: אנדרזה ברוסמן)

זה לא כל כך נעים לראות עיתון סגור

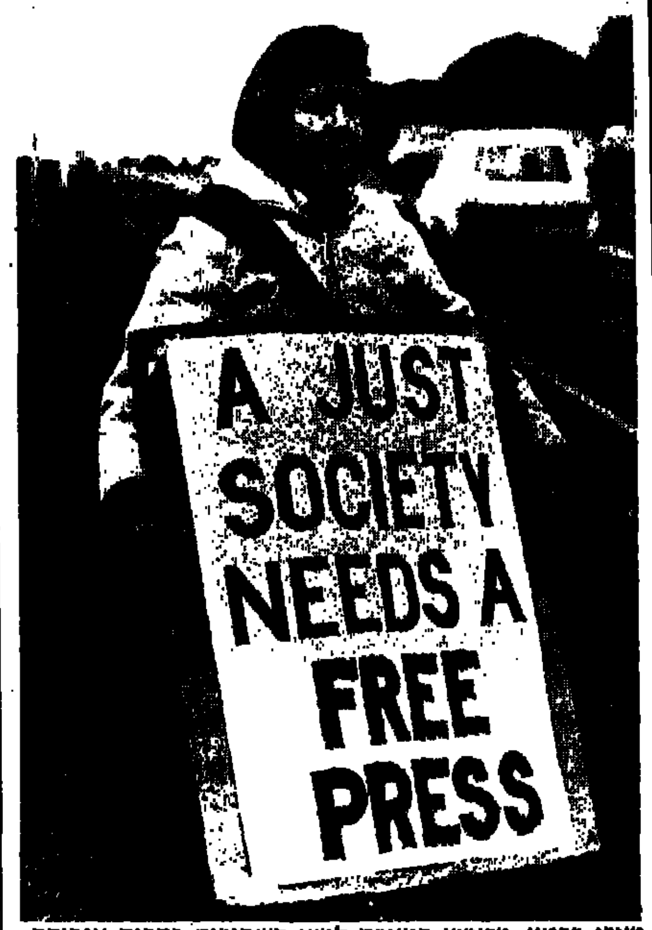

מארי ברטון, מראשי המאבק למען השחורים בדרום אפריקה, ניצבת עם שלט „חברה צודקת זקוקה לעיתונות חופשית" ליד אוטוסטרדה סואנת בקייפטאון. הפגנת יחיד כזו עדיין מותרת, אך המשטר ממשיך לסגור עיתונים (צילום: איי.פי.)

ד"ר מוטלאנה, ממנהיגי השחורים בדרא"פ, הגיע לדבר עם יהודים וערבים

דליה שחורי, עתיים

ד"ר נתאטו מוטלאנה, אחד מראשי המנהיגים של השחורים בדרום אפריקה, הגיע ביום ו' לישראל לביקור של שבוע בארץ, כאורח משרד החוץ וההסתדרות.

ד"ר מוטלאנה נמנה עם המנהיגים הבכירים ביותר של החזית הדמוקרטית המאוחדת (יו.די.אף) — ארגון הגג של ארגוני השחורים הבולטים, הפועלים במסגרת החוק. ד"ר מוטלנה שהוא רופא במקצועו מייצג ב„חזית" את רובע סואטו, והוא, למעשה, מנהיגו. הוא נחשב לאחד מעשרת המנהיגים הראשיים של השחורים בדרום אפריקה.

בנמל התעופה בן־גוריון אמר מוטלאנה, „השחורים בדרום אפריקה הזדהו מאז ומתמיד עם הערבים, הם ראו בהם עם השייך לעולם השלישי, הנאבק נגד הקולוניאליזם של המערב.

„באתי לראות את המצב במקום, ולבדוק אם הדרך שבה אנו מפרשים את המתרחש כאן, אמנם עומדת במבחן המציאות. לכן, אקיים כאן שיחות גם עם ערבים וגם עם יהודים.

„מה שמטריד את השחורים בדרום־אפריקה במיוחד, הוא היחסים בין ממשלת ישראל לממשלת דרום אפריקה, בייחוד במישור הביטחוני", אמר האורח. דבריו כוונו לפרסומים בעתונות הזרה, לפיהם מסרה התעשייה האווירית את סורות מטוס הלביא לדרום־אפריקה, אחרי ביטול הפרויקט כאן, וסיפקה מידע על אמצעי לוחמה מתוחכמים.

ליאל אילון, ראש מחלקת דרום אפריקה במשרד החוץ, קיבל את פני האורח, ואישר את העובדה, שממשלת דרום אפריקה לא ראתה בעין יפה את ביקורו.

היום ייפגש ד"ר מוטלאנה עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין. כן ייפגש עם ח"כ אלעזר גרנות, יוסי שריד ואורה נמיר, עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, עם נוואף מסאלחה, חבר הוועדה המרכזת, עם ראשי העמותה לקידום חברתי, ויבקר לפי בקשתו בביה"ח הדסה ובמרכז אורט.

ד"ר מוטלאנה עם אלון ליאל (צילום: חנניה הרמן)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עקב הנהגת שעון הקיץ תחילת הקונצרטים במוצ"ש וחגים תהיה בשעה 9 בערב

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 7
הערב — 23.5.88
גבי כמורה מנצח
ארנן ויזל פסנתרן
התכנית: מוצרט — דיברטימנטו ק. 131; מוצרט — קונצ'רטו לפסנתר ק. 595; מוצרט — סימפוניה מס' 39

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה א': יום ג' 24.5.88; סדרה ב': יום ד' 25.5.88; סדרה ג': יום ה' 26.5.88
גבי כמורה מנצח
ארנן ויזל פסנתרן
התכנית כמו בירושלים קונצרט 7

תל־אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט פילוקלאסיקה מס' 6
מוצאי־שבת — 28.5.88
פנחס צוקרמן מנצח ופסנתרן
התכנית: ויואלדי — „ארבע העונות"; בטהובן — קונצ'רטו לכנור

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ו': יום ג' — 31.5.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית: ברנשטיין — „משחקי יובל"; בלוך — „שלמה"; דבוז'אק — קונצ'רטו לצ'לו

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מהעונה הקודמת (1986/87)
סדרה א': יום ד' 1.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
יום ה' 2.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

תל־אביב, היכל התרבות
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ז': מוצ"ש 4.6.88, 9 בערב; סדרה ח': יום א' 5.6.88, 8.30 בערב
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרטים למנויים מהעונה הקודמת (1986/87)
סדרה כ': יום ב' 6.6.88; סדרה ג': יום ג' 7.6.88
ליאונרד ברנשטיין מנצח
מישה מאיסקי צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ו'

„חיזבאללה התחייב להבטיח חיי בני הערובה בביירות"

עיתון באבו ד'אבי: סוריה תראה כל פגיעה בבני הערובה כפעולה נגדה

סי"צ

אבו ד'אבי. — ארגון חיזבאללה התחייב להבטיח את חייהם של כל בני־הערובה הזרים המוחזקים בפרברים הדרומיים של ביירות — מסר אתמול היומון „אל איתיחאד", המופיע באיחוד הנסיכויות הערביות.

העיתון ציין, כי התחייבות זו כלולה בהסכם שהושג בין חיזבאללה, שגרירות איראן בביירות וסוריה, בעקבות סדרה של מגעים תלת־צדדיים.

עוד כותב העיתון, המסתמך על מקור מדיני בכיר בביירות, כי סוריה הודיעה לסגן שר החוץ האיראני עלי מוחמד בשאראתי, כי כל פגיעה בביטחונם של בני־הערובה תיחשב פעולה המכוונת נגדה.

שייח' מוחמד חוסיין פדאללה, המנהיג הרוחני של חיזבאללה, אמר: „אפעל כמיטב יכולתי להסדיר פרשה זו, אך האמצעים העומדים לרשותי מוגבלים." השייח' המליץ על ניהול מו"מ סורי בין הצדדים הנוגעים בדבר, תושפי בני־הערובה ומדינות מוצאם.

השייח' פדאללה בדרשה במסגד בביירות, ביום שישי, מאחוריו, שומר ראש (צילום: איי.פי)

● „מלך הסמים" הקולומביאני קארלוס להדר ריוואס הורשע בהברחת 3.3 טונות קוקאין לארה"ב, ב־1979 ו־1980.

חבר המושבעים בפלורידה הרשיע את להדר, מנהיג קרטל הסמים „מדלין", ואת ג'ק ריד, בתום שבעה ימי דיונים, בעקבות משפט שנמשך יותר משבעה חודשים.

נורווגיה חשפה „הקשר הצרפתי" בדרכם של המים הכבדים לישראל

מזהירה את רומניה מפני יצוא מים כבדים שסיפקה לה, לצד שלישי

עלי כהן (סקנדינביה), סי"צ

ידיעה של משרד החוץ הנורווגי, בעלון היומי של המשרד „נוריי־פורם" מגלה, כי בתחילת שנות השישים הגיעו מים כבדים לישראל דרך צרפת.

בנוסף ל־20 הטון ה„רשמיים" שהגיעו אז לישראל הגיעו מים „כבדים (לא מצוינת הכמות המדויקת, אך מלשון הידיעה נראה, כי המדובר בכמות העוברת את 20 הטונות) דרך צרפת: סוכנים ישראלים בפאריס שותפו ברכישת מים כבדים מנורווגיה ע"י אישים בכירים בסוכנות הגרעינית הצרפתית, ואלה סיפקו את המים הכבדים לישראל.

ישראל נזכרת בידיעה בדרך אגב, ועיקרה עוסק במים כבדים שנשלחו לאחרונה מנורווגיה לפרנקפורט שבמערב גרמניה, משם לבאזל שבשווייצריה, והלאה להודו במטוס ליברי. הודו אינה חתומה על האמנה לאי פיתוח נשק גרעיני, ורק למדינות החתומות על אמנה זו מספקת נורווגיה מים כבדים.

משרד החוץ הנורווגי גם פנה אל שלטונות רומניה בבקשה שיספקו לו הבטחה כי 12,5 טונות מים כבדים, שסופקו על ידי נורווגיה לרומניה, לא ייוצאו למדינה שלישית.

דובר באוסלו ציין, כי שלטונות נורווגיה מודאגים נוכח מאמרים שפורסמו בעיתונות, לפיהם מכרה רומניה לישראל את המים הכבדים שקיבלה מנורווגיה באוקטובר '86.

הקנאים הסיקים הרגו עוד 16

סי"צ

ניודלהי. — קנאים סיקים ביצעו טבח נוסף והרגו ללא הבחנה 16 בני אדם, ביניהם משפחות בשנתן ואנשים שחיכו בתור לאוטובוס — מסרה סוכנות הידיעות ההודית ביום שישי.

הטרוריסטים ירו צרורות מנשק אוטומטי על שתי משפחות שישנו על גגות בתיהן בעיר ג'ולונדור, בלילה שבין יום חמישי לשישי, והרגו חמישה בני אדם.

קבוצת טרוריסטים אחרת הרגה חמישה אנשים, שעמדו בתור לאוטובוס ופצעו חמישה אחרים בעיירה באטינדה ביום שישי בבוקר.

כמה שעות לפני כן פרצו שישה טרוריסטים לבית כפרי במחוז אמריצאר והרגו שישה עובדים שישנו שם.

סוריה רוצה יחסים — בריטניה עדיין קרירה

דפנה ורדי (בריטניה)

סוריה רוצה בחידוש היחסים הדיפלומטיים עם בריטניה בהיקף מלא, ולא תהיה מוכנה לשיפור הדרגתי — מוסר „גארדיין" הלונדוני. גורמים בממשלת סוריה סבורים, לדברי העיתון, כי ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות ביוזמת ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לפני כשנה וחצי, היה צעד קיצוני, ולכן צריכה בריטניה לגלות רצון טוב.

למרות העדויות שנמסרו בזמנו במשפט הינדאווי, לפיהן היה לו קשר ישיר עם אנשי השגרירות הסורית בלונדון, ממשיכים אנשי ממשל ברמשק להכחיש את מעורבותם.

העמדה הבריטית איתנה, לא יכולה להיות התקדמות לקראת חידוש היחסים, כל עוד מחזיקים אותם אנשים שהיו מעורבים בפרשת הינדאווי בעמדות בכירות בממשל הסורי ובצבא. הבריטים גם רוצים הוכחות שאסד מתרחק מהטרור. דיפלומטים ברמשק טוענים, שמוחמד אל־חולי, ששלח למשימתו את המחבל הינדאווי, לא נענש ואף הועלה בדרגה ומונה לסגן מפקד חיל האוויר.

דרא"פ: נעניק עצמאות לנאמיביה בתנאי שהקובאנים ייצאו מאנגולה

רויטר

קייפטאון. — דרום אפריקה מוכנה להעניק עצמאות לנאמיביה, בתנאי שכל חיל המשלוח הקובאני באנגולה, המונה 40,000 חיילים, ישונה משם עד החייל האחרון — הודיע שר החוץ, פיק בותה, ביום שישי. „לא נסכים לשום הצעה שאיננה כוללת פינוי מלא ומוחלט", אמר בותה.

חיל המשלוח הקובאני באנגולה מגן על המשטר מפני כוחות המורדים, ונאבקים נגד השלטון כבר 13 שנים, בהנהגת יונאס סאווימבי. עומד בראש הארגון לעצמאות אנגולה (אוניטה), הנתמך על ידי דרום אפריקה וארה"ב.

בותה אמר, כי דרישה נוספת של ארצו היא, שאנגולה תחדל לשמש מה שכינה „בסיס לטרוריסטים ולאימונים".

רומן רוסי: מצנזרים ובוכים

רויטר

מוסקווה. — צנזור סובייטי הופיע אתמול בטלוויזיה והודה כי פעל לאיסור ספרים, וביניהם יצירות בנושאים מדיניים וספרות יפה. „לעתים קרובות הייתי עצוב. לא היתה זו עבודה נעימה" אמר הצנזור, ולאדימיר סולודין למראיין בתכנית שנועדה בעיקר לצעירים. הוא הטעים: „עתה אנו פועלים כדי לבטל את כל המגבלות". סולודין הופיע לאחר ראיון עם אספן ספרים צעיר, שהציג בפני הקהל רשימה של יצירות שהקהל הרחב לא יכול היה לעיין בהן במשך עשרות שנים, וביניהן מאמרים רבים של לנין. „נטלתי חלק פעיל ביותר בעבודה זו" אמר הצנזור והוסיף „חיפשנו כל דבר שלא התאים לעמדה הרשמית באותה תקופה. לעתים קרובות נתקבלו ההוראות מהוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית". מאז החל גורבאצ'וב לבצע את הרפורמות שלו, ראו אור יצירות ספרותיות רבות של סופרים שמצאו את מותם בטיהורים של תקופת סטאלין או שקטלם רמם בימי הרודן ובתקופת שלטונו של ליאוניד ברז'נייב, ששלט במדינה 18 שנים.

סולודין ציין, כי עתה יכולים האורחים הסובייטים לעיין בכ־90 אחוז מהחומר שנאסר בעבר, אך הוסיף, כי גם להבא יוטלו הגבלות על כ־5 עד 7 אחוז מהחומר — ספרות אנטישמית או ספרות בעלת אופי לאומני קיצוני.

האמריקנים חוזרים לחלל המעבורת ה־26 — באוגוסט

רויטר

ושינגטון. — מעבורת החלל האמריקנית תחדש את טיסותיה בסוף אוגוסט, שנתיים וחצי לאחר אסון ה„צ'לנג'ר" — מסרה סוכנות החלל בלילה שבין יום חמישי לשישי.

„אנו נערכים עכשיו לקראת סוף אוגוסט", אמר אדמירל ריצ'ארד טרולי, מנהל תוכניות הטיסה לחלל במינהל לאוירונאוטיקה וחלל של ארה"ב.

אדמירל טרולי אמר כי, סוכנות החלל נאלצה לדחות את טיסת המעבורת פעמים מספר בגלל סיבות טכניות, וה־22 באוגוסט הוא תאריך היעד אך אינו קבוע סופית. ייתכנו שינויים לאחר שבתחילת יולי יופעלו שלושת מנועי המעבורת, לבדיקה.

עם זאת, אמר, אנשי סוכנות החלל מרוצים מההתקדמות בעבודה לקראת השיגור הבא. יהיה זה השיגור ה־26 של מעבורת חלל אמריקנית.

כי מציון ייצא שחפ"ץ

סי"צ

ריו דה ז'ניירו. — תצוגה של נשק ישראלי, וביחוד ציוד ללוחמה בטרור, נערכה ביום ו' בפני משטרת ריו דה ז'נרו על ידי אבנר שמש, לשעבר קצין ביחידה ללוחמה בטרור של צה"ל — מסר בשבת דובר משטרת ריו דה ז'נרו.

שמש, שערך את תצוגת הנשק לקידום מכירת ציוד צבאי למשטרת בראזיל, השתתף בשעתו במבצע אנטבה.

הוצגו אקדחים בעלי כוונות לייזר, רובי „גליל" מצוידים בכוונת אינפרא־אדום לירי לילה, שחפ"צים וקסדות בלתי חדירות לקליעים. כל הציוד הזה שיוצר בישראל, נבדק ונוסה במטווח של אקדמיית המשטרה.

התעניינות מיוחדת עורר בתצוגה זו תת מקלע „עוזי" הנמצא כיום בשימוש אצל סוחרי הסמים בבראזיל, אך אינו נמצא בידי משטרת בראזיל.

הדובר הצהיר, כי לפי שעה לא נתקבלה החלטה מחייבת לגבי רכישת נשק ישראלי, ונבחנים גם כלי נשק ממדינות אחרות. עם זאת הצביע על היתרון והאיכותי של הנשק הישראלי. יתרון נוסף — העיסקה תוכל להתבצע תמורת מטבע בראזילאית.

מורדי אפגניסטן חסמו את כל הכבישים לגלאלאבאד

רויטר, סי"צ

איסלאמבאד. — יחידות המורדים האפגנים חסמו את כל הדרכים לעיר גלאלאבאד, השולטת על המבואות המזרחיים של עיר הבירה קאבול — נמסר כאן ביום שישי.

רק כביש אחד לקאבול עובר דרך גלאלאבאד, לאורך העמק בו זורם נהר קאבול, וכביש זה נחסם על ידי המורדים — מסר דובר „הברית האיסלאמית של אפגאניסטאן". הדובר אמר, כי גם יתר הכבישים מגלאלאבאד נחסמו. כל הכבישים האלה יוצאים לעבר ההרים הסמוכים, הנמצאים בשליטת המורדים זה מכבר.

שיירה שנייה של חיילים סובייטים חצתה את הגבול מאפגניסטן לבריה"מ, — הודיעה סוכנות טאס בשבת.

לאחר שחצתה את הגבול הסובייטי, נתקבלה השיירה על ידי קרובי החיילים ונכבדים מקומיים בעיר טרמז שבאוזבקיסטאן. סוכנות טאס לא ציינה הפעם, כמה חיילים נכללו בשיירה. בשיירת הפינוי הראשונה, שהגיעה לטרמז ביום ב' שעבר, היו 1,200 חיילים.

רוגטקות מול גז מדמיע בקרב על „הבניינים הכבושים"

עלי כהן (דנמרק)

אם בקרוב ישמעו גם אזרחי דנמרק מטעמו של המצב הבלתי נסבל בשטחים, יצטרכו המסבירים הישראלים להכיר טובה לקבוצת אנרכיסטים.

התנועה האנרכיסטית, מוכרת באותיות „בי.צ.", שצירופן בשפה הדנית פירושו „הכבושים". הצעירים הללו עורכים מדי פעם קרבות רחוב עם המשטרה, המסתיימים בנזקים ולפעמים גם בפצועים. סימן ההיכר שלהם, שהפך לסמל מסחרי: מסיכות צמר שחורות, מעצרים שהמשטרה מבצעת מסתיימים כמעט תמיד בשחרור, בגלל הקושי בזיהוי המתפרעים.

רוב ההתפרעויות קשורות לניסיונות לפנות צעירים מבתים וממבני ציבור שלתוכם פלשו. חיפושים בבניינים ה„כבושים" העלו כמויות של סחורה גנובה ונשק, בעיקר נשק קר. הצעירים לא נכנעו על נקלה, ולחמו בהבערת צמיגים, ניפוץ שמשות וחלונות ראווה ואפילו מכוניות משטרה. לאחר המהומות האחרונות, שבהן נגרמו נזקים כבדים לרכוש, ושוטרים נפצעו, אמר מפקד בכיר במשטרה: „בפעם הבאה — אם נפתח באש — זה יהיה מוצדק. הם עברו את כל הגבולות". בטלוויזיה הוקרנו תמונות של צעירים, היורים אבנים ברוגטקות ושוטרים, המפעילים גז מדמיע.

על היום

חנה איש־הורביץ

מדוע נשיאי ישראל מרבים בליבך לחון עבריינים? ההסבר של ד"ר זאב סגל, מרצה בכיר למשפטים באוניברסיטת תל־אביב, הנמנה עם סגל הפקולטה למדעי החברה, הוא בתחום הסוציולוגיה. לדבריו, סמכות החנינה היא התפקיד היחיד של הנשיא שבו יש לו אפשרות להפעיל שיקול דעת, ו„כשלאיש כה נכבד יש רק סמכות אחת, לא פלא שהוא מרבה להפעיל אותה".

עם זאת, בניגוד לתחושה הרווחת בציבור, טוען סגל על סמך בדיקה, כי הנשיא הנוכחי של מדינת ישראל פועל בדפוסים שקבעו קודמיו ואינו מפעיל את סמכות החנינה בהיקף יותר רחב מכפי שהם עשו.

המצב שהתגבש במשך השנים הוא, שבמקום שחנינות יהוו אמצעי המיועד למקרים נדירים והמופעל בזהירות מירבית, הן ניתנות פעמים רבות, כדבר שבשיגרה, לעתים זמן קצר לאחר מתן גזר־הדין ומבלי שהתעוררו נסיבות חדשות שלא נשקלו על־ידי השופטים. בכך יש, לדעת ד"ר סגל, פגיעה במעמד הרשות השופטת ויצירת תחושה של אפליה לטובה של הנוטן, או הפליה לרעה של זה שלא נחון. ה„מנהג החוקתי" שהתגבש במשך השנים, לפיו נועץ הנשיא בשר־המשפטים לפני מתן חנינה, מוסיף נופך בלתי רצוי של מעורבות גורם פוליטי בשיקולים. העובדה שנימוקי החנינה אינם מתפרסמים כלל, אף היא תורמת לאי־הנחת של הציבור מהסמכות הזאת.

סגל מזכיר כי נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, התריע בפני הנשיא הרצוג מפני שימוש רב מדי בסמכות החנינה. הוא ממליץ על עיון מחדש בסמכות הזאת ובדיקת הצורך בה, במיוחד לאור העובדה שבמשך השנים נחקקו כמה חוקים המסמיכים גופים מקצועיים לבחון מחדש גזר־דין בדרך קבועה ומנימוקים שצריך לציין אותם, והם כפופים לביקורת.

שעת חירום לדמוקרטיה

ספרו החדש של ד"ר זאב סגל – דמוקרטיה ישראלית, עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל – יכול לשמש מורה נבוכים לכל ישראלי המבקש להכיר את מוסדות הדמוקרטיה הישראלית ואת דרכי פעולתם ומגבלותיהם

מוסד החנינה והפעלתו הוא אך אחד מהנושאים המרתקים והחשובים הנדונים בספרו החדש של ד"ר סגל, „דמוקרטיה ישראלית, עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל", שיצא לאור בהוצאת משרד־הביטחון.

דומה, שאין יום או שבוע שבו אין בעיה משפטית חוקתית עומדת במרכז ההתעניינות של הציבור בישראל. מדינת ישראל מציגה בפני אזרחיה אתגר מתמיד של הבנה והתמודדות מושכלת ורציונאלית עם הניגודים שבין שמירה על ביטחון המדינה לבין כיבוד האדם וחירויותיו. ספרו של ד"ר סגל, שסגנונו קריא ושוטף, על אף דיוקו המדעי ומראי המקום המפורטים בשוליו, יכול להיות כלי עזר מצויין לכל ישראלי משכיל, המבקש להכיר ולהבין את מוסדות הדמוקרטיה הישראלית ואת דרכי פעולתם ומגבלותיהם.

גבולות החסינות

מתוך נקודת מבט מקצועית, ללא פניות אידיאולוגיות, מציג ד"ר סגל את סגולותיה הייחודיות של המערכת החוקתית הישראלית, לצד חולשותיה וסכנותיה. לדוגמה, בנושא זכויותיהם וחובותיהם של חברי הכנסת מביע סגל את הדעה, שחסינותם של חברי הכנסת היא „חסונה מדי" וממליץ על פירוש מצמצם של זכות זאת. לכאורה, לפי לשון החוק, אין גבול לחסינות העניינית־מקצועית של חברי הכנסת, וכאילו כל השקפה שח"כ משמיע בנושא ציבורי ראויה לחסינות. אבל ד"ר סגל תובע כי הכנסת, כאשר היא מפעילה את החוק, תתווה גבול לחסינות זאת, וכי לדוגמה, דברים שמטרתם הטפה לחיסול מדינת ישראל או הטפה לגזענות, לא ייחשבו על־ידיה למוגנים. הוא מצטט את הנחייתו של היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופסור יצחק זמיר, לפיה „לא כל דבר שנאמר על־ידי חבר כנסת נכלל במסגרת החסינות העניינית... דברים שמטרתם חיסול מדינת ישראל או המשטר הדמוקרטי במדינה זאת, אינם יכולים להיחשב כדברים שנאמרו למען מילוי תפקיד של חבר כנסת, שכן תפקידו של חבר כנסת מניח את קיום המדינה והמשטר הדמוקרטי, שהם בסיס קיומה של המדינה". הוא הדין, לדעת סגל, בהכרזות גזעניות.

התייחסותה של הכנסת לנושא גבולות החסינות העניינית תיבחן בימים אלה, כאשר היא תצטרך להחליט בעניין פנייתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אליה, כי תסיר את חסינותו של מאיר כהנא בעניין מכתבי נאצה גזעניים שהוא שלח לערבים. להגנתו יטען כהנא בוודאי בפני הכנסת, כי הוא פעל במילוי תפקידו. „זה רגע הכרעה חשוב", אומר סגל בראיון ל„על המשמר", ומביע תקווה שהכנסת תקבע שאמירות גזעניות אינן יכולות להיחשב לפעולה למען מילוי תפקידו של חבר בכנסת ישראל.

מדינה ב„מצב חירום"

טיפול מועט יחסית מקדיש סגל לשני הנושאים הרובצים כעננים על מערכת המשפט הישראלית במשך כל תקופת קיומה. האחד הוא הימצאותה של המדינה מיום הקמתה, על־פי החלטה של מועצת המדינה הזמנית משנת 1948, ב„מצב חירום", שבמהלכו מוסמכת הממשלה, או שר בודד, להתקין תקנות ולהוציא צווים, המבטלים או משעים את חוקי הכנסת. הממשלה הסמיכה במשך השנים את ראש הממשלה, שר־הביטחון, שר־האוצר, שר־האנרגיה־והתשתית ושרים אחרים, להתקין תקנות לשעת חירום בכל נושא שבתחום פעולתם. ברוב המקרים עשו שרים שימוש בסמכויות שעת החירום הנתונות להם להוצאת צווי חירום נגד עובדים בשירותים חיוניים, השובתים או נוקטים בעיצומים.

סגל מצטט את הנחייתו של פרופסור זמיר, שהתריע על כך ששימוש מופרז או בלתי זהיר בסמכות קיצונית זאת עלול לסכן את יסודות המשטר הדמוקרטי. ד"ר סגל מוסיף, כי עצם קיומו של מצב שבו מותקנות תקנות לשעת חירום שיש בכוחן להפקיע כל חוק, יכול להביא לפגיעה חמורה בזכויות האדם הבסיסיות. הוא מזכיר, כי הצעות חוק פרטיות שהוגשו לכנסת בשנת 1985 (על־ידי ח"כ מפ"ם אלעזר גרנות), שנועדו להביא לביטולו של מצב החירום, הוסרו מעל סדר יומה של הכנסת, לאחר ששר־המשפטים טען בשם הממשלה, כי השארת מצב החירום הכרחית, בעיקר כדי שניתן יהיה להוציא צווי ריתוק לעובדים בשירותים חיוניים. סגל אינו מחווה דעה על הנמקה זאת, אינו מתייחס לשאלה, האם זוהי הדרך הראויה לסכל סכסוכי עבודה במוסדות חיוניים, וגם אינו מציין אם יש עוד ארצות דמוקרטיות המשתמשות באמצעי כזה.

תקנות ההגנה

התחום השני שבו יש לשלטונות הישראליים סמכויות מופלגות שאינן תואמות את רוח החוק הישראלי בכללותו, כרוך אף הוא בהנמקה של שעת חירום. המדובר בתקנות ההגנה שחוקקו הבריטים בשנת 1945, במטרה „לדכא התקוממות, מרד ופרעות", שרבות מהוראותיהן נשארו בעינן עד עתה, הן בישראל והן בשטחים הכבושים. ניסיון שעשתה הכנסת בשנת 1951 לבטל את התקנות, לא נשא פרי. רק בשנת 1979 גרם שר־המשפטים המנוח, שמואל תמיר, לצמצומן בנושאים של גירושים ומעצרים מינהליים. מבין הסמכויות הדרסטיות שמקנות תקנות אלה מזכיר סגל הוצאת התאגדויות אל מחוץ לחוק, סגירת עיתונים ללא כל הנמקה וביצוע מעצרים מינהליים. הסכר בפני שימוש שרירותי בסמכויות הדרקוניות משני הסוגים נתון בעיקר בידי בג"ץ.

פועלו של בג"ץ נדון ומוזכר ברבים מפרקי הספר, כשומר חומות הדמוקרטיה וזכויות האדם בישראל, כמפקח על הרשות המבצעת ואפילו כמי ששומר על הכנסת במקרים שבהם הוראת חוק עומדת בסתירה להוראת חוק אחרת, שנקבע לה מעמד מיוחס.

חוקה — לא עכשיו

הספר דן בלבטים הרווחים במדינה באשר לחקיקת חוקה פורמאלית ומאזכר את הטעמים שהועלו במרוצת הזמן נגדה ובעדה. אף שהוא מכיר ביתרונותיה של חוקה כתובה, שתתחום את סמכויותיהן של רשויות השלטון ושתבטיח את חרויות היסוד של הפרט מפני כוחו של כל רוב רגיל בבית המחוקקים, ואף מגדיר את חקיקתה כמשימה המוטלת על הכנסת מתוקף מגילת העצמאות, בשיחה בעל פה מביע ד"ר סגל חרדה מפני „חוקה עכשיו", מפני שלדעתו השעה אינה כשרה לכך. לדבריו, „במציאות של היום, ספק גדול אם אפשר לחוקק חוקה שתמצא את האיזון הנכון בין דת ומדינה ולא תעניק לרשות המבצעת סמכויות בוטות מדי, בנימוק של מצב מיוחד, בטחוני. צריך לחשוב פעמיים לפני שמכינים חוקה, כדי שלא תיווצר לדורות חוקה, שמוטב לה שלא נכתבה. צריך להמתין לרגע שבו יהיה כדאי (מבחינת הקונסטלציה החברתית והפוליטית. ח.א.), לגבש חוקה, ורק אז לטפל בנושא".

זהו ספר שניתן לקרוא אותו בשלמותו, ואחר כך להניחו במדף הספרים, ולשלוף אותו מפעם לפעם, כדי להעמיק את הידע בנקודה מסויימת ולהבין לאשורה את הסוגייה החוקתית התורנית המסעירה את הציבור.

השוק הפוליטי המשותף

שאלת אישרור ההסכמים בין הקהילייה האירופית לבין ישראל תעמיד את פרס במצב לא קל. ההסכם המוצע מאפשר למועצת שרי החוץ האירופים להציג את התנגדותה כעניינית, למרות שהמניעים הם פוליטיים

דפנה ורדי, בריסל

מחר מתכנסים בבריסל שרי החוץ של הקהילייה האירופית לדיון נוסף בעניין היחסים בין ישראל והקהילייה. במרכזו של הדיון תעמוד שאלת אישרור ההסכמים, אשר כבר אושרו בעבר על־ידי מועצת השרים, ונדחו על־ידי הפרלמנט האירופי.

שרי החוץ יעמדו במצב חדש מבחינה משפטית, מאוד לא נוח. שכן, אותה קבוצה עצמה כבר אישרה את ההסכמים, והעבירה את המלצתה לאישור לפרלמנט האירופי. עכשיו, לאחר שהפרלמנט לא אישר אותם, ההסכמים חזרו אל מועצת השרים. היות שזו הפעם הראשונה שהם נתקלים במקרה שבו המלצתם של השרים אינה מתקבלת, הם עצמם לא בטוחים כיצד לטפל בעניין מבחינה משפטית, או מה קורה עם הסכמים שאושרו על־ידי מועצת השרים ולא עברו את אישרור הפרלמנט.

דרכי הפעולה העומדות בפניהם יהיו הפעם הרבה יותר מוגבלות, מאשר אילו היו עומדים בפניהם הסכמים חדשים. שרי החוץ לא יכולים פשוט שלא לאשר אותם הסכמים שאישרו בעבר. מצד אחר, אם שוב יאשרו אותם יהיה עליהם לעשות זאת בצורה שתראה לפחות, כאילו יש נתונים חדשים כלשהם, שיוכלו לחזק את המלצתם הקודמת לפרלמנט האירופי, לאחר שזו לא התקבלה בפעם הראשונה.

הסיבה לכך שהפרלמנט האירופי לא אישרר את ההסכמים, שלב שבדרך־כלל נחשב טכני גרידא, היא מצד אחד עבודה יסודית של הלובי הפרו־ערבי בשטרסבורג. מצד אחר, מאבקי הכוח הפנימיים בתוך הקהילייה האירופית. ההצבעה בפרלמנט האירופי היא על בסיס מפלגתי בלי קשר לארץ שממנה באים חברי המפלגות השונות, כך שהשפעתה של מדיניות ארץ המוצא היא רק חלקית. גורמים פרו־ערביים, בעיקר מהמפלגה השמרנית בבריטניה, הצליחו להעביר את הדיון שאמור היה להיות כלכלי לפסים פוליטיים, ולנצל את העיתוי של השלבים הראשונים בהתקוממות בשטחים, כדי לשכנע את חברי הפרלמנט האירופי להעניש את ישראל על מדיניותה בשטחים.

„הפגנת שרירים"

במקביל, היו כאלה שראו בהסכמים אלה הזדמנות מצויינת, כדי להראות את כוחו של הפרלמנט האירופי בתוך הקהילייה. אלה גורמים המנסים זה זמן רב להגביר את כוחו של הפרלמנט ולהפוך אותו לגורם בעל השפעה — דבר שלא היה קודם לכן. העובדה שכאן היה מקרה שבו לא היתה הסכמה בין הגורמים השונים בתוך הפרלמנט האירופי, ולא כולם הסכימו עם המלצות מועצת השרים של הקהילייה, איפשרה לנצל את העניין לצורך „הפגנת שרירים" שאינה קשורה לישראל כלל, אלא למאבק הכוח הפנים־אירופי.

לישראל חשובים הסכמים אלה בעיקר בתחום יצוא הפרחים. העובדה שההסכמים לא אושרו, ועדיין לא הוסרו המכסים מייצוא הפרחים מישראל לאירופה, עלתה לנו השנה כבר למעלה מעשרה מיליון דולר.

כאשר אושרו בשלב הראשון, היה זה בהסתמך על התחייבות ישראלית לפעול לתיקון המצב בשני תחומים. האחד, הסרת המס המוטל על יבוא (תוספת מס אחוזים „תמ"א"), והשני, יצוא ישיר מהשטחים לשוק המשותף.

בשלב זה כבר ניתן לשמוע בכמה ממשרדי החוץ של המדינות החברות תלונות על כך, שישראל לא עמדה בהתחייבויותיה. תלונות אשר יכולות להוות עבור שרי החוץ בסיס לשינוי החלטתם הקודמת, או לדחות את אישרור ההסכמים עד שישראל תפעל לתיקון המצב, לפני שיחזירו אותם לפרלמנט האירופי. למעשה, אם הם יפעלו על בסיס הטענה, שישראל לא מילאה את חלקה בהסכם, יתאפשר לשרי החוץ האירופים לצאת מהסבך המשפטי שאליו נקלעו בצורה מכובדת, אבל, כזו שלא תהיה נוחה לנו. הם לא יצטרכו לסגת מעמדה שכבר נקטו בעבר, אלא שיהיה בידם תרוץ חדש, שכביכול משנה את המציאות בשטח.

אמצעי־לחץ פוליטי

רעיון הייצוא הישיר מהשטחים הועלה על־ידי תת־שר החוץ הבריטי לשעבר, טים רנטון, לאחר ביקורו בישראל ובשטחים. המטרה שעמדה מאחורי הצעתו היתה לעשות משהו, כדי לשפר את תנאי חייהם ומצבם הכלכלי של ערביי השטחים. אך, מהר מאוד ההצעה הפכה להיות אמצעי־לחץ פוליטי על ישראל, והגורמים הכלכליים שעמדו מאחוריה במקור כמעט נשכחו.

שר החוץ, שמעון פרס, אשר יופיע מחר בפני מועצת שרי החוץ האירופים, יביא איתו הצעה אשר בעיקרה אמורה לפתור את הנושאים השנויים במחלוקת בעניין זה. אבל, כבר במבט ראשון, עוד לפני שההצעה הגיעה אל שולחנה של המועצה, ברור שאם השיקול הפוליטי יגבר — נוסח ההצעה הוא כזה, שיאפשר לשרי החוץ להתנגד לו ועדיין לשמור על התדמית של התנגדות מסיבות ענייניות ולא פוליטיות.

הגורם העיקרי בהצעה הישראלית, אשר שרי החוץ האירופים עשויים להתנגד לו הוא ה„תוכנית העונתית", שחקלאי השטחים צריכים להגיש לאישורו של שר החקלאות הישראלי בתחילתה של כל עונה. למרות שבהצעה נאמר, שמטרתה של תכנית עונתית זו היא „להבטיח מקסימום רווחים לכל" — בהתחשב בהלך־המחשבה של שרי החוץ האירופים בנושא זה, אשר מוכתב בעיקרו ממניעים פוליטיים ולא כלכליים — יש להניח, שהם יראו בכך התערבות בעצמאותם של חקלאי השטחים.

גורם אחר, שמצידו עלול פרס להיתקל בהתנגדות הוא ההתקדמות האיטית בכל הקשור לביטול המס על יבוא. לפחות במשרד החוץ הבריטי הגישה בעניין זה היא מאוד ברורה. אם ישראל מבקשת מעמד מועדף בשוק האירופי, עליה לבטל את המיסוי על יבוא סחורות אירופיות ממדינות השוק המשותף. כל דבר שייראה כמו דחייה, או חוסר היענות מצד ישראל, יתרום לגישה, שכבר הוצגה בעבר, לפיה ישראל אינה משתפת פעולה ואינה עומדת בהתחייבויותיה.

נראה, שהמאבק העומד בפני פרס בבריסל לא יהיה קל, וקשה להניח שההצעות שהוא מביא איתו יספקו את מועצת שרי החוץ האירופים. זאת, בעיקר, לאור העובדה שכלפי חוץ קל להם להיענות לפנייתו, שלא לערבב פוליטיקה וכלכלה, ולא להעניש את החקלאים הישראלים על מדיניות ממשלת ישראל. ההסכם שאנחנו מציעים משאיר להם די מקום לטעון, שהתנגדותם שלהם היא עניינית ולא פוליטית, גם אם ברור לכולם שמאחוריה עומדים מניעים פוליטיים בלבד.

על הפרק

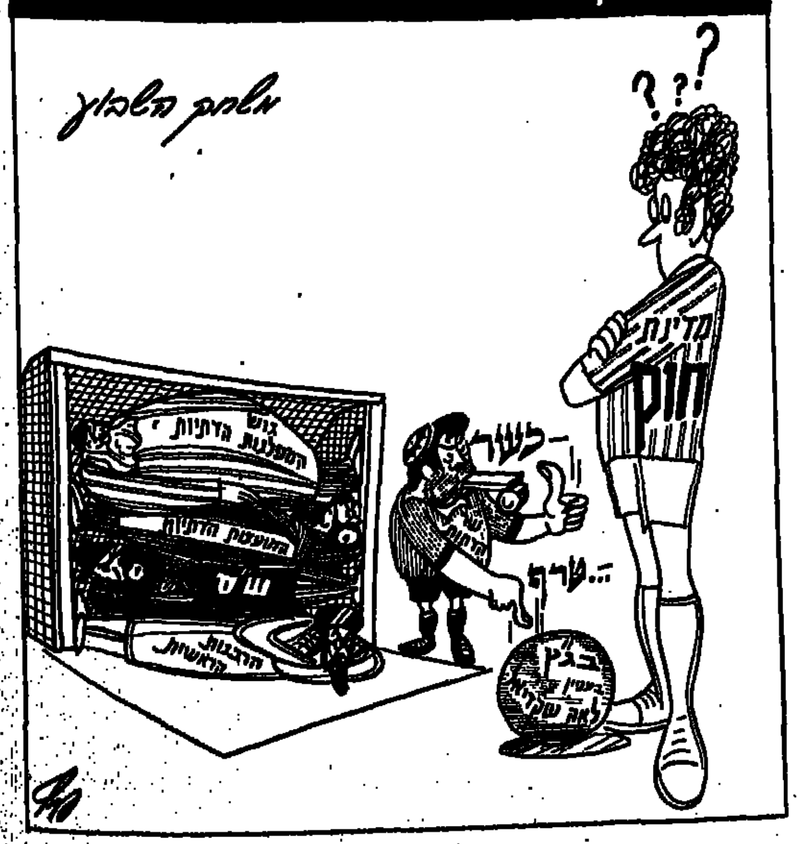

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אוטר

האטה כלכלית או מיתון?

שוברים את קופ"ח

נסים מנסה להגשים את סיסמת ז'בוטינסקי „יא ברעכן", באמצעות קופ"ח

זאב פרקר

מפגן ה־1 במאי נתן ביטוי לכוחה ויכולתה של ההסתדרות. הלב רחב לראות מאות אלפים מפגינים ומזדהים. הפגנת כוח איננה מטרה בפני עצמה, כוונתה להזהיר את אלה הרוצים לפגוע ולשבור. גם היום, ואולי דווקא היום, הרימו ראש והחידישו את סיסמתו של ז'בוטינסקי משנות ה־30 „יא ברעכן", כן לשבור את ההסתדרות.

הביטוי המוחשי למגמה זו הוא הרצון לשבור את קופת־חולים. לצערי, השבירה היא בביצוע. זו כבר לא סיסמה בלבד. שר־האוצר נסים, איש הליברלים והליכוד, עושה זאת בגלוי, ללא בושה וללא מעצור ואינו דואג אפילו למערכת בריאות חילופית במקום קופ"ח, המספקת שירותי בריאות ל־85 אחוז מתושבי ישראל.

מזה 10 שנים מאז עלה הליכוד לשלטון מתנכלת הממשלה לקופ"ח, תחילה בהיסוס וכעת בריש גלי. שלא תהיה כל טעות, גם בממשלת האחדות לא חל כל שינוי בגרון.

מה שמפליא בכל העניין, היכן כוחה וגבורתה של ההסתדרות, היכן האגרוף של ה־1 במאי?

ההסתדרות דגלה מאז ומתמיד בסוציאליזם קונסטרוקטיבי. ההסתדרות זה חברת העובדים, קואופרציה, התיישבות עובדת, שירות לציבור הרחב, ולא רק איגוד מקצועי. הסוציאליזם הקונסטרוקטיבי, אם כי לעתים התביישו לקרוא לו בשם, היה מרכז הפעילות ההסתדרותית בטרם קום המדינה וגם לאחר מכן. האמנו בתמימותנו, שהימין אף פעם לא יגיע לשלטון בלעדי, ואפילו יגיע, בנכסים ובהישגים אלה לא יפגע.

ברגל גסה ובזרוע נטויה מנסה הליכוד וגם מצליח להרוס את חברת העובדים, את קופ"ח ואת קופות התגמולים ואין עוצר בידו. הליכוד נעזר גם בהלכי רוח פופוליסטיים הניזונים מדמגוגיה שפשטה בציבור הפועלים ומנמיכות רוח שתקפה את ההסתדרות.

לא כעני בפתח

מספרים לנו שמצבה של קופ"ח הידרדר בגלל חוסר תמיכה ממשלתית. התמיכה בתקציב קופ"ח ירדה מ־30 אחוז מתקציבה ל־3 אחוזים ואולי גם זה לא. למה ההסתדרות הסכימה? ממתי איגוד מקצועי, ולא כל שכן ההסתדרות, עומד כעני בפתח ומבקש נדבות? למה ההסתדרות לא הפעילה את כוחה? ההוצאה לבריאות הוא מרכיב חשוב בהוצאה של משפחת שכיר. זוהי הוצאה במקום שני אחרי מזון.

אם שר־האוצר הורס את קופ"ח, בה קיבל כל שכיר תמורת תשלום סביר טיפול רפואי לו ולמשפחתו, אם הורסים מערכת זו ומחייבים את השכיר להזדקק למערכת בריאות אחרת, בה ישלם סכום נכבד עבור כל ביקור אצל רופא וסכום עתק עבור ניתוח, מניין יקח השכיר את האמצעים?

הסכם העבודה מבוסס בכל העולם וגם אצלנו על תנאים בסיסיים מסויימים. אם אלה משתנים, אין תוקף להסכם העבודה. האם שינוי דרסטי בהוצאה לבריאות, על־ידי ביטול ההשתתפות בתקציב קופ"ח, לא שינה את תנאי הסכמי העבודה? ממתי ההסתדרות נרגעת כשאומרים לה לאחר ייקור משמעותי של מצרכי יסוד, שידאגו למעוטי יכולת. ההסתדרות, נדמה לי, איננה איגוד של מעוטי יכולת. פועל ושכיר אינם נתמכי סעד. הם עובדים ומקבלים שכר תמורת ייצור ושירות. הם מייצרים את התפוקה וההכנסה הלאומית. תפקידה של ההסתדרות לדאוג לכך שהכנסה זו תתחלק בצדק. אין ההסתדרות מוסד לעזרה סוציאלית, אם כי היא עוזרת לפתור גם בעיות אלה. מורה בימינו איננו „מלמד" בעיירה שקיבל דמי בטלה במקום שכר, רופא וכוחו להשתכר לא פחות מעובד בכיר בבנק. גם אחות ועובד מינהל ואחרים אינם מעוטי יכולת שמעניקים להם נדבה של כמה שקלים עם ייקור מצרכים.

בית תמחוי לעניים

ההסתדרות איננה גם גוף לגליסטי הפועל לפי פסיקת שופטים או לפי החלטה של ח"כ ויינשטיין, שהצליח בערמה להעביר חוק בכנסת. ההסתדרות היא איגוד מקצועי שבידיו אמצעים לעמוד על זכויותיו. במקום לפתוח במאבק כשהתחיל הכרסום בהשתתפות

(המשך בעמ' 17)

המחלות של שנה מוצלחת

אין האטה של ממש במשק הישראלי מכיוון שמדובר בשנת בחירות • אך גם החולשות העיקריות של המשק — היעדר צמיחה וגידול הגרעון המסחרי — אינן זוכות לטיפול

לוי מורב

בצדק סירבו אנשי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לנבא אם קיימת כיום האטה בפעילות הכלכלית במשק, במהלך מסיבת העיתונאים בה הוצגו בפני העיתונאים סיכומי החשבונות הלאומיים לשנת 1987. מוסד זה איננו לשכה לאסטרולוגיה ועובדיו אינם חוזים בכוכבים. תפקידם למסור את הסיכומים המדוייקים והמדוייקים ולא להיכנס להערכות, שזה בעצם התפקיד של העיתונות. לה מותר גם לטעות בתחזיות. עיתונאות, במוסר של דבר, איננה מדע מדוייק.

בעצם גם הכלכלה איננה מדע מדוייק. היא הרי מבטאת את ההתנהגות האנושית וזאת, למרות ההנחה המבוטאת במונח הומו אקונומיקוס (האדם הכלכלי) שההתנהגות הכלכלית של האדם היא רציונלית, מגלה לעיתים קרובות התנהגות בלתי הגיונית וכבר היו דברים ואצלנו יותר מאשר בכל מקום אחר.

האמת שקשה מאוד לתת תשובה חד־משמעית בנושא ההאטה בפעילות הכלכלית. הסימנים הם מורכבים ולעיתים סותרים. אינדיקטור מרכזי הוא האבטלה. בתחום זה, בצורה מפתיעה לכאורה, לא רק שאין עלייה באבטלה, אלא מסתמנת ירידה נמשכת בשיעור הבלתי מועסקים מכוח העבודה והוא נע סביב חמישה אחוזים. אפשר להסביר נתון חריג זה בשתי דרכים. האחת, הירידה הנמשכת של ישראלים מן הארץ בקצב של 12 אלף איש בשנה, והשנייה, ההיעדרות של חלק ניכר מפועלי השטחים בגלל האינתיפאדה.

השפעת המרי בשטחים

גורמים כלכליים שונים רואים במרי הנמשך בשטחים את הגורם המרכזי להאטה הכלכלית המסתמנת. המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים ושר־הכלכלה־והתקשורת גד יעקבי באמצעות כלכלני משרדו, פרסמו הערכות דומות הנוגעות למחיר הכלכלי של מה שקורה בשטחים. בצורה מעשית מדובר בהאטה, או אפילו בהפסקה של פעילות כלכלית, שגם אם במונחי מאקרו פירושו שולי, הרי ההשפעה המיידית שיש להם על ענפים (בניין, טקסטיל) נראית לעין. סקר הציפיות של התאחדות התעשיינים ומסמך דומה של בנק ישראל צופים האטה בפעילות התעשייתית. המקום היחיד לגביו אין חילוקי דעות ביחס להאטה הוא בתחום התיירות.

הירידה בתיירות וגורמיה גלויים לעין כל. רשות שדות התעופה, חברות התעופה ובתי המלון הריקים למחצה מצביעים בבירור על האטה חדה וירידה ניכרת בתיירות לא רק ביחס לתחזיות האופטימיות, שלקחו בחשבון גידול בזכות אירועי חגיגות שנת ה־40 למדינה, אלא גם ביחס לאשתקד.

האטה בבנייה היא גם מצד התפוקה, בגלל היעדרות פועלי השטחים, וגם מצד הביקוש, במיוחד בדירות עממיות ודירות לזוגות צעירים. אולם כאן יכול עידכון המשכנתאות, שעתיד להתבצע בתחילת החודש הבא, להגדיל מחדש ביקושים שנגרעו בגלל חסרון כיס.

גם ההאטה במסחר מוסברת ברגיעה שחלה במבצעי האשראי של רשתות השיווק הגדולות ובעובדה שהצרכנים שילמו החודש וישלמו בחודש הבא את האשראי עבור הקניות של אפריל ומאי.

בכספי הדמוקרטיה

צריך לזכור גם שהאטה אין פרושה מיתון, שקצב הפעילות הכלכלית במשק איננו אחיד ואם להקיש מן העבר, הרי אחרי תקופת גאות בפעילות ובצריכה יש תמיד תקופה של האטה בפעילות.

אי־אפשר להתעלם מן העובדה שאנו נמצאים רגע לפני קרבת הבחירות. והשנה מדובר על בחירות כפולות לכנסת ולרשויות המקומיות. אין שום סיכוי במצב עניינים כזה שמיתון עמוק, או אפילו האטה כלכלית של ממש, יתקפו את המשק הישראלי. בעיריות ובמועצות המקומיות מנהלים את העניינים פרנסי ציבור ותיקים ומנוסים. מי שעובר ברחוב בעיירה נידחת או בעיר גדולה מגלה שאי־אפשר לעבור מדרכה בשקט או לחצות כביש בביטחון. מדרכות מוחלפות בקצב מסחרר, כבישים עתיקים נסללים באספלט טרי, שלטים מבהיקים בצבעים חדשים לבקרים. גנים זוכים לצבע ושיפוץ. העיריות והמועצות המקומיות מוציאות כספים על פיתוח לפני הבחירות. כל אחד יודע מדוע. כך הופכת שכונה מוזנחת לפנינה בוטאנית, וזוכה לגן ציבורי חדש ולמדרכות חדשות.

ועוד לא הגענו לבחירות לכנסת. מודעות ענק בעיתונים, בלוחות המודעות ובשלטים בקרנות הרחוב יפרנסו רבבות משפחות. כספי הדמוקרטיה יזרמו לפעילים ליחסי ציבור, לאולמות שמחות, לבתי דפוס, לזמרים, לכותבי תמלילים ולמחברי מנגינות. הבנזין יישפך כמים. לא תהיה האטה כלכלית של ממש לפני נובמבר. לא יכולה להיות האטה כלכלית של ממש בשנת בחירות, גם אם החולשות העיקריות של המשק אינן זוכות לטיפול בפרק הזמן הזה. חולשות אלה נחשפו בצורה בולטת דווקא עם פרסום החשבונות הלאומיים על־ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ממה הם מאושרים?

כל המחלות הבסיסיות של הכלכלה הישראלית התגלו שוב. גם אם אין האטה של ממש וגם אם מדובר במצב זמני והפעילות הכלכלית תחזור ותגבר לקראת נובמבר, חשפו אנשי הלשכה המרכזית את הליקויים של המשק הישראלי דווקא בשנה הנחשבת לכל הדעות מוצלחת (1987), ואליבא דשר־האוצר וסגנו, השנה הכלכלית הטובה ביותר מאז 1972. התוצר עלה ב־5 אחוזים. האבטלה ירדה מ־7 אחוזים ל־6 אחוזים, תוצר הסקטור העסקי עלה ב־7 אחוזים, ההשקעות בנכסים קבועים גדלו ב־14 אחוז, היצוא של סחורות ושירותים (במחירים קבועים) עלה ב־11 אחוז. הצריכה הבטחונית המקומית עלתה רק ב־2 אחוזים והצריכה הציבורית האזרחית עלתה בשיעור דומה. עד כאן החדשות הטובות ועכשיו נעבור לחדשות הרעות.

אני מניח שאין ויכוח שמטרתה של המדיניות הכלכלית היא להגיע למה שמכונה עצמאות כלכלית. במלים אחרות, פחות פרזיולוגיות ויותר מדוייקות, לאיזון מסחרי. איזון יכול לבוא רק על־ידי התחדשות הצמיחה התעשייתית, עלייה ביצוא וירידה ביבוא, או ליתר דיוק, מצב בו קצב עליית היצוא יהיה מהיר יותר מקצב העלייה של היבוא.

עיון מהיר בנתוני הלשכה לשנת 87 מעורר את השאלה הפשוטה: ממה הם מאושרים כל־כך במשרד־האוצר. עודף היבוא התרחב ב־8 אחוזים. היצוא גדל ב־11 אחוז, אבל היבוא גדל ב־19 אחוז לעומת עלייה של 9 אחוזים ב־86 וירידות ב־84/5. הגרעון בחשבון הסחורות והשירותים במאזן התשלומים הגיע לשיעור שיא — 5.8 מיליארד דולר, בכמיליארד דולר יותר מאשר בתקופתו של יורם ארידור. גם ללא היבוא הבטחוני הגיע הגרעון ל־650 מיליון דולר יותר מאשר בשנת 86. הצריכה הפרטית לנפש עלתה ב־6 אחוזים והמשיכה את החגיגה של 86, בה עלתה הצריכה הפרטית ב־12 אחוז. רמת הצריכה הפרטית לנפש ב־87 גבוהה ב־7 אחוזים מאשר ב־83 (ארידור, זוכרים?) שהיתה שנת שיא.

וזה עדיין לא הכל. רמת ההשקעות בנכסים קבועים, למרות שעלתה, עדיין נמוכה משנת 83 (ארידור כמובן). בלי השקעות היום אין פרי מחר ומחרתיים. אם בודקים את הגידול בתוצר מגלים שהתוצר בתעשייה גדל ב־5 אחוזים, כמו בשנתיים שקדמו ל־87. מה שהוביל את הגידול הכולל בתוצר היתה העלייה בתוצר החקלאי — 12 אחוז — והבניין, שני ענפים בהם נרשמה ב־86 ירידה גדולה ו־87 היתה תיקון ולא איפיון.

שנת הצרכן

אין האטה של ממש במשק הישראלי, גם לא יכולה להיות כזו, למרות האינתיפדה, מכיוון שמדובר בשנת בחירות. שנת 88 לא תהיה, איפוא, שנה של מיתון והאטה. הגידול בצריכה הפרטית נמשך ויש להניח שיתרחב לקראת הבחירות.

ניתן לומר בוודאות מרובה שגם השנה תהיה שנת הצרכן וכמו ב־87 (השנה הכי טובה מאז 72), כל הבעיות הבסיסיות של 88 יוותרו, ואולי אף יחריפו, והגרעון הגדל במאזן המסחרי ובמאזן התשלומים יגדל שוב. ואז גם היציבות היחסית שהושגה לא תועיל הרבה. היציבות, יש להזכיר, לא היתה מטרה, היא היתה אמורה להיות רק אמצעי לחידוש הצמיחה, במיוחד התעשייתית, והגדלת היצוא מעבר לגידול ביבוא. מטרות אלה לא רק שלא הושגו, אלא אפילו התרחקנו מהן, או אולי מישהו יסביר לי מה השמחה הזאת?

מגדלים פורחים לעשירים

שנת 87 היתה רעה לחברות הבנייה שבונות שיכונים וטובה לחברות שבונות דירות יוקרה

חיים מרגלית

ברבע הראשון של 1988 חלה עלייה ניכרת במספר החברות שדיווחו על ירידה בפעילותן, אשר כללה את כל הענפים — כך קובע ד"ר מאיר תמרי, יועץ לנגיד בנק ישראל, בסקר שפרסם בנק ישראל בשבוע שעבר על מצבן של החברות ברבע הראשון של 1988. ד"ר תמרי מדגיש, כי ברבע האחרון של 1987 היתה האטה בענף הבנייה ובענפי תעשיית המזון והכימיה.

המוסד המאוחד לענף הבנייה, שמשתתפות בו חברות הבנייה הגדולות, ציבוריות ופרטיות, פרסם בשבוע שעבר הודעה בה הדגיש, כי ההאטה המתמשכת בענף הבנייה החריפה בעקבות ההתקוממות בשטחים, שגרמה להיעדרותם של אלפי עובדים והביאה לכך שחברות הבנייה אינן עומדות בלוח הזמנים.

וזה המצב, מאשר צבי פרידמן, דובר מרכז הקבלנים והבונים. ההאטה עליה מצביע ד"ר תמרי מבנק ישראל נובעת, לדבריו, ממספר סיבות. לפני שנה, הוא מזכיר, הודיע שר־האוצר נסים על קיצוץ בתקציבי המשרדים הממשלתיים. אחד המתגייסים הראשונים להתקצץ היה לא אחר מאשר סגן ראש הממשלה ושר־הבינוי־והשיכון, דוד לוי, שממש היה גאה בכך שקיצץ מתקציב משרדו. הקיצוץ בתקציב משרד־הבינוי־והשיכון גרם לאי־עדכון המשכנתאות לזכאי שיכון. ירידת ערך המשכנתה הביאה לצמצום ברכישת דירות עממיות, שהצרכנים שלהן הם זוגות צעירים.

הקיצוץ בתקציב משרד הבינוי־והשיכון עצר את הבנייה הציבורית והקטין מאוד עבודות תשתית. אפשר לומר, כי 1987 היתה שנה רעה לחברות הבנייה, שעיסוקן בבניית שיכונים, וטובה לחברות שבונות דירות יוקרה. דירות יוקרה באזורים מועדפים מיועדות לשכבה צרה מאוד של אמידים, אומר פרידמן ומזכיר את המרסומת לדירות נופש בתל־אביב ובת־ים. במגדלי־הדירות הצומחים לגובה אפשר למצוא דירות יוקרה בהן כל מ"ר עולה 4000 דולר.

סיוע מהבחירות

שנת 1988 נפתחה רע לענף, מטעים פרידמן. הירידה בהתחלות בנייה ברבע הראשון של 1988, לעומת הרבע הראשון ב־1987, היא בשיעור של כ־15 אחוז והענף זקוק לכ־30 מיליון דולר. התקרבות הבחירות יכולה להביא, לדעתו, לתנופה בבנייה הציבורית ובשיכונים לזוגות צעירים הקראה, בסוף החודש עומדים לעדכן את המשכנתאות.

פרידמן חולק על קביעתו של המוסד המאוחד לבנייה כי היעדרותם של עובדי השטחים החריפה את ההאטה בבנייה. לדבריו מהווים עובדי השטחים רק תשעה אחוזים מכלל העובדים בענף הבניין ושיעור היעדרותם הגיע רק ל־25 אחוז. אלא מאחר שאין קביעות בהיעדרות, כלומר, יום אחד מחסר לא בא לעבודה ולמחרת הוא בא, אך מוסקה לא הגיע.

בענף הבנייה חסרים עכשיו 2000 עובדים מחוץ־לארץ. יש עובדים שהגיעו לאחרונה מפורטוגל, הם עובדים יוצאים מן הכלל, והתחילה הסתננות של עובדים מטורקיה ויוגוסלביה, עובדים אלה העלו, לדברי פרידמן, את רמת הבנייה. הם מקצועיים ועושים עבודה טובה מאוד.

אין חלל ריק, מסביר פרידמן, גם לא בענף הבנייה. בעקבות היעדרות העובדים הערבים החלו חברות הבנייה לפנות למפעלים של בנייה מתועשת ולייצר יחידות לבנייה מודולרית בה משתמשים בחלקים טרומיים. כל אלה הן התחלות, והמעבר מהאטה לתאוצה עוד רחוק.

התיירים מתנערים

רונית מורגנשטרן

בשלושת החודשים האחרונים חלה ירידה ניכרת במספר התיירים המגיעים לישראל. במלונות היוקרתיים בתל־אביב, „דן" ו„הילטון", הוזלו על צמצומים ופיטורים, בעקבות ירידה של 65 אחוז ויותר בתפוסת החדרים. גם במשרדי התיירות מצטברים נתונים מדאיגים.

בעלי בתי המלון רואים קשר ברור בין היקף התיירות המצטמצם לבין המתרחש בשטחים. גם ברשות שדות התעופה מאוכזבים

למרות הגיעו לישראל בחודש אפריל 118 אלף תיירים מחו"ל — ירידה של 31 אחוז, לעומת אפריל אשתקד.

לדברי אבי נתן, סמנכ"ל התאחדות המלונות, יש תחושה מאוד לא נוחה בקרב בעלי בתי־המלון, שרואים קשר ברור בין העצירה של ההזמנות לבין הקורה בשטחים: „יש עצירה דרמטית של הזמנות וגם ביטולים, בעיקר בירושלים. מה שמדאיג יותר, זה שאין הזמנות חדשות למחצית השנייה של הקיץ. בדרך־כלל בתקופה זו נחתמים גם הסכמים לעונת החורף, ובינתיים אין בקשות".

בנמל־התעופה מורגשת ירידה של כ־20 אחוז בתנועת הנוסעים אל ישראל ומחוצה לה. „בשבועיים הראשונים של חודש מאי התנועה דלילה אף יותר". דובר רשות שדות־התעופה מנחם אייל אומר, כי „גם על־פי דיווחים שקיבלנו מחברות התעופה, המצב אינו כל־כך טוב לגבי חודש יוני. מדברים על ביטולי קווים. יש תקווה שביולי־אוגוסט תהיה התאוששות, אפילו גידול קל לעומת שנה שעברה. התחזיות שלנו לגבי השנה, שהיתה שנת ה־40 למדינה, היו גידול רציני בתנועת הנוסעים, התבדינו. אם נסיים את השנה, במקרה שהתקוות לגבי יולי־אוגוסט יתממשו, כפי שסיכמנו את 86/87 זה יהיה טוב מאוד. לגידול איננו מצפים".

בעריכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל

האינדיבידואליסטית

מחווה לגרטרוד קראוס

גיורא מנור

במשך יותר מארבעים שנה, מאז ביקוריה הראשונים בארץ ישראל באמן אורח, בראשית שנות ה־30, ועלייתה ארצה בשנת 1935/6 ועד מותה, לפני עשר שנים, היתה גרטרוד קראוס האישיות הבולטת והמרכזית, בחזקת „ראשון בין שווים", בעולם המחול האמנותי בישראל.

גדלה בוינה של ראשית המאה, היתה לסטודנטית במחלקה לפסנתר באקדמיה הממלכתית שם, ורק עם סיום לימודיה בתחום המוסיקה, נרשמה כתלמידה למחול מודרני באותו מוסד אקדמי. אבל לא עבר זמן רב עד שהחליטה להפסיק את לימודיה ולהיות לרקדנית ויוצרת בזכות עצמה.

תוכניתה הראשונה, שכללה מחולות סולו שיצרה, זכתה לתשואות ולביקורות מצוינות ובשנת 1926/7 כבר היתה אמן מוכר באוסטריה ומרכז אירופה. היא פתחה סטודיו משלה, ממנו יצאה קבוצתה הראשונה. שיא פעילותה היתה הופעתה בכינוס בינלאומי של רקדנים בשנת 1930 במינכן, בו הציגה קבוצתה של גרטרוד את מחזור המחולות „שירי הגטו", בהצלחה רבה.

אין ספק, שעליית הנאצים לשלטון השפיעה על החלטתה להתיישב בתל־אביב, אבל צעד זה היה גם ביטוי להשקפותיה הציוניות. בעיניה, הציונות, היתה מן נוסף לשאיפותיה לצדק חברתי וחופש לאומי, שבאו לידי ביטוי באמנותה הסוציאליסטית ומעורבותה החברתית, שציינו את עבודתה כל ימי חייה.

אמנות המחול שלה שייכת לי נדדה הרחבה של מחול אקספרסיוניסטי, שרא.. באמנות כלי לביטוי אישי בצורות מקוריות. מחול הסולו היה, על כן, בצורה הטבעית ביותר תבנית הולמת את המחול האקספרסיבי החדשני, כפי שנוצר על־ידי גרטרוד ובני דורה, כגון מרי ויגמן, פאלוקה, קרויצברג ואחרים מנציגיו הבולטים של מה שכונה באותם ימים „המחול הגרמני".

גרטרוד היתה אמן מבצע מבריק, בעלת אישיות בימתית קורנת, דמות זעירה של אשה, שגדלה באורות הבמה לממדי ענק.

אבל היה בה גם כשרון בלתי־מצוי של במאי, המסוגל להעלות קבוצות של רקדנים רבים בתכניות קבוצתיות או המוניות. עבודותיה עבור קבוצתה בוינה ואחר כך בתל־אביב הצטיינו במקוריות ומבנים מגובשים היטב.

בזמן מלחמת העולם השנייה, הוזמנה קבוצתה להופיע בקונצרטים של התזמורת הארץ ישראלית, (לימים התזמורת הפילהרמונית הישראלית), וזו היתה הזדמנות יוצאת דופן לרקוד לצלילי ליווי תזמורתי מלא, שעה שבאותם ימים של טרם המצאת הרשמקול, הפסנתר היה למעשה הליווי היחיד שבא בחשבון עבור הרקדניות.

בשנות ה־40 היתה קבוצתה גם ללהקת המחול של „האופרה העממית" המשגשגת, והיה זה מקרה יוצא דופן של להקה מודרנית בתפקיד הבלט של בית האופרה.

קבוצתה כללה אז רקדניות — ללא השתתפות גברים כמעט — מחניכיה או כאלה, שהגיעו כמוה מאירופה, ביניהן נעמי אליסקובסקי, פאולה פאדני, לאה ברגשטיין, הילדה קסטן, יפה ירקוני, שהתפרסמה מאוחר יותר כזמרת, ורבות אחרות.

ארץ ישראל היתה אז אולי הארץ היחידה, בה היה חי וקיים המחול המודרני, אחרי שזה למעשה הושמד בארצות מוצאו בימי השלטון הנאצי, ואילו הבלט הקלאסי היה רק בגדר תופעה שולית. עובדה זו הכשירה את הקרקע לקליטת המחול המודרני האמריקני, שהגיעה ארצה בשנות ה־50, והמעבר לא היה כרוך בעצם במהפכה.

בשנת 1954 הופיעה גרטרוד במופע אחרון שלה כרקדנית, מאז ואילך התרכזה בעיקר בהוראה, בסטודיו שלה בתל־אביב ואחר־כך במסגרת המחלקה למחול של האקדמיה ע"ש רובין בירושלים, מקום שם היתה הראשונה לשאת את התואר האקדמי של פרופסור, הוענק לה גם פרס ישראל עבור פועלה.

בשנותיה האחרונות עסקה הרבה בציור ופיסול. המחול, בהיותו מעצם טבעו אמנות בת חלוף, בייחוד בתקופה בה הקולנוע היה עדיין בגדר מבצע מסובך ויקר, לפני המצאת הווידיאו, כמעט ולא נשמר או תועד. תצלומים, רישומיה של גרטרוד עצמה, מאמרים שנתפרסמו וכמובן זכרונותיהם של אמניה שעדיין חיים, מהווים מקור בלבדי לברר, מה היה אופי אמנותה הכוריאוגרפית ואיכותה.

על כן נודעת חשיבות רבה כל־כך לניסיון לשחזר עתה שלושה מריקודיה, שיצרה עבור קבוצתה, לכבוד מלאת עשר שנים למותה, על־ידי רקדניותיה הוותיקות ובראשן נעמי אליסקובסקי, ויש בכך עדות לחיוניות יצירותיה, שלהקות מקצועיות עכשוויות קיבלו על עצמן לבצע מחולות משוחזרים אלה.

שיחזורן של יצירות כרוך בקשיים רבים. באיזו מידה נאמן השחזור למקור, כי הלא הזיכרון נוטה לבך, שכל משתתף זוכר פרטים אחרים; האם יש לנסות ולשמור את פרטי הצעדים או להיות נאמן בראש ובראשונה לרוח התקופה, סגנון היצירה ואיכות התנועה.

גרטרוד קראוס

האם על המשחזר לשמור על הקצבים האיטיים בהרבה מאלה הנהוגים כיום בהשמעת אותן יצירות מוסיקליות, המלוות את התנועה; ואם עליו, למשל, להשתמש ברקדנים גברים בתפקידים שבקבוצתה של גרטרוד נרקדו על־ידי הנשים, ב„תפקידי מכנסיים".

נראה שבשחזור עבודותיה של גרטרוד הפן החשוב ביותר היא השמירה על רוח הדברים, אפילו על חשבון הדיוק ההיסטורי של הצעדים עצמם, הלא יצירות אלה היו קודם־כל כלים לביטוי עצמי, של רגשות ומחשבות, ללא בסיס שיטתי של טכניקה קבועה ומוכתבת.

גרטרוד קראוס היתה בה נאמנות לתקופתה, יוצר אינדיבידואליסטי, אבל בו בזמן גם מודע היטב לתקופה ולחברה הסובבת, המבקש ביטוי לרוחה ובעיותיה, המנוסח בעזרת רגישותה המוסיקלית הרבה.

השפעתה עדיין ניכרת במחול הישראלי החדש, דרך תלמידיה הרבים ותלמידי תלמידיה. ואולי שחזור מחולותיה הוא המחווה האמיתית ביותר לאהבה והכבוד שאלה רוחשים לה. עדיין נותר המבצע החשוב, לשחזר גם את מחולות הסולו שלה, שהיו פן כה חשוב ביצירתה, זו של היוצר העצמאי אך המעורב והמגויס.

במסגרת מופעי „פסטיבל ישראל" תופיע להקת „בת־שבע" במחול „אלגרו ברברו" למוסיקה מאת בארטוק, שיצרה גרטרוד קראוס בשנת 1941; להקת המחול הקיבוצית ב„קרוסלה", למוסיקה מאת סטראבינסקי, משנת 1942, ולהקת „קול דממה" ב„חזון היוצר" לצלילי ה„בלתי גמורה" מאת שוברט, המתאר את לבטיו של פייטן או כוריאוגראף, שבכורתו התקיימה בשנת 1944.

המופעים יתקיימו במוזיאון תל־אביב, ביום 23 במאי, בשעה 8:30 ובירושלים כ־31 במאי, בתיאטרון ירושלים.

מלבד שלוש העבודות המשוחזרות תופיע פנינה זלצמן בנגינה בפסנתר, יוקרנו שקופיות וקטעי וידיאו, המתעדים את עבודתה של גרטרוד קראוס.

לכבוד האירוע עומד לצאת לאור אלבום, הכולל רישומים של גרטרוד ותצלומים, בהוצאת „ספרית פועלים" והספריה למחול בישראל.

מי צריך את כל הסונטות של בטהובן?

חד־שיח של אסתרית בלצן — המשתתפת בנגינת כל הסונטות. הקשיב, ערך והביא לדפוס: יוסי שיפמן

נגינת כל הסונטות של בטהובן לפסנתר היא דרך מיוחדת להכיר את עולם הפסנתר הבטהובני. זו הדרך להכיר את בטהובן לכל אורך דרכו האמנותית — מן הסונטות ה„חידניות", אלה המציגות אותו כתלמיד מבטיח של מוריו היידן ומוצרט, דרך מריצת הדרך אל שפה אישית, „הפאתטית", ו„אור הירח", משם אל שיאה של הדרמה האישית ב„אפסיונטה" ובסונטה „הפרידה", והרטרוספקטיבה של השנים המאוחרות בסונטות האחרונות.

מעקב מרתוני אחרי כל הסונטות של בטהובן — הדרך היחידה להצטרף אל העולם הפסנתרי העשיר הזה ולהבין לעומק את דרכו של בטהובן כמלחין.

מרתון סונטות בטהובן נערך הפעם לראשונה בירושלים. בתל־אביב היה מרתון כזה לפני 18 שנים במלאת לבטהובן 200. פנינה זלצמן ומינדרו כץ התמודדו אז עם כל 32 הסונטות. מאז לא חזר איש על המבצע בארץ.

שמונה פסנתרנים ישראליים היושבים בארץ דרך קבע מנגנים את הסונטות. זוהי הזדמנות נפלאה לפסנתרן ישראלי — היושב בדרך כלל בצד ונקרא „לסתום חורים" בהיעדר כוכבים מחו"ל — להציג את עצמו במיטבו, ברפרטואר הנפלא ביותר של ספרות הפסנתר. זוהי גם הזדמנות נפלאה לשיתוף פעולה של פסנתרנים ישראליים שבשאר ימות השנה מתפקרים כזאבים בודדים השוכנים במאורתם ומגיחים מדי פעם לקונצרטים.

יוזמות הרעיון, אירית רוב ואסתרית בלצן, הן הצעירות שבחבורה. הרעיון עלה בשיחת „קיטור" שגרתית: שתיהן חזרו משהות ממושכת בחו"ל, שתיהן בחרישי הדיון מתקדמים ובמה להופיע — אין. נפלה החלטה, במקום להמשיך ה„לקטר", לעשות מעשה.

כך נולד המרתון הבטהובני. כמקובל בחיי המוסיקה בארץ כוללת הקבוצה מגוון אסכולות וגישות פסנתריות: ה„וותיקה" — פנינה זלצמן, הישראלי הוותיק — יונתן זק, התגבורת מרוסיה — ויקטור דרביאנקו, אלכסנדר וולקוב, והרוקטור הצעיר ביותר — עמנואל קרסובסקי, נטשה טדסון (רוסיה־ישראלית), אירית רוב ואסתרית בלצן — צבריות שלאחר קום המדינה.

„מלחמות היהודים" התחוללו כמובן על החלוקה. מי יזכה בסונטות היפות ביותר.. לבסוף נשתוו כלם בסדרה של שמונה רסיטלים בעין כרם, החל מן ה־23 במאי. הרסיטלים מסתיימים בערב מרתוני במוצ"ש, ה־28 במאי, המציג את חמש הסונטות האחרונות: אופ' 101 (יונתן זק), אופ' 106 ה„האמרקלאוויר" (עמנואל קרסובסקי), אופ' 109 (ויקטור דרביאנקו), אופ' 110 (אלכסנדר וולקוב) ואופ' 111 (אסתרית בלצן).

עוד על „ריבוי" פסנתרנים

יוסי שיפמן

לפני מספר פסטיבלים נזדמנו יחד של כמה אחת 16 פסנתרנים ישראליים לערב מיוחד ומשעשע שכלל יצירות לשניים עד שמונה פסנתרים. יצירות שתוכן העיקרי שלהן הוא הומוריסטי ומשעשע. לאותו ערב הוזמנה יצירה מיוחדת. אצל צבי ויידברג הצעיר. גם ביצירתו של צבי ויידברג רבו הסיבות והמשעשעים.

בשבועות הקרובים תנוגן יצירתו של ויידברג בסולט לייק סיטי שבארה"ב, שם מתקיימת תחרות הפסנתרנים ע"ש ג'ינה באכאואר. לאירוע הסיום הוזמנו דווקא השופטים בתחרות לנגן את ויידברג. ויידברג עצמו ייצא בימים הקרובים לחזרות וכמובן לנגינה של יצירתו.

מבט ראשון — עולם במהופך

דורית קידר

במוזיאון תל־אביב ליד הקטמוריה מוצגים הדמסים של גאורג בזליץ וראלף פנק (מאוסף המוזיאון). בזליץ רואה עולם במהופך והדברים נראים מבעיים למדי. הצל במובן עניין של הרגל והדוח של תקופה ואנו רואים את אשר צבר אמנן עלינו מטבעי ואת ההומעם שלא הורגלנו אליה בהריג.

ו הזדמנות לנוח במקצת את קורות הפורמט הציורי ותפיסת הציור כבבואה שלנו. פורמט לא היה עניין של מה בכך ואי־אפשר היה להשתמש בפורמט של נושא דתי לנושא חילוני. יתר על כן, הכנים חילונים נזקקו אף הם לפורמטים מוגדרים. וכך נוף ימי לא היה זהה במסגרתו לנוף אדמה או לציור דיוקן.

היה זה ג'קסון פולוק שפרץ את התמוטות ראייתנו את התמונה כחר לסדר עולמנו. אנו עומדים עם רגלינו על הקרקע והראש מונף על תנוף „באוויר". התמונה היא הד לסדר הטבעי הזה. אך עם השתחררותה מהעתקת המציאות, עם הקונצפט המודרני הרואה באמנות אך ורק עולם מקביל ולא חלון מימטי — ניתן היה להשתחרר מטבעיות תנוחת האדם.

ובכל זאת פולוק לא סובב את הדמות האנושית עצמה. זו — אם היתה — גוזרה מקבילה לחיים עצמם. המוטיבים המופשטים פרצו מכל עבר, כי מהותם הם ממש דורשים הסתכלות רב־צורתית, על מנת לחוש מבנים את ההסתכלות הרב־גונית והרב־כיוונית. צייר פולוק מארבע קצוות הבד שפרש על הארץ.

בזליץ הפך את העולם הפיגורטיבי על ראשו בלבד (לא לצדדים), וזאת על מנת לקרב את המוטיבים הפיגורטיביים לשפת המופשט שהיא [illegible]. יתר על כן, בסדרות של הבקבוק וזה עדין מעין תחנות בין המופשט לפיגורטיבי. על אף זה [illegible] סכמטיזציה של הבקבוק מתחיל להתעלם אל תוך בליל הרישום האוטונומי ולהפוך חלק ממני [illegible].

אם אצל בזליץ מתקיים דיאלוג מתמיד בין שפה ציורית סוחפת לבין עולם מוחשי העובר שלב של סכמטיזציה עד להיעלמותו בליל לתוך העולם הציורי, הרי שאצל פנק מתקיים דיאלוג דומה אך במישורים אחרים. פנק מטשטש את התחומים בין ציור לאסכלמות. סיגורציה לסמולה, דימוי לעוצמת קונצפט. גם אצלו, כמו אצל בזליץ, הדימויים הפיגורטיביים לכאורה עוברים תהליך של סכמטיזציה ראשונית ולאחר מכן הם הופכים לשווי ערך לסמלים אניגמטיים והיררכיים.

גאורג בזליץ במוזיאון ת"א

המעלים ריח של תקופות עתיקות, אורת ההבעה הציורית השונה מקבלת האורח הרזות לסיפול הרמוני ואינטגרטיבי. יש קשר בין דימוי לריקע וראה את צורת [illegible] והתאמתן לריקע. בצורה של רוצה פנק לתת תחושה של הוליסטית הכוללת את [illegible], הרגשון הסכמטי לצורות ציוריות, סמלים של [illegible] — מגורה מארץ הקודש — וסמלים מתאים מעין גשר מוסווה הרצה לקשר זמנים, בין המוחשי והמחשבה, בין עבר [illegible] וסמלים עתיקים במטען [illegible].

התערוכה [illegible]

צימוקים ושקדים

פרקי „שיר השירים" בביצוע לאה שלנגר

נתן גרוס

פסטיבל ישראל בירושלים יש לו גם פנינה נחמדה ביידיש: „שיר השירים" לשלום עליכם, בביצועה של לאה שלנגר עם ליווי קבוצת נגנים — 23/24.5 — בתיאטרון הקטן.

זהו סיפור פיוטי נוגע ללב ולדמיון, פרשת אהבה של שני ילדים תמימים, כאשר „הגבר" שביניהם שימק בן ה־10, בעל דמיון מפותח, יודע לשזור ברומן זה פסוקים מ„שיר השירים" ולהעביר את לילי בת ה־6 — השולמית שלו — לעולם אחר, רחוק אשר מעבר „לים האוקיאנוס", לארץ צימוקים ושקדים, זיתים וחרובים וכל טוב..

לפני שנים רבות הופיעה אצלנו במונודרמה זו (אם תרצו) בתרגום פולני דווקא, שחקנית מקראקוב ראנוטה מיכלובסקה, ועתה מביאה את הסיפור לירושלים במקור היידיש לאה שלנגר, שגם היא למדה באותה אקדמיה לדרמה בקראקוב. האם זה מקרה או שמא שתיהן עלו על אותו טקסט מקסים עוד בזמן הלימודים? לאה שלנגר החלה את הקריירה בתיאטרון הממלכתי היהודי בוורשה. אחרי עלייתה לארץ ביצעה תפקידים ראשיים, כגון היתר לצידו של גדול שחקני בימת היידיש — יוסף בולוף. לאחר מכן הופיע בתיאטרון הקאמרי, בתיאטרון העירוני בחיפה, בבאר־שבע וכו', היא מרבה להופיע בערבי־יחיד בקהילות יהודיות ברחבי העולם ושומעים אותה לעתים קרובות ב„קול ישראל". את התכנית הזו מביים בנה, תמיר שוואלב. צפוי ערב מרגש.

לאה שלנגר – הנקודה היידית של הפסטיבל

מוסיקה

מרשימה ומשכנעת

מדי שני

התזמורת הסימפונית הצעירה מנצח: אליעזר החיתי. סולנית: איילטיצה וינדה, רוזנברג, כינור. אודיטוריום חיפה, בתכנית: בטהובן: סימפוניה מס. 3 במי במול מז'ור; ברהמס: קונצרטו לכינור ברה מז'ור.

איילטיצה הולדה רוזנברג הנה כנרית צעירה ומוכשרת. כבר לפני שנה שמענו אותה והתרשמנו מהבגרות והרצינות שלה. כיום בת 17, השיגה טובים למדי, נגינתה מרשימה ומשכנעת. כפי שאפשר להבחין משמה, יש לה שורשים רבים, באה ממשפחה יהודית, יפאנית־יוגוסלבית והיא כיום בגרמניה. תלמידה של המורה הידוע טיבור וורגא (אביו של המנצח גילברט וורגא).

בערב ניגנה את הקונצרטו לכינור מאת ברהמס. שוב הוכיחה בגרות ועומק בנגינתה, תערובת של תמימות ושובבות עם רצינות והבנה. וזה בנוסף לטכניקה טובה, צליל יפה, עצמה וסונוריות. רואים שהיא מרגישה בבית בין נגני התזמורת הסימפונית הצעירה שבוראי משמשת עבורם דוגמה. המנצח והתזמורת השתדלו ללוות כמיטב נגינתה של הסולנית.

והחיתי והתזמורת נמצאים לפני יציאה לסיבוב הופעות בגרמניה, ביחד עם הסולנית האורחת.

התוכנית כוללת גם את הסימפוניה השלישית מאת בטהובן, דבר שהינו אתגר רציני עבור תזמורת סימפונית צעירה. הנגינה היתה נקייה, כאן המקום לציין שלתזמורת יש נגני נשיפה טובים, ותאמה את מצבי הרוח המשתנים של היצירה, שאומרים עליה שהיתה חביבה על בטהובן מכל הסימפוניות שלו.

לסיכום, קונצרט מהנה ואין ספק שנשמע עוד הרבה, והרבה לסולנית הצעירה.

גול עצמי

דלות המחשבה של הימין הינה מן המפורסמות, בעמים ובישראל. חשיבתו היא חד־מימדית, דלילה, פשטנית ואטומה למציאות ולתמורות החלות בה תדיר. בתכונות אלו, אגב, גם מקור כוחו — שכן ה„אידיאולוגיה" שלו קליטה יותר לשכבות מסויימות, וכאשר היא מוגשת, מסוגנת ומתובלת, בדמגוגיה לאומנית וקסנופוביה, היא טעימה במיוחד לחיכו (שלא לדבר על אלה שהימין נמצא מגן על האינטרסים הפוליטיים והחברתיים שלהם, וכן על משכילים „אפויים למחצה")..

„פניני" חשיבה זו, על תכונותיה ה„נעלות" כנ"ל, מפוזרות ברחבי הארץ. אחת מהן היא מה שאני קורא „גירסת ה־22", הגורסת שלערבים 22 מדינות ולנו רק אחת ויחידה, ולכן הערבים הפלשתינים, ברצותם — ויש מי שב„מתנה הלאומי" הסבור שיש לאלצם לכך — שיעזבו את שטחי ארץ־ישראל וייצאו למדינות „שלהם".

רק בורים במדעי המדינה אינם יכולים לתפוש כי שלילת עצמאות מדינית מהפלשתינים שבשטחים, בנימוק של קיום 22 מדינות ערביות במרחב, היא שלילת השלילה. כלומר, דווקא מחייבת, לפחות בעיקרון, קיום מדינה פלשתינית עצמאית, דבר הפסול בתכלית בעיני בעלי „גירסת ה־22".

עקרון הריבונות הממלכתית נוסח כבר (ז'ן בודן) לפני כארבע מאות שנים, אך ההתפתחות הממשלתית של עמים כנושאי ריבונות היא תופעה חדשה יחסית, בערך כמאתיים שנה, ותהליכה עדיין נמשך והולך עד ימינו אנו, וככל הנראה עדיין לא הגיע לסיומו.

קיום מספר גדול של מדינות ערביות מראה ומוכיח, כי התפתחות זו בקרב האומה הערבית היא על בסיס רגיונאלי, ומבחינה זו אין הערבי הכוויתי כערבי האלג'ירי וכו' וכו'. אגב, התפתחות כזאת איננה יוצאת־דופן, היא קרתה גם אצל אומות אחרות. רק הערבים הפלשתינים הנחשבים כידוע למשכילים ולמפותחים שבין הערבים, דווקא הם נשארו — בשל טיפשותם והמחדלים של מנהיגיהם — היחידים ללא מסגרת מדינית עצמאית, מחוץ למדינות הערביות הקיימות.

יכולים להיות נקודות מבט ונימוקים שונים, שאין להקים בשטחים, הנמצאים כעת בשלטון ישראל, מדינונת עצמאית קטנה, אך הנימוק של 22 מדינות ערביות איננו אלא „גול" עצמי, ולטובת דרישתם של ערביי השטחים לעצמאות מדינית.

יעקב סרום, ירושלים

תודה

ברצוני להודות למאות החברים שהתקשרו אלי בעקבות מאמרו של עמירם כהן, „פוטנציאל של 250 אלף", חברים שמצאו בדברי עידוד רב לעתיד.

בהזדמנות זאת הנני חייב להזכיר את תרומתו הרבה של חברי יגאל וילפנד מקיבוץ עין השופט, שעשה רבות לשילוב קבוצת „ארץ הצבי" במפ"ם, עשייה שתרמה לצירופם של חברים רבים בעיר למפלגה.

אבי שיין, תל־אביב

חלק מחיינו

לפני מספר ימים התאספנו, קבוצת פעילי המועדון ביידיש ע"ש שלום עליכם שבחיפה, לצפות בהקרנת בכורה של סרט היידיש „היתה פעם עיירה". הסרט הוכן בעמל רב ובתקציב אפסי יחסית, ע"י המארגן והמפיק והמפעיל העיקרי של בית שלום עליכם בחיפה, אברהם לאוב. ניתן היה לכנותו בשם „חיינו", והכוונה לחיי שארית הפליטה, שהחלה את חייה בעיירה המזרח־אירופית ועברה את תלאות השואה, ההעפלה והקליטה בארץ, שהפעילות התרבותית של בית שלום עליכם בחיפה תרמה את חלקה בהתערותה בארץ.

לנגד עינינו עוברות תמונות מחיי העיירה שאיננה עוד. טיפוסים המתוארים ביצירותיו של שלום עליכם. מבנים אופייניים, המלווים את זכרונותינו, תנועות הנוער והכשרת החלוצים, שהקימו את תשתית ההתיישבות הקיבוצית. דרכי ההעפלה של שארית הפליטה דרך האלפים המושלגים וספינות המעפילים, ולבסוף משהו מפעילויות בית שלום עליכם מפ"ם בחיפה. כל אלה מלווים בשירה נוגעת ללב ובקריינות שבחלקה מרגשת מאד.

בנו לשארית הפליטה, הסרט הזה עורר אלפי זכרונות וגרם להתרגשות עמוקה. כי ראיתי בסרט, חלק מחיי ומחיי רבים בתוכנו.

בנימין שטוקן, חיפה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונות וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים חפוצים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

חברה חדשה

מאת גדי יציב

טיפשות הניתנת למישוש

מדי יום מגיעות ידיעות נוספות. ערימת העדויות גדלה ומצטברת, והתמונה מצטיירת והולכת בבהירות: מערכת השליטה שלנו בגדה המערבית ובעזה לוקה בחולי רציני: הטיפשות.

איבחון החולי חשוב מאוד. בפירוש הדברים אינם אמורים ברוע־לב, ואין כאן זדון, ולא כוונות רעות. טיפשות יש כאן; טיפשות הניתנת למישוש — משום שהיא מוחשית כל־כך, טיפשות מן הסוג הנדבק אל כל שלטון שאין עליו בקרה, שחסרה לו עין פקוחה מחוץ למערכת; טיפשות הגורמת לעוולות ויסורים וכאב — כפי ששום רשע איננו מסוגל לגרום.

המקרה הבולט, על גבול הפרודיה הטראגית, הוא כמובן ההחלטה להעמיד לדין את האם הערביה, תושבת הכפר ביתא, שורקה אבן על רומם אלדובי — ולהאשים אותה בגרימת מותה של הילדה תרצה פורת ז"ל. איזה אדם סביר, בעל שיקול־דעת ממוצע, ותהיה השקפתו הפוליטית אשר תהיה — יכול היה להגיע למין החלטה מטופשת כזאת? רשע — לפחות יש לו כוונות־זדון או רצון להשיג מטרה כלשהי באמצעות זדון — אבל איזו מטרה או כוונה עשויים להדריך אדם רציונלי להחלטה כזאת?

הינה דוגמה אחרת, פחות מזעזעת, כמעט בשולי הדברים. בביקורי במתקן הכליאה בדהרייה מצאתי, כי אין מתירים לעצירים (כולם לפני משפטם) לקרוא עיתונים וספרים, אלא את הקוראן ולקט עיתונות, שהוכן במיוחד עבורם על־ידי הממשל. בלקט מובאים מאמרים שונים מן העיתונים — באנגלית, ערבית ועברית. את המאמרים הללו צריך היה לבחור, לערוך, לגזור ולצלם באלפי עותקים, טרחה לא קטנה. לאיזו מטרה? מה הכוונה? מהו שיקול־הדעת? הלקט הזה מתקבל על־ידי העצירים בלעג, בבוז, בזילזול גלוי, כמעט ברחמנות על טיפשות השלטונות. עציר אחר אמר לי: „זו השיטה הקמבודית של חינוך־מחדש". עציר אחר אמר: „קודם הם אומרים לנו מה מותר לפלשתינים לקרוא — ואחר־כך גם יגידו מה מותר לנו לחשוב".

מובן מאליו, שהתגובות הללו מוגזמות לפי שעה — אבל למה־לי־לתת להם אפשרים להם, לטפשים שלנו, למצוא יסוד עובדתי לתגובות המוגזמות הללו הרי כל העצירים האלה יצאו יום אחד מבית־המעצר, ואיתם נחיה, איתם נעבוד, איתם נסחור, נגרום נילחם חלילה, ואיתם, ואיתם, רק איתם, הלוואי בקרוב, נעשה שלום; והם יקראו את כל העיתונים שבעולם, אם ירצו, ולא יחסירו אף פרט אחד, ואף ידיעה אחת, שאיזה צנזור צבאי חסר־בינה, באחד ממשרדי הממשל, החליט למנוע מהם.

מה עושים איפוא כנגד המערכת הנעשית טיפשה יותר מיום ליום? חושפים את ערוותה המטופשת — וזה מה שצריך לעשותו לגלות עוד ועוד מן המתרחש בסקטור הטוטליטארי של החברה, אשר נתון היום לשלטונה של הממשלה שנבחרה באורח דמוקרטי על־ידי אזרחי הסקטור הדמוקרטי של אותה חברה עצמה.

מן הסיבה הזאת — כל מי שיודע, שלא ישתוק כל מי שיודע. — שיספר, שיפיץ ברבים, שיוסיף עוד ועוד לרשימת העוולות המצטברת מכוח הטיפשות הגדלה והולכת — עד שהערימה הצבורה הזאת תכריע בכובד משקלה את סרבנותם של האחראים לכך, ותכפה עליהם להקשיב לביקורת, לתקן מייד, ולחתור בכל כוחם לפתרון רדיקלי.

מדד המושקה

[illegible]

שקדיאל. ברכת לארץ

להצדיע לאשה אמיצה

לאה שקדיאל, אשה אמיצה, שומרת מיצוות — עשתה את זהו היא ניצחה את המימסד הדתי. בג"צ קבע — על אף התנגדותם הנמרצת של כל תופסי־כיסא ונושאי־מישרה בקרב הציבור הדתי — כי יש לצרף אותה למועצה הדתית בירוחם, תרף היותה אשה, רחמנא לצלן. סדק קטן נפתח, ועוד מעט ייפתח שער ויבואו בו רבים מאוד — וכך עתיד להשתחרר עוד רובד אחר באדמת המדינה.

שתי מסקנות ראשית, לפעמים קידמה חברתית מושגת על־ידי אדם מתקדם אחד, שמתעקש, ונאבק, ואיננו מניח למצב הדברים להתקיים, רק מפני שהמצב הזה עולה בקנה־אחד עם רצונם של בעלי הכוח. שנית, צריך לשים לב היטב לציבור הדתי הקטן הזה של אנשי מצפון, כי גם מהם תצא הברכה לארץ הזאת. צריך גם לזכור את מצבם: הם מהווים מיעוט לא רק בקרב אזרחי ישראל — אלא גם בקרב חבריהם שומרי המיצוות. הם נתונים ללחץ יום־יומי, בבתי־הספר, בבתי־הכנסת, בחוגי החברים. נשים ואנשים חזקים מאוד שומרי המיצוות הללו, אמיצי־לב, שומרי־גחלת ומפארים שם־שמיים באמת. צריך להצדיע להם.

סולידריות על תנאי

סוף־סוף הגיעו להסכמה בממשלה הזאת, בין שני מרכיביה: שוב לא יעניקו אשרות־יציאה ישראליות ליהודים בברית־המועצות, אשר עדיין לא החליטו בוודאות אם בכוונתם לעלות לישראל. אל כל יהודי העולם מעבירה ממשלת ישראל מסר ברור, קליני, חד־משמעי: אין לנו עניין בטובתכם — אלא אם כן אתם עושים משהו לטובתנו. אין לנו עניין ברווחתכם, אין לנו עניין לסייע לכם להגר לארץ, אשר בה יינתן לכם חופש בחירה — אלא אם אתם באים הנה, אלינו, כדי לעזור לנו.

הסולידריות היהודית היא סולידריות על תנאי: אנחנו עוזרים לכם רק, ואך ורק, בתנאי שאתם עוזרים לנו. היום אנחנו נפגעים מעזרת לאחינו, המבקשים להגר לארצות הברית, ומחר, אם רק נהיה מסוגלים, ואם רק יאפשר לנו זאת מצבנו הכלכלי והמדיני — נימנע מעזרה לכל יהודי השרוי במצוקה, אלא אם ישלח לנו התחייבות חתומה על־ידי שני עדים, כי יגיע אלינו ויסייע לנו, ויפרע לנו את החוב שלו — בגין עזרתנו — בריבית דריבית, צמודה למדד מחירי האחווה היהודית, ולתעריפי הסולידריות הלאומית שלנו.

נתניה לא ניצלה הרכב צעיר של כפר־סבא (1:1) ופער 4 הנקודות נותר בפיסגה

תיקו 1:1 בפ"ת קירב הפועל ת"א לכתר

באר־שבע התבססה במקום ה־3 — 1:2 נגד בית"ר ת"א ★ שמשון — חולון 0:1

תמו משחקי הבית התחתון: בני־יהודה — מכבי ת"א 1:2; בית"ר י־ם — מכבי פ"ת 0:2; מכבי חיפה — לוד 0:4

טבלה לאומית

טבלת הפליי־אוף העליון

1. הפועל ת"א	31	17	9	5	22־39	60
2. מכבי נתניה	31	15	11	5	33־53	56
3. הפ. באר־שבע	31	13	12	6	19־31	51
4. שמשון תל־אביב	31	12	11	8	31־34	47
5. הפ. כפר־סבא	31	11	12	8	29־33	45
6. הפ. פתח־תקוה	31	11	10	10	39־44	43
7. בית"ר תל־אביב	31	9	13	9	35־38	40
8. הפועל חולון	31	7	13	11	34־28	34

טבלת הפליי־אוף התחתון (סופית)

9. מכבי חיפה	31	13	8	10	33־56	47
10. בני־יהודה ת"א	31	11	11	9	23־28	44
11. בית"ר ירושלים	31	10	9	12	42־38	39
12. מכבי ת"א	31	8	12	11	43־43	36
13. הפועל לוד	31	3	9	19	69־17	18
14. מכ. פתח־תקוה	31	3	8	20	49־19	17

לאומית

נצחון אחד בשני המשחקים שנותרו להפועל ת"א בבלומפילד (הפועל באר־שבע ובית"ר ת"א) יספיק לה כדי לזכות בכתר האליפות. בשבת, אחרי המחזור ה־5 בפליי־אוף העליון בליגה הלאומית בכדורגל, נשמר פער בן 4 הנקודות. זאת אחרי ששתי הראשונות סיימו בתיקו 1:1 במשחקי החוץ שלהן: הפועל ת"א בפתח־תקוה ומכבי נתניה בכפר־סבא.

קבוצות הפועל פ"ת והפועל כפר־סבא ראויות לציון על לחימתן העיקשת נגד המובילות.

הפועל באר־שבע התבססה במקום ה־3 לאחר נצחון על בית"ר ת"א — 1:2. לבאר־שבע נותרו שני משחקים מסקרנים עם המובילות: הפועל ת"א בבלומפילד ומכבי נתניה בבית.

שמשון ת"א עלתה למקום ה־4 כשגברה בבלומפילד על הפועל צפרירים חולון — 0:1.

בפליי־אוף התחתון הסתיימו בשבת המשחקים. מכבי ת"א דורגה במקום ה־12 כשלא הצליחה להתאושש מתבוסת ה־0:10 בחיפה והפסידה ברמת־גן — 2:1 לבני־יהודה ת"א.

שתי היורדות סיימו את הופעותיהן בלאומית בהפסדים: הפועל לוד הוכתה במגרשה 4:0 ע"י מכבי חיפה, ומכבי פ"ת הפסידה בבלומפילד 2:0 לבית"ר ירושלים, אלופת העונה שעברה, שנדחקה העונה למקום ה־11.

נצחון צודק בדקה ה־86

אברהם בר־לב

קבוצת הפועל באר־שבע המשיכה לנצח. בשבת השיגה נצחון נוסף בפליי־אוף. שער שוויון שכבש קשר בית"ר ת"א, נסים כהן, בדקה ה־44, לא מנע משחקני הנגב, שהופיעו בהרכב חסר, וללא מחליפים, לזכות — 1:2.

מאמן הפועל באר־שבע, נסים בכר, שחניכיו איבדו את ההזדמנות לעלות לשלב חצי־הגמר בגביע, אינו מרפה מהם ותובע למצות את מלוא יכולתם המקצועית.

בכר גער בחניכיו, ובעיקר בשוער גיורא אנטמן, שספג שער שטותי בדקה ה־44, כשנותר תקוע בקו שערו ולא הגיב על בעיטתו החלשה של נסים כהן, ששוגרה ממרחק של 25 מטר. הצעקות והגערות של בכר עשו את שלהם, הגם שבפתיחת המחצית השנייה לא גילו עורן, צרפתי וביטון את אותה יכולת שהציגו במחצית הראשונה.

לצעיר אילן ועקנין היתה זו הופעת בכורה.

המשחק נפתח בלחץ באר־שבע. שמעון ביטון ניצב פעמיים מול שוער בית"ר ת"א, אבי ליברמן, והחטיא ממצבים קורצים. יוסי אביטן, שנשמר ע"י שניים ממגיני בית"ר ת"א, איפשר לעורן ולצרפתי להגיע למצבי בעיטות ממרחק לעבר שערו של אבי ליברמן.

בדקה ה־23 קלט מאיר עורן כדור ארוך ששיגר צרפתי, עבר בצורה נאה את מגיני בית"ר ת"א ושלח כדור קשתי שהותיר את ליברמן חסר־אונים — 0:1.

לחץ באר־שבע שנמשך עד לדקה ה־44, לא הביא להגדלת היתרון, דבר שנוצל ע"י נסים כהן, שניות מספר לפני שריקתו של השופט אריה וולף להפסקה. נסים כהן העלה כדור פשוט לעבר שער באר־שבע, אנטמן נותר תקוע בקו שערו; אפרים דוידי ניסה להציל בראשו, אך הכדור היה גבוה ממנו ונחת בפינת השער — 1:1.

במחצית השנייה ניסו שחקני שתי הקבוצות לזכות ביתרון. הפועל באר־שבע, ללא אילוז ויובל ואוחנה (צהובים), גילתה הגנה מוצקה מול חלוצי בית"ר ת"א הנירפים.

רק בדקה ה־86, לאחר סידרת התקפות רצופות, נכבש שער הנצחון לבאר־שבע: מאיר צרפתי, בפריצת־יחיד, בידרר בין מגיני בית"ר ת"א, הקפיץ את הכדור מחזהו לרגלו ומול ליברמן שיגר כדור שטוח לפינה השמאלית — 1:2.

שיפוטו של וולף היה מצויין. הוא שלף צהוב לעברו של מאיר יחזקאל מבית"ר ת"א.

הפועל באר־שבע — בית"ר ת"א 1:2 (1:1)

● האיצטדיון בבאר־שבע. 1500 צופים. שופט: אריה וולף.
● להפועל באר־שבע הבקיעו: מאיר עורן (23) ומאיר צרפתי (86). לבית"ר ת"א: נסים כהן (44).
● השחקן המצטיין: מאיר עורן.
● הפועל באר־שבע: אנטמן, בן־חמו, דוידי, דהאן, גונן, צרפתי, אוזן, עורן, אילן ועקנין, ביטון, יוסי אביטן.
● בית"ר ת"א: ליברמן, אופנהיים, צמח, עמר, אבן־צור, ניסן כהן, נסים כהן, עמרן (זעירא), מאיה, טורס (מאיר יחזקאל), אברומי.

פגז־השוויון של פולבר

חיים לוי

במשחק מהיר ורב־אירועים לא הצליחה מכבי נתניה, הלוחמת על הכתר, לנצח את הפועל כפר־סבא, שהופיעה בהרכב צעיר — 1:1. התוצאה לא קיפחה אף אחת משתי הקבוצות.

קבוצת מכבי נתניה הגיעה לכפר־סבא במטרה ברורה לזכות בנצחון, שכן היתה זו לה הזדמנות לנצל את העובדה שכפר־סבא הופיעה עם מספר שחקנים צעירים. נצחון, לעומת תיקו 1:1 של הפועל ת"א בפ"ת, היה מאפשר לא להקטין את פער הנקודות בפיסגה.

מנגד לא נבהלה הפועל כפר־סבא, הגם שהופיעה בהרכב מהפכני מעט עם איתן רביבו כמגן שמאלי; גדי פולבר כבלם ועם שלושה שחקנים צעירים בהתקפה: דוד סטולפר, אורן מוחרר ומאיר נזהר. במהלך המאבק היטיבה כפר־סבא לשחק, וכך הפך המשחק מהיר ושופע אירועים ליד שני השערים, כשהשוערים אדיר שמיר מכפר־סבא ואלי ג'רבי מנתניה גילו יכולת טובה, ובזינוקים נאים מנעו הבקעת שערים.

פתיחת המשחק היתה שייכת כולה לאורחים מנתניה, שתוך הפגנת משחק מהיר דחפו את שחקני כפר־סבא לעבר שערו של אדיר שמיר.

בדקה ה־17 הצליחה נתניה לכבוש: יגאל מנחם המסוכן פרץ באגף שמאל, חלף על פני שניים משחקני העורף של כפר־סבא והגביה את הכדור לעברו השני של המגרש, שם הגיח במ־וצת דני עציוני, שבעט מהאויר כדור שטוח ובלתי ניתן לעצירה לרשת — 0:1 למכבי נתניה.

לאחר כיבוש השער נסוגו לפתע חניכיו הנתנייתים של המאמן זאב זלצר לעבר שערם ואיפשרו למייקל יפה, נח אינשטיין וחבריהם לצאת להתקפות שבאחת מהן, בדקה ה־31, הצליחו להשוות ל־1:1: גדי פולבר, שתופקד בעמדת הבלם, התנהל עם הכדור במרחק של 30 מטר משער נתניה, ולפתע הניף את רגלו ובעט כדור אדיר אל בין חיבורי הקורות.

במחצית השנייה הטילו שתי הקבוצות יהבן על ההתקפה, במטרה להבקיע ולזכות בנצחון. במגרש התפתח משחק דו־צדדי שגרם הנאה לצופים. מאמצי שתי הקבוצות לכבוש עוד שערים עלו בתוהו והתוצאה נותרה בעינה — 1:1.

תצויין התנהגותו הבלתי ספורטיבית של המאמן הנתנייתי, זאב זלצר.

שיפוטו של יעקב שיינר היה חלש. הוא שלף צהובים לרני גואטה ויגאל מנחם ממכבי נתניה ולירון פרסלני מכפר־סבא.

הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה 1:1 (1:1)

● האיצטדיון בכפר־סבא. 2000 צופים. שופט: יעקב שיינר.
● למכבי נתניה הבקיע: דני עציוני (17). להפועל כפר־סבא: גדי פולבר (31).
● השחקן המצטיין: אדיר שמיר.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, מללי, פרסלני, פולבר, רביבו, אינשטיין, סיימון, יפה (תמיר בן חיים), נזהר, סטולפר (בר־דיין), מוחרר.
● מכבי נתניה: אלי ג'רבי, שמעון מנחם, חלפון, חסן, גואטה, עציוני, גבאי (פקר), רוני לוי, לם, יגאל מנחם, עודד מכנס (ז'אנו).

במחזור הבא

פליי־אוף עליון, לאומית
הפועל צפרירים חולון — בית"ר ת"א; הפועל ת"א — הפועל באר־שבע; מכבי נתניה — הפועל פ"ת; שמשון ת"א — הפועל כפר־סבא.

פליי־אוף עליון, ארצית
הפועל יהוד — הפועל רמת־גן; הפועל ירושלים — מכבי שעריים; הפועל חיפה — מכבי יבנה; הפועל טבריה — הפועל חדרה.

ראש עיר גוראל וכדורגלן בראיילובסקי בפגישה ביום שישי (תצלום: ישראל־סאן)

גוראל בפגישה עם בראיילובסקי: הישאר בחיפה!

יוסף גלזר

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, זימן ביום שישי ללשכתו את הכדורגלן הבין־לאומי של מכבי חיפה, דניאל בראיילובסקי, בנסיון לשכנעו להישאר בישראל ובקבוצה החיפנית ולגנוז את כוונתו לחזור לשחק בקבוצה ארגנטינית.

בראיילובסקי וגוראל הסתגרו בחדרו של ראש העיר במשך כמחצית השעה, ונודע כי בפגישה הציע לו גוראל להדריך במועדוני נוער עירוניים כדי להכשיר דור כדורגלנים עתידי בישראל. בתום הפגישה הבטיח הכדורגלן כי במהלך שהותו בביקור אצל הוריו בארגנטינה, לשם ימריא מחר, יודיע על החלטתו הסופית. התחושה הרווחת היא כי בראיילובסקי ישוב לבסוף לישראל, ויענה להצעת מכבי חיפה לשינוי תנאי חוזהו, כך שיכללו גם מענקי־נצחון ותיקו ולא רק שכר בסיסי.

ממחרתיים אמורים שני אנשי־קשר מטעם מכבי חיפה להמריא לארגנטינה, עם יפוי־כח לנהל מו"מ עם הכדורגלנים היהודים גרונדמן ואברמוביץ.

הוגרלו משחקי חצי־הגמר בגביע ב־31 במאי

מכבי נתניה — הפועל ת"א
שמשון ת"א — מכבי ת"א

שתי המתמודדות על כתר אליפות הליגה, קבוצות הפועל תל־אביב ומכבי נתניה, ייפגשו ב־31 במאי באיצטדיון ברמת־גן בחצי־גמר גביע־המדינה בכדורגל — כך נקבע ביום שישי בהגרלה שנערכה באולפני קול־ישראל בת"א.

במשחק השני, לאחר־מכן, יתמודדו קבוצות שמשון ומכבי תל־אביב, מחזיקת הגביע.

את ההגרלה ביצעה הדוגמנית אתי אוחנה, אחותו של הכדורגלן, אלי אוחנה.

משחקי חצי־הגמר יוכרעו, לפי התקנון, עוד באותו ערב: אם לאחר 120 דקות לא תיפול הכרעה יקבעו המנצחות בבעיטות־11.

שלוש מארבע הקבוצות בחצי־הגמר כבר זכו בגביע: מכבי תל־אביב — 10 פעמים; הפועל תל־אביב — 3 פעמים ומכבי נתניה — פעם אחת, רק שמשון ת"א לא זכתה בגביע, אם כי היתה פעמיים בגמר. מכבי ת"א היתה, נוסף לזכיותיה, 5 פעמים בגמר ונוצחה; הפועל ת"א — 3 ומכבי נתניה — 2.

לפני קום המדינה זכתה מכבי ת"א 6 פעמים בגביע והפועל ת"א — 5.

גביע הנוער להפועל קרית־אתא

קבוצת הפועל קרית־אתא זכתה בגביע־המדינה לנוער בכדורעף בנצחה בגמר שהיה בסוף השבוע באולם גושן בקרית־מוצקין את הפועל מטה־אשר — 0:3 (8:15, 8:15, 10:15).

במשחק שארך שעה וחצי הצטיינו בקרית־אתא צחי כהן וירון טריינגר, ובמטה אשר התעלה שי רודוון. שפטו: אורי טמפלהוף ואלכס נוקר.

שים לב

הכפפה הורמה

מרכז מכבי הרים את הכפפה שזרק הפועל, צימצום הליגות הבכירות בכדורגל ל־12 קבוצות ואפשרות יבוא של כדורגלנים זרים. מסתבר שהמצב הקשה של הקבוצות גרם לחיפוש דרכים לשנות דברים. אם הפועל ראה את הנולד לפני כמה שנים אחרי שמכבי בא למסקנה זו כיום. אבל חוששני שדווקא אלה שהעלו אז את ההצעות עלולים להיתקל כיום בקשיים.

קשר המבריקים בין הועד הפועל ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב למרכז הפועל ברחוב הארבעה, ככר החל. המאפיין תקשורת זו הוא בעיקר: צימצום — בבקשה; זרים — חס וחלילה.

מי שעוקב אחרי גסיסתו של הכדורגל וחושב שבאמצעות כדורי־הרגעה ניתן יהיה למנוע את ההדרדרות — חוטא לעניין. המצב הגיע אל עברי פי פחת. אין עוד פתרונות קלים. הכרח לנקוט בצעדים דרסטיים, ואני מעריך מאוד את צעדו של מכבי שידע לגבור על שיקולי־יוקרה כדי לנסות ולקדם את ענף הספורט הפופולארי הנמצא בנסיגה מדאיגה. היו כבר שאמרו שזה תכסיס. אינני מקבל גישה זו. המציאות היא שמכתיבה את הדרכים. אם בשבת מכרו למשחק בליגה הלאומית עשרה כרטיסים בלבד — זה כבר מעבר לדמיון הפרוע ביותר להיכן הגיע הכדורגל הישראלי.

למה לפחד מזרים? בכל ארצות אירופה, ואנו מתיימרים להיות חלק מיבשת זו, משחקים כדורגלני־תיגבור. רובם לא עולים יותר מכדורגלנים טובים בארצותיהם. החשש הכספי לא חייב להיות המכריע, אם־כי אסור להתעלם מאפשרות של הרפתקנות.

אני מציע שני זרים לנסיון לשנה עם אופציה לשנתיים, רק בליגה הלאומית, בה יהיו 12 קבוצות. לעומת זאת הייתי מרחיב את התשתית של הכותל־לבן: 16 קבוצות בליגות האחרות, כולל הארצית.

אסור לשקוט על השמרים, אם יימשך המצב העכשווי חוששני שהכדורגל נדון לכליה. רק מי שלא מבין זאת מסוגל להתחפר בעמדותיו הכושלות.

* * *

נסים בכר, אתה צודק!

מכבי ת"א בכדורגל במצוקה. קבוצת־פאר שזכתה ביותר תארים מכל קבוצה אחרת — 10 פעמים זכייה באליפות ו־10 פעמים בגביע — אינה יכולה להרשות לעצמה בזיון כמו הפסד של עשר־אפס. פגשתי בשבוע שעבר כמה מותיקי הקבוצה. הם חיו בשוק. על תבוסה כזו לא חלמו אפילו בחלומות הגרועים ביותר.

אחרי הפסד כזה מתפטרים. היו"ר, המאמן, אולי הצוות הניהולי כולו. רק האשמים העיקריים, הכדורגלנים, יוצאים "יבשים" משטף הביקורת. שחקנים חסרי אחריות, נעדרי תחושת נאמנות לאגודה, יכולים לחטוף הפסד כזה בצד לה מתחילה האגודה לחפש אילנות כדי להתלות בהם. מחפשים מאמן שיציל את המצב. תרים אחרי "בוס" חדש. אחת ההצעות שהועלו בשבוע שעבר היתה למנות כמאמן מכבי ת"א את כדורגלן־העבר של הקבוצה נסים בכר, כיום מאמן הפועל באר־שבע. ניסו לדבר על ליבו, לשכנעו לשוב, אבל בכר גילה — לא בלי התלבטויות — הגינות לקבוצת הנגב, עמה הוא חתום לעוד עונה. כשבאר־שבע סירבה לשחררו נהג בכר בצורה שונה מזו שהיו נוהגים לא מעט מאמנים: "אני לא מפר חוזה". תופעה מרעננת בג'ונגל של המאמנים, האורבים האחד לשני ומצפים לכשלונו כדי לקפוץ על העגלה.

נסים בכר נהג לא רק בהגינות אלא גם בחוכמה. הוא נמצא בתהליך בנייה של קבוצה בכירה בנגב. כבר עתה רואים פרי עבודתו המוצלחת. מוטב לו להמשיך במלאכתו במקום ללכת לקראת עתיד מעורפל של מכבי ת"א, שאיבדה את השקט התעשייתי שלה ונכנסה לפאניקה.

* * *

תירוץ מפוקפק

ישנם כאלה, והם אינם מעטים, המסיתים בכלי התקשורת נגד "פוליטיקאים" בספורט. במיוחד אוהבים לדבר על כאלה שנמצאים בהפועל. לאחרונה יצא הקצף על נציגי הפועל באיגוד הכדורסל, על אלו שקוראים להם "חברינו".

כדאי שכל אחד יפשפש במעשיו בטרם ינקוט בתירוץ המפוקפק של פוליטיקאים. תושבי שכמסר "חברינו" באיגוד הכדורסל ישנם רבים. ונדמה לי שהאחוז שלהם גדול מאשר בשאר המרכזים, שעסקו בכדורסל, היו שחקנים פעילים, מעורים בענף ומכירים אותו היטב. אפשר להתווכח על דעות אבל אל נשליך בוץ באלו שאין הדבר מגיע להם.

הייתי מציע לכל אלו המשמיצים עסקנים בצד השני של המתרס שיסתכלו קודם־כל בראי, ישקלו היטב ואחר־כך ידברו על פוליטיקאים וכדורסל.

שני שערים בפתח־תקוה: למעלה – חלוץ הפועל פ"ת, ניר אלון, מכניע את שוער הפועל ת"א, אריה אלטר, בבעיטת־11 – 0:1. למטה – אלי כהן, קשר הפועל ת"א, משווה בבעיטת־מרחק ל־1:1 (צילם: אריה קנפר)

המשחק המרכזי

לוין מתח את הפועל ת"א במשך עשר דקות

משה רוזנברג

הפועל תל־אביב עשתה בשבת צעד משמעותי לקראת זכייה בתואר האליפות, לאחר תיקו־חוץ צודק — 1:1 נגד הפועל פ"ת. שני השערים הובקעו תוך עשר דקות בפתיחת המחצית השנייה.

3000 הצופים שהגיעו לאיצטדיון בפ"ת לא חזו במשחק גדול, אם־כי היו בו אירועים רבים ליד שני השערים, וזאת בגלל הגנות חדירות.

שתי הקבוצות נקטו במערכים זהים של 4־4־2, כאשר שחקני הגנה נצמדים לחלוצים ולקשרים התוקפים.

בשורות המוליכה, הפועל ת"א, המשיכו לתת את הטון משה סיני, בניווט המשחק, ואלי כהן, בעבודה "השחורה", לאורך כל המשחק. בהגנה ביצעו מישגים יוסי זאנה ויעקב סגל, וגם המגינים, יהודה עמר ודוד הרשליקוביץ' ככר ידעו בעבר משחקים טובים יותר. השוער אריה אלטר, שהחליף את יום־טוב טליאס המוענש, יצא לכדורי גובה בצורה טובה, אם־כי השער לחובת קבוצתו נבע מהכשלה שלו על דורון רבינזון. השופט יצחק בן־יצחק פסק על בעיטת־11 מטר. החלוצים מיקי בן־שיטרית ומוריס ז'אנו כמעט שלא הורגשו. רוב הכדורים לשער הפועל פ"ת נבעטו ע"י קשרי הקבוצה.

בהפועל פ"ת צד את העין שחקן העורף בני קוזשווילי, ששיתק כליל את בן־שיטרית, ואילו הבלם איתן בורדניק היה מעוז ההגנה, בהיעדרו של ניר אלון (מוצהב), וחיפה על מישגים של המגינים, גיא לוי ודוד לוי החרידים. אין ספק שחסרונם של ניר אלון ואלון חזן (5 צהובים) הורגש מאוד. בקישור איכזב יוסי שושני, ובחוד ניצלו ניר לוין ודורון רבינזון רק טעויות של הגנת היריב אך לא הבריקו במבצעים אישיים.

הפתיחה היתה שייכת להפועל ת"א, אולם האירועים היו דווקא בעבר השני של המגרש. דורון רבינזון בנגיחה (5) ועזו איליה בבעיטה (10), החטיאו את שערו של אריה אלטר בסנטימטרים. רק פעם אחת, במהלך המחצית הראשונה, נאלץ שוער הפועל פ"ת, רוני ג'רבי, למתוח את אבריו וזאת מכדור־עונשין של משה סיני מ־30 מטר.

גם בפתיחת המחצית השנייה המשיכו שחקני הפועל ת"א להכתיב את הקצב, אך שוב ניכר חוסר מחץ בחוד.

בדקה ה־50 צהלו אוהדי הפועל פ"ת: רבינזון חלף על פני הבלם קובי סגל, חדר לרחבה והשוער אלטר הכשילו. השופט הורה מייד לעבר הנקודה הלבנה, וניר לוין הטעה בכדור שטוח את אלטר — 0:1 להפועל פ"ת.

שחקני הפועל פ"ת נסוגו לשערם ויריביהם מהפועל ת"א לחצו על הדוושה. לאחר החטאה של אלי כהן (59), הושג שער שוויון נהדר כעבור דקה: אלי מהפור, קשר הפועל פ"ת, החזיר כדור, אלי כהן השיגו, התקדם וממרחק של 18 מטר הטיסו אל בין חיבורי הקורות — 1:1.

עד לסיום תקפו יותר שחקני הפועל ת"א, אם־כי החמצת המשחק שייכת לרבינזון, שקלט בדקה ה־66 את כדורו של יוסי שושני, ובעימות אחד מול אחד, בעט רבינזון מול אלטר לחוץ.

השופט יצחק בן־יצחק שלף שני צהובים לעברם של יעקב אקהויז מהפועל ת"א וגבע מרקוס מהפועל פ"ת.

הפועל פתח־תקוה — הפועל תל־אביב 1:1 (0:0)

● איצטדיון הפועל פתח־תקוה. 3000 צופים. שופט: יצחק בן־יצחק.
● להפועל פ"ת הבקיע: ניר לוין (50 בבעיטת־11). להפועל ת"א: אלי כהן (60).
● השחקן המצטיין: בני קוזשווילי.
● הפועל פתח־תקוה: רוני ג'רבי, גיא לוי (קייסי), בורדניק, קוזשווילי, דוד לוי, מרקוס, מהפור, שושני, איליה (בסון), רבינזון, לוין.
● הפועל תל־אביב: אלטר, עמר, זאנה, סגל, דוד הרשליקוביץ (רפי שמואל), ארמה, סיני, אקהויז, אלי כהן, בן־שיטרית, ז'אנו (שבתאי לוי).

יגאל הלל במוקד האירועים

אלכס קליין

שער שהבקיע יגאל הלל, קשר שמשון תל־אביב, בדקה ה־26, הקנה לקבוצתו נצחון דחוק בבלומפילד על הפועל צפרירים חולון — 0:1. היה זה נצחונה השני של שמשון במשחקי הפליי־אוף העליון.

רק 250 צופים הגיעו לאיצטדיון בלומפילד וחזו במשחק שהתנהל ביתרון שמשוני קל והיו בו אירועים רבים ליד שני השערים. אין ספק, כי היעדר השמירות האישיות הביא לסידרת האירועים, במהלך המשחק, כאשר הבולט ביניהם היה כיבוש שער הנצחון בדקה ה־26: בתום התקפה מתוכננת כה הועבר הכדור בין ארבעה משחקני שמשון והסיט גדעון דמתי כדור־זהב ליגאל הלל, וזה מתוך הרחבה בעט שטוח וחזק והכדור פגש את הקורה וחדר לרשת — 0:1.

אירועים נוספים הראויים לציון ושיכלו להביא להבקעת שערים היו: בדקה ה־46 בעט אלי כהן מחולון מ־18 מטר: הכדור נראה חודר אל בין חיבורי הקורות, אך זינוק של שוער שמשון, אבי חדד, מנע שער שוויון. מנגד, השמשונים, שהופיעו בהרכב חסר, ללא שלמה מזרחי, אסרים שמעונוב ויפתח הלוי, יכלו להגדיל את התוצאה בדקה ה־59: יגאל הלל פרץ אך בעט כדור חלש הישר לידיו של השוער יעקב ביטרן.

השופט רחמים שאשו שלף צהוב לעברו של ארז שקרוקה מחולון.

שמשון ת"א — הפועל צפרירים חולון 0:1 (0:1)

● איצטדיון בלומפילד. 250 צופים. שופט: רחמים שאשו.
● השער לשמשון: יגאל הלל (26).
● השחקן המצטיין: יגאל הלל.
● שמשון ת"א: חדד, שוקרון, ברדה, אורי כהן, זכרוני, עוברייה (אריביב), מלחי, יגאל הלל, יוסי כהן (ארמוני), גדעון דמתי, שלמה אדרי.
● הפועל צפרירים חולון: ביטרן, חתוני (פס), יעקבי, אלי כהן, מכלוף, פרחן, אהרונוב, בני דמתי, בן־ברוך, פנסו (עמרני), שקרוקה.

מלך השערים

1. ארמלי (מכבי חיפה) 25
2. לוין (הפועל פ"ת) 17
3. טבק (מכבי ת"א) 14
— תקוה (מכבי נתניה) 14
5. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 12
6. בן־שיטרית (הפועל ת"א) 11

חיפה התעוררה במחצית השנייה

שלמה חזן

מחצית שנייה טובה של מכבי חיפה הספיקה בשבת לזאהי ארמלי וחבריו להביס את הפועל לוד במגרשו בארבעה שערים ללא מענה, ולסיים את הפליי־אוף התחתון בתנופת הבקעות.

שתי הקבוצות גילו שתי מחציות שונות. בראשונה היתה עדיפות קלה להפועל לוד, לה היה זה משחק אחרון בליגה הלאומית, ורק התמצות של הצעיר אבי תורג'מן, חסר הנסיון, מנע כיבוש שער מכבי חיפה.

עם פתיחת המחצית השנייה ביצע מאמן מכבי חיפה, דרור קשטן, חילוף שהוכיח את עצמו: ראובן עטר נכנס במקומו של מרקו בלבול. עטר, בנגיעתו הראשונה בכדור, כבש שער יתרון, בדקה ה־46: דניאל בראיילובסקי, שהיה בכושר טוב, הגביה לעטר שמקרוב בעט והכניע את מקסים טריקי — 0:1.

קבוצת מכבי חיפה, בניצוחם של עטר, בראיילובסקי ועופר מזרחי המצויין, המשיכה בתנופתה ובדקה ה־53 כבשו האורחים את שער לוד בפעם השנייה: עופר מזרחי, בפריצת יחיד ממחצית המגרש, חלף על פני הגנת לוד, ומול מקסים טריקי לא התקשה לקבוע — 0:2.

בדקה ה־68 עלתה מכבי חיפה ל־0:3: איתן אהרוני הגביה כדור לרחבת שער לוד, עופר מזרחי נגח מקרוב, טריקי הדף, והכדור פגע בשחקן לוד, מיקי דרעי, וחדר לרשת, שער עצמי.

את תוצאת המשחק חתם בדקה ה־77 מלך שערי הליגה הלאומית, זאהי ארמלי. ארמלי קיבל כדור מעופר מזרחי, ומקרוב הכניע את שוער לוד — 0:4.

שפט היטב שלמה שחר.

מכבי חיפה — הפועל לוד 0:4 (0:0)

● המגרש בלוד. 150 צופים. שופט: שלמה שחר.
● למכבי חיפה הבקיעו: ראובן עטר (46), עופר מזרחי (53), מיקי דרעי (עצמי, 68) וזאהי ארמלי (77).
● השחקן המצטיין: עופר מזרחי.
● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, דוד לוי, ליאור רוזנטל, טרילר (איתי מרדכי), אברקיס, קלינגר, בלבול (ראובן עטר), בראיילובסקי, ארמלי, עופר מזרחי.
● הפועל לוד: טריקי, סרור, נעמן, דרעי, בלאיש, קששווילי (אבי שטרית), יעקב הלל, בר הרוש, בקמס, תורג'מן, עופר שיטרית (סנטוריא).

מכבי ת"א לא התאוששה

נפתלי כהן

קבוצת מכבי תל־אביב לא הצליחה למחוק בשבת את חרפת ה־0:10 ולתקן את הרושם העלוב שהותירה. שלשום נחלה מכבי ת"א, במשחק האחרון בליגה, הפסד 2:1 מול צעירי בני־יהודה ת"א.

לפני פתיחת המשחק נערך טקס קצר שבו העניקה הנהלת בני־יהודה גביע למאמן הפורש דוד שוייצר עליו חרוט "למאמן הגדול מכולם".

המשחק היה משוחרר מצד שתי הקבוצות. לא היו בו שמירות אישיות והשחקנים נעו בחופשיות במגרש.

הנצחון שהשיגה בני־יהודה על יריבתה נבע מחולשה רבה של מכבי ת"א, ששחקניה גילו אדישות מסויימת.

אחרי שפע ההחמצות של בני־יהודה בפתיחה, הצליחה בדקה ה־7 לעלות ליתרון 0:1: החלוץ דוד גורדנה דהר עם כדור באגף ימין, שלח מסירה לדני איזמירלי, שניצב ברחבה, וזה, תוך הטעייה, בעט שטוח לקורה ופנימה.

בדקה ה־22 כבר 0:2: דוד מנצור, שניצב יחידי מול מרכוס, לא נכשל ובעט לרשת.

מאמן מכבי ת"א, דרור בר־נור, מיהר להחליף את שוערו החלש מרכוס.

במחצית השנייה התאזנו הכוחות ומכבי ת"א נראתה כבר אחרת. השחקנים נעו במגרש בצורה טובה יותר, ויצרו מספר הזדמנויות לכיבוש שערים, באחת מהן הבקיעו בדקה ה־89 שער כבוד: המגן שאול כהן הגביה מימין ואלון נתן השתלט על הכדור וצימק מקרוב ל־1:2.

שפט סבי אלנקווה (טוב), ששלף שלושה כרטיסים צהובים: לאיזמירלי ואלקבץ מבני־יהודה ולברזאל ממכבי ת"א.

בני־יהודה ת"א — מכבי ת"א 1:2 (0:2)

● האיצטדיון ברמת־גן. 400 צופים. שופט: סבי אלנקווה.
● לבני־יהודה הבקיעו: דני איזמירלי (7) ודוד מנצור (22). למכבי ת"א: אלון נתן (89).
● השחקן המצטיין: דני איזמירלי.
● בני־יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, אייל חיים (קוסטיקה), עלה, רמי לוי, מנצור (מרק), איזמירלי, מלחי, איזנברג, גורדנה.
● מכבי ת"א: מרכוס (אריכא), מיקי כהן, מנשה שמעונוב, גולדברג, קריס, שאול כהן, גריאני (גורדון), לוקה, אלון נתן, טבק, ברזאל.

שליטה ירושלמית מוחלטת

אלכס קליין

שני שערים שהובקעו תוך עשר דקות הקנו לבית"ר ירושלים נצחון קל בבלומפילד על מכבי פתח־תקוה — 0:2.

שחקני בית"ר ירושלים שהופיעו ללא ארבעה משחקני ההרכב הראשון עשו במגרש ככל שעלה על רוחם. תקפו במשך 80 דקות רצופות, כבשו פעמיים וגם הרביצו ארבעה כדורים לקורות משקוף שער מכבי פ"ת.

השער הראשון הובקע בדקה ה־27: אורי מלמיליאן העביר כדור מדוייק לחנן אוזלאי, וזה בבעיטה מעשרה מטר הכניע את השוער הפתח־תקואי עופר פביאן — 0:1.

חלפו עשר דקות וכדור שנהדף מהגנת מכבי פ"ת הגיע ליעקב שוורץ, שממרחק של 30 מטר הטיסו אל בין החיבורים — 0:2.

שחקני מכבי פ"ת, שנפרדו מהליגה הלאומית לאחר עשר שנים, כמעט שלא עברו את קו מחצית המגרש. רק פעמיים במשחק בולו סיכנו רפי כהן (41) וטל בניה (71) את שערו של יוסי מזרחי.

שחקני בית"ר ירושלים יכלו לכבוש עוד שישה שערים, ממצבי ההבקעה המצויינים שהיו להם אולם הסתפקו בשני השערים ובכדורי משקוף וקורות של יעקב שוורץ (40), רונן רנקמן (50), אורי מלמיליאן (61) ושוקי בהמני (72).

בית"ר ירושלים — מכבי פ"ת 0:2 (0:2)

● איצטדיון בלומפילד. 150 צופים. שופט: יעקב בן־חמו.
● לבית"ר ירושלים הבקיעו: חנן אוזלאי (27) ויעקב שוורץ (37).
● השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, קרוש, חנן אוזלאי, אלדרור, נחמני, ברטולר, שמואלי (רונן אוזלאי), שוורץ, מלמיליאן, רנקמן, שוויג (קלרה).
● מכבי פ"ת: פביאן, צופין, רן בן־שמעון, כרמלי, ז'אן, דניאל (אלי כהן), אלישע לוי, שימקוביץ (מאיר כהן), ירוחם, רפי כהן, בניה.

נמשך המאבק הדרמטי בצמרת הליגה הארצית

הפועל ים — הפסידה ביבנה
הפועל חיפה וטבריה ניצחו

הכח רמת־גן ירדה לראשונה בתולדותיה לליגה א'

המאבק על שני כרטיסי העלייה ללאומית בפליי־אוף העליון בליגה הארצית בכדורגל נמשך גם בשבת, במחזור ה־31. המוליכה, הפועל ירושלים, המגלה במשחקיה האחרונים סימני־רפיון, נחלה הפסד מפתיע ביבנה מרגלי מכבי יבנה — 2:1.

שתי יריבותיה בקרב העלייה זכו בנצחונות והתקרבו אליה: הפועל חיפה, הגם ששיחקה החל מהדקה ה־35 עם עשרה שחקנים, לאחר הרחקתו של אבנר חדד, זכתה בנצחון חוץ חשוב על הפועל חדרה — 1:2.

הפועל טבריה, שציפתה למעידת החיפנים, קצרה נצחון מבריק במגרשה על הפועל יהוד — 1:4.

במשחק נוסף בפליי־אוף העליון סיימו קבוצות מכבי שעריים והפועל רמת־גן בתיקו 0:0.

קבוצת הכח רמת־גן, שהיתה אלופת המדינה בשנים 1965 ו־1973, ירדה לראשונה בתולדותיה לליגה א', לאחר שנוצחה במחזור האחרון בפליי־אוף התחתון ע"י בית"ר נתניה — 2:1.

בשני משחקים נוספים שסיימו את הפליי־אוף התחתון ניצחה מכבי רמת־עמידר את מכבי יפו — 0:2, ובחולון נפרדו בתיקו 2:2 קבוצות הפועל בת־ים והפועל עכו.

הפליי־אוף העליון
מכבי יבנה – הפועל ירושלים (1:1) 1:2

מה קרה להפועל ירושלים? — שאלו 400 הצופים שחזו בנצחון מכבי יבנה על המוליכה בליגה הארצית — 1:2, במשחק שהיה בשבת ביבנה.

המכונה הירושלמית תורקה. שחקני יבנה, בניצוחו של ציון יעקב, גילו עדיפות בעיקר במחצית השנייה.

דווקא הפועל ירושלים, בשורותיה הצטיין השוער אורי סויסה, הוליכה 0:1 בדקה ה־16: מישל דיין פרץ מימין, בעט לשער, הגנת יבנה הדפה ואשר ששון קבע מקרוב — 0:1.

הפועל ירושלים נסוגה משום־מה לשערה. יבנה תקפה ובדקה ה־40 בעט אבי כהן כדור־רוחב, וציון יעקב הישווה מקרוב ל־1:1.

המחצית השנייה התנהלה ביתרון ברור של יבנה שהגיע את שער הנצחון בדקה ה־55: אשר חלפון הגביה כדור, נוצרה עירבוביה ושמעון פרץ קבע — 1:2.

שפט רחמים דיננצ'י במגרש ביבנה.

הפועל חיפה – הפועל חדרה 1:2 (0:1)

במשחק נוקשה, שלווה בכרטיס אדום ובשישה כרטיסים צהובים, ניצחה קבוצת הפועל חיפה, עם עשרה כדורגלנים מהדקה ה־35, את הפועל חדרה — 1:2.

השופט יהושע לויה התקשה להחזיק ברסן המשחק הסוער. החיפנים גילו עדיפות במחצית השעה הראשונה, בניצוחם של הקשר המצויין טל בנין והחלוץ רוני מלכה.

בדקה ה־26 הגביה אבי ליפשיץ כדור מימין והקשר החיפני שמעון עמר נגח לרשת — 0:1.

חלפו תשע דקות והשופט לויה הרחיק את אבנר חדד מחיפה שפגע ללא כדור בשומרו יגאל אלהרר. עד להפסקה עוד הספיק רוני מלכה להדביק כדור במשקוף שער חדרה.

במחצית השנייה ניצלו שחקני חדרה את עדיפותם המספרית והשיגו שער־שוויון: זיו שפירא הוציא כדור־חוץ, ואהוד ואנה דחק מקרוב לרשת — 1:1.

כשנדמה היה כי חדרה תזכה בנצחון הצליחו שחקני הפועל חיפה, בהתקפה בודדת, לזכות ב־3 הנקודות היקרות: מאיר מירו הוציא כדור־חוץ, טל בנין הטיס בראשו, ורוני מלכה, שנותר בלתי־מכוסה בעט מקרוב פנימה — 1:2.

500 צופים חזו במשחק בחדרה.

הפועל טבריה – הפועל יהוד 1:4 (0:3)

צמד שערים של עופר דין ושערים נוספים של יוסף שמריה ומשה אזולאי העניקו להפועל טבריה נצחון ביתי משכנע על הפועל יהוד — 1:4.

הטבריינים גילו משחק־צירופים שוטף־עין, ורק עמידה טובה של שוער יהוד, אלון סיני, מנעה מקבוצתו תבוסה גדולה יותר.

כבר בדקה ה־12 קבע עופר דן ממסירה של יעקב לוי — 0:1. בדקה ה־33 השלים דן צמד אישי, כשער ה־23 שלו בליגה, בבעיטה מ־15 מטר — 0:2. חלפה דקה ויוסף שמריה ניצל הגבהת כדור של אייל דן וקבע את תוצאת המחצית — 0:3.

במחצית השנייה ירדה תפוקת השערים של שחקני עיר הכנרת, אם־כי משה אזולאי, במבצע אישי, קבע בדקה ה־60 — 0:4 לטבריה.

רק 15 דקות לסיום עלה ברגלי אהרון גנון מיהוד לצמק ל־1:4.

שפט עובדיה צבי, לעיני 2000 צופים, בטבריה.

מכבי שעריים – הפועל רמת־גן 0:0

במשחק חלש ומשעמם נפרדו קבוצות מכבי שעריים והפועל רמת־גן בתיקו ללא שערים ברחובות.

שחקני שעריים גילו עדיפות ברורה במהלך המשחק, אולם החלוצים, יעיש סויסה ותמיר צומען, לא יכלו להבקיע את הגנת הפועל רמת־גן הצפופה. מה גם שבין קורות השער הצטיין שמואל גילרדי.

שפט דוד יוסף, לעיני 50 צופים, ברחובות.

פליי־אוף תחתון
בית"ר נתניה – הכח רמת־גן 1:2 (0:1)

נצחון בית"ר נתניה — 1:2 על הכח רמת־גן קבע בשבת שתי עובדות: בית"ר נתניה נשארה בליגה הארצית, ואילו הכח רמת־גן נשרה, לראשונה, לליגה השלישית.

מחות של אושר נראו בסיום המשחק בין אוהדי ושחקני בית"ר נתניה מול עיניים זולגות דמעות של שחקני הכח המנהלים.

במשחק, שהיה נוקשה, לא נשלפו כרטיסים צהובים או אדומים, הרבה בזכות השופט צבי שריר, ששלט היטב במשחק.

אילן עוזיה, חלוץ בית"ר נתניה, ניצל בדקה ה־32 מישגה בהגנת הכח וקבע את תוצאת המחצית — 0:1.

במחצית השנייה ניסו שחקני הכח להשוות. הם תקפו עם שישה שחקנים ותוך כדי כך ספגו שער שני בהתקפה מתפרצת, מרגליו של טל בראל, 12 דקות לסיום — 0:2.

חלפה דקה וקשר הכח, אלון חרזי, צימק את התוצאה ל־1:2, אך לא המתיק את הגלולה המרה.

1000 צופים חזו במשחק בנתניה.

הפועל בת־ים – הפועל עכו 2:2 (0:0)

שני צמדי שערים של משה עובדיה מהפועל בת־ים ודוד אבוטבול מהפועל עכו הביאו לתיקו 2:2, במשחק בין שתי הקבוצות בחולון.

מסכת השערים נפתחה בדקה ה־54: משה עובדיה מבת־ים קבע מקרוב — 0:1. אבוטבול מעכו הגיב בשער נגיחה — 1:1. עובדיה שוב הוליך את בת־ים ליתרון בדקה ה־71 — 1:2, אך אבוטבול לא ויתר והישווה כעבור עשר דקות — 2:2.

שפט יוסף גרוסמן, לעיני 50 צופים, בחולון.

מכבי רמת־עמידר – מכבי יפו 0:2 (0:1)

במשחק בינוני, שהיה בשעות הבוקר, גברה קבוצת מכבי רמת־עמידר במגרשה על מכבי יפו — 0:2, לאחר 0:1 במחצית.

כתבנו יוסף חכם דיווח ששחקני מכבי רמת־עמידר כבשו את שערם הראשון בדקה ה־39 מרגלי רחמים שלום, שניצל מסירה משמעון תמם — 0:1.

את תוצאת המשחק קבע בדקה ה־46 ירון גוחלי, שעבר צמד שחקני עורף יפואים ובעט לרשת — 0:2.

שפט, ללא דופי, סימון דנן, לעיני 300 צופים, במגרש מכבי רמת־עמידר.

● ארצית

הפליי־אוף העליון (אחרי 31 משחקים)

1.	הפו. ירושלים	32־58	65
2.	הפועל חיפה	20־32	62
3.	הפועל טבריה	42־65	60
4.	מכבי יבנה	29־36	52
5.	הפועל חדרה	42־49	44
6.	מכבי שעריים	41־40	43
7.	הפועל רמת־גן	32־30	41
8.	הפועל יהוד	50־40	33

הפליי־אוף התחתון (סופית)

9.	מכבי יפו	37־34	37
10.	מכבי עמידר	42־34	36
11.	הפועל בת־ים	39־34	35
12.	בית"ר נתניה	47־32	33
13.	הכח רמת־גן	36־27	30
14.	הפועל עכו	46־24	25

מלך השערים

1.	עופר דין (הפ. טבריה)	23
2.	בומרד (הפועל ים)	20
3.	עוריה (מכ. שעריים)	15

● הניחוש הנכון

1.	שמשון ת"א — הפועל חולון	1
2.	הפ. כפר־סבא — מכבי נתניה	x
3.	הפ. פ"ת — הפועל ת"א	x
4.	הפ. באר־שבע — בית"ר ת"א	1
5.	בית"ר ים — מכבי פ"ת	1
6.	מכבי ת"א — בני־יהודה	2
7.	הפועל לוד — מכבי חיפה	2
8.	הפועל טבריה — הפועל יהוד	1
9.	הפועל חדרה — הפועל חיפה	2
10.	מכבי יבנה — הפועל ים	1
11.	מכבי שעריים — הפועל ר"ג	x
12.	הפועל בת־ים — הפועל עכו	x
13.	בית"ר נתניה — הכח ר"ג	1
14.	מכבי עמידר — מכבי יפו	1

8 ניחשו 14

8 ניחשו 14 תוצאות נכונות בשבת בטוטו. זאת לאחר מיון של 90 אלף מהטפסים.

266 ניחשו 13 תוצאות נכונות; 4260 ניחשו 12 תוצאות נכונות ו־94,100 ניחשו 11 תוצאות נכונות.

● נוער

מכבי ת"א – הפועל באר־שבע 0:0

משחק הצמרת במחזור ה־28 בליגה לנוער בכדורגל בין הראשונה, מכבי ת"א, והשלישית, הפועל באר־שבע, הסתיים בתיקו אפס.

השנייה, מכבי נתניה, זכתה בנצחון על הפועל כפר־סבא — 1:2.

שאר התוצאות: מכבי חיפה — הפועל חיפה 2:2; הפועל ת"א — בני־יהודה ת"א 0:0; מכבי פ"ת — גורדון־יוסף חיפה 0:10; הפועל ירושלים — מכבי יפו 1:3; בית"ר ירושלים — בית"ר נתניה 1:2; הפועל אשדוד — הפועל פ"ת 1:3.

צמרת הטבלה

1.	מכבי ת"א	28	18־58	42
2.	מכבי נתניה	28	17־64	41
3.	הפ. ב"ש	28	18־35	41

● קבוצת הילדים של מכבי ת"א זכתה בגביע לילדים, מיועד, בכדורגל, כשגברה בגמר בכפר־סבא על הפועל ת"א — 2:4 בבעיטות־11, לאחר 0:0 בתום המשחק. במכבי הצטיין השוער מיקי בנימין, בנו של שוער־העבר בהפועל ת"א, אבי בנימין.

מירמוביץ — מאמן מכבי ת"א
נימני מועמד למכבי נתניה

יוסף מירמוביץ, מי שהיה מאמן נבחרת הכדורגל של ישראל לפני כשנתיים, ישמש בעונה הבאה כמאמן יחיד במכבי תל־אביב.

בסוף השבוע הושג סיכום עם המאמן הוותיק לאחר שהתאחדות לכדורגל החליטה להפסיק את עבודתו עם נבחרת המתנגנים של ישראל, ובכך פתחה את הדרך בפני מירמוביץ לאמן את מכבי ת"א.

מירמוביץ החליט שלא לצרף עוזר בדמותו של מאיר נימני ששמו הוזכר קודם־לכן. נימני מאמן העונה של הפועל צפריירים חולון, ועתה הפך מועמד לאמן את מכבי נתניה, שמאמנה זאב זלצר יאמן בעונה הבאה את... הפועל צפריירים חולון.

הופיע הספר „40 שנות ספורט בישראל"

הספר „40 שנות ספורט בישראל", מאת ד"ר אורי זמרי ויושראל פז הופיע בסוף השבוע במסגרת הועד האולימפי ובהוצאת שלגי בע"מ.

הספר המכיל 240 עמודים משקף את אירועי הספורט הישראלי מאז קום המדינה ולפני כן, ועד לחודש אפריל השנה. בספר מופיעים כל האירועים וכל הספורטאים שיצגו את ישראל אי־פעם. הוא כולל כ־200 צילומים.

הספר נפתח בברכה מיוחדת של נשיא המדינה, חיים הרצוג.

הדיון בהפועל בזרים רק במזכירות החדשה ב־5 ביוני

הדיון שעמד להיערך היום בסיעת הפועל בהתאחדות לכדורגל, בעניין צימצום הליגות ושילוב כדורגלנים זרים, נדחה עד אחרי ה־5 ביוני, במועד שתתכנס המזכירות החדשה של מרכז הפועל.

מזכירות ההתאחדות תדון היום רק בנושאים שוטפים.

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, אמר כי עד לסיום העונה לא יהיה דיון בנושא שיטת המשחקים בעונה הבאה, בהקטנת מספר הנקודות מ־3 ל־2 והצעות נוספות שהועלו בכנס הקבוצות.

● אופניים

רוכבים מקיבוצים הצטיינו באופניים

צ'ארלי אלטיאס מקיבוץ אייל ניצח בשבת במירוץ אופניים מכפר־שמריהו לחדרה, לאחר שעבר 38 קי"מ ב־48 דקות, לפני איתן שטורקמן מרמת־גן, שהגיע באותו זמן, ושלישי היה תמיר אשל מגלגלי־העין ת"א, שנייה אחת אחריהם.

במירוץ לוותיקים הגיע ראשון דב יוגב מלהבות־הבשן — 48.04 דקות.

במירוץ העממי זכתה בגביע קבוצת קיבוץ מצובה, שמנתה 28 רוכבי־אופניים.

המירוצים, שאורגנו ע"י רשת מלונות דן וגלגלי־העין, החלו בו זמנית בדן־כרמל בחיפה ובדן ת"א, והסתיימו בדן קיסריה.

כן בלטו קבוצות משפיים, חמדיה, עין־שמר, עין־המפרץ ומגל.

וולס ייבחן במכבי חיפה

בוב וולס (2.04), ששיחק לפני שלוש שנים באליצור קרית־אונו, הגיע למבחנים במכבי חיפה.

וולס שיחק מאז בראן הצרפתית והעונה בליגה השנייה בספרד.

גרומי זכה במדליית־כסף בתחרות בין־לאומית בוינה

● שחייה

השחיין הישראלי ערן גרומי זכה בשבת במדליית־כסף בתחרות בין־לאומית גדולה בוינה, בה השתתפו שחיינים מ־18 נבחרות לאומיות, כשעבר 100 מ' פרפר ב־56.88 שנ'. תוצאה זו מהווה שיא ישראלי לגילאי 18. הראשון היה הצ'כי פטר קלדיבה — 56.67 שנ'.

אתמול הגיע גרומי למקום הרביעי ב־100 מ' מעורב — 59.20 שנ'. ניצח המערב־גרמני פרנק הופמייסטר — 58.91 שנ'.

אייל שטיגמן איכזב במישחי החזה בשתי פעמים במקום ה־11. ב־100 מטר חזה קבע 1:07.37 דק'. המנצח היה תומאס ביום מאוסטריה — 1:03.85 דק', וב־200 מטר חזה הציב שטיגמן — 2:29.90 דק'.

תוצאה טובה קבע אתמול השחיין הוותיק מברית־המועצות, ולאדימיר סלניקוב, בן ה־28, כשעבר 400 חופשי ב־3:56.30 דק'.

● ג'ודו

הפועל פ"ת — אלופת הג'ודו

ספורטאי הג'ודו של הפועל פ"ת זכו בתארים הקבוצתיים לבוגרים ולנוער באליפות ישראל לקבוצות שהיתה ברמת־השרון.

באליפות הבוגרים השתתפו חמש אגודות. אחרי הפועל פ"ת דורגו הפועל כ' ומכבי ת"א.

באליפות הנוער השתתפו שבע קבוצות, וגם בה זכתה הפועל פ"ת, לפני מכבי ת"א והפועל נעורים באר־שבע.

הגליל חגג — מוטט סגל חסר של הנבחרת 89:113

● כדורסל

דני בירן

חמש סיבות לשמחה היו אמש להפועל הגליל העליון, באולם הספורט החדש בכפר־בלום. הזכייה בגביע־המדינה, חנוכת האולם החדש, בחירתו של וויין פרימן כשחקן העונה מטעם קוראי „קול העמק והגליל", סיום תחרויות הגליליאדה, ובעיקר נצחון על סגל נבחרת ישראל בשיעור 89:113 (45:58).

1700 צופים גדשו את יציעי האולם החדש בכפר־בלום והפגינו שוב את אהדתם לקבוצתם במחיאות כפיים סוערות. המשחק התנהל באווירה נטולת־מתח כשהפועל הגליל־העליון חסר את כוכבו ברד ליף (הוזעק השבוע אל אביו החולה), ומוסיף לשורותיו את בובי קטג' מאטלנטה, שיכולתו נבחנה במשחק זה.

משריקת הפתיחה החזיקה הגליל ברסן מול נבחרת ישראלית חלשה, שחסרה את שחקני החמישייה הראשונה שלה. בדקות הראשונות עוד היה המשחק שקול — 8:8. בדקה ה־4 ו־19:19 בדקה ה־8. בדקה ה־12 כבר הובילה הגליל בהפרש של 5 נקודות והפרש הלך וגדל. קשה לציין שחקן בולט בנבחרת ישראל, לבד לתומר שטיינהאואר שקלע 20 נק' ולעמוס פרישמן, שהפגין ניצוצות יכולת בדקות הראשונות של המחצית השנייה.

בהגליל־העליון הצטיין נרב הנפלד, שקלע 28 נק', וכן וויין פרימן, שהצדיק בביצועיו את התואר שניתן לו בתחילת הערב. בובי קטג' קלע 23 נק' והוכיח רמה סבירה, אבל יהיה עליו לשפר את כושרו ולהפחית ממשקל גופו, אם ירצה לתפוס מקום בקבוצת הגליל.

● קלעו להגליל־העליון: הנפלד 28; קטג' 23; פרימן 22; מרסין 16; מטלון 11; מזרחי 6; אטלס 5 וכך עטר 2.

● קלעו לנבחרת ישראל: שטיינהאואר 20; ארדיטי 17; ריכליס 15; מאור 9; פרישמן 8; ארליך 8; פליישר 7 וברנע 5.

שפטו: ג'וזף אבו־ערב ושלום וולצר.

במשחק חזה קארל נברסון, שחקן אליצור נתניה. בגליל רמזו כי נברסון עשוי להצטרף בעונה הבאה לקבוצה.

ישראל נגד ספרד, בפתיחת אליפות הנוער ביוגוסלביה

נבח"ת הנוער של ישראל בכדורסל תתמודד במשחקה הראשון באליפות אירופה לנוער, שתיערך בין ה־21 ל־28 באוגוסט ביוגוסלביה, נגד נבחרת הנוער של ספרד.

עובדה זו נקבעה בהגרלה בקונגרס פיב"א, הנערך ברומא. עוד נקבע כי בבית הישראלי יטלו חלק גם נבחרות יוגוסלביה, איטליה, פינלנד ושבדיה.

בבית השני ישחקו ברית־המועצות, יוון, מערב־גרמניה, הולנד, תורכיה וצ'כוסלובקיה.

נבחרת הנערות של ישראל, שהעפילה גם היא לגמר אליפות אירופה לנערות, שתיערך בבולגריה ב־24־31 ביולי, תשחק במשחק הראשון נגד פולין. עוד בבית הישראלי, שהוא קשה במיוחד: ברית־המועצות, ספרד, צרפת וצ'כוסלובקיה. בבית השני ישחקו: יוגוסלביה, איטליה, מערב־גרמניה, בולגריה, הונגריה ובלגיה.

נבחרת הקדטים של ישראל שתשתתף במוקדמות אליפות אירופה בפורטוגל, בחודש אפריל 1989, שובצה בבית עם פורטוגל, מערב־גרמניה ואנגליה.

נבחרת הקדטיות תשחק ביוון, גם היא באפריל 1989 במוקדמות אליפות אירופה והיא שובצה בבית עם יוגוסלביה, בולגריה ויוון.

קונגרס פיב"א דחה את ההצעה לפיה חמש הנבחרות הראשונות שסיימו באליפות אירופה ישתתפו במשחקי גמר אליפות העולם, שייערכו בשנת 1990 בארגנטינה.

הקונגרס החליט כי שלוש הראשונות באליפות אירופה יזכו בכרטיס למשחקי הגביע העולמי, ואילו על שני המקומות הנותרים ייאבקו יתר הנבחרות במשחקים מוקדמים.

מכבי ת"א לוטשת עין למרסר ופרישמן

מכבי תל־אביב לוטשת עין לעבר שני שחקני הפועל תל־אביב: לאהרון מרסר ועמוס פרישמן.

מכבי ת"א רצתה כבר לפני שנה את פרישמן, ועתה, בעקבות [illegible] אם מוטי ארואסטי ימשיך בקבוצה, מבקשים לראות את פרישמן במקומו.

מאחורי הקלעים

„הגילגול השני" של מנקין

חבר המשיר התרוגז עם שרף * הגרמנים ביטלו בואם למשחק באוניברסיטת חיפה בגלל המצב בשטחים * כדורגלן מנתניה מעודד ראשי של כדורידנים מהרצליה * בנו של דב עצמון הביא לו שי — גביע * בנו של ראש עיריית כפר־סבא בנבחרת הנערים * מקום שלישי בהריון

*** שיחה מאחורי מרחבי הכדורסל באוסישקין, בו אירחה הפועל ת"א את מכבי ת"א. יצחק (יסוף) מגלה כי צבי שרף, מאמן אליצור נתניה, ומי שאימן בעבר את נבחרת ישראל ומכבי ת"א, נותר מחוץ לאולם ללא כרטיס. לפתע הגיע יו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חבר, ושאל את שרף: האם יש לך כרטיס? שרף השיב: אין לי... חבר שלף כרטיס ונתן אותו למאמן המופתע והנדהם. הסיבה לתמיהה: בין השניים קיים נתק לאחר הדחת שרף מאימון הנבחרת הלאומית בעקבות הכשלון במשחקי אליפות אירופה שהיו בשנה שעברה ביוון. השניים לא דיברו ביניהם מאז הפיטורין *** בהפועל הגליל־העליון רוצים לראות בעונה הבאה את מנחם אטלס (2.04) בשורותיה, אך אטלס חתום לעונה נוספת בהפועל ירושלים, ולמרות רצונו לשחק בשורות מחזיקת הגביע לא ישוחרר כנראה מקבוצת הבירה *** שני כהן, כדורסלן הפועל הגליל־העליון, עומד לצאת למתנדקייץ בארה"ב. שני, בן קיבוץ חפצי־בה, לא יסיים בגלל הנסיעה לארה"ב את לימודיו במוסד החינוכי גלבוע, דבר שעורר תרעומת רבה. מאחורי הנסיעה עומד אביו, יורם כהן, כדורסלן־עבר מצטיין בהפועל בית־אלפא/ניר־דוד *** קבוצת הכדורסל של הפועל איתן גבת התעניינה בכדורסלן ריצ'ארד ג'ונסון, בן דודו של ארל ויליאמס, ששיחק בעונה שעברה בקבוצת טיסונה מהליגה השנייה בספרד. ג'ונסון, שכבר שיחק בעבר בישראל, במכבי קרית־מוצקין, השתכר בקבוצה הספרדית סכום של 40 אלף דולאר *** אוריק מנקין (38) עשוי לחזור לאחר הפוגה של שנתיים לפעילות כשחקן פעיל. מנקין עומד על סף סיכום עם מכבי קרית־מוצקין, המבקשת לשוב לליגה הלאומית וכבר החתימה את רוני כהן, לשעבר שחקן הנבחרת, ואת אבי ונזל, ששיחק בעבר בהפועל הגליל־העליון ואינו נחשב, העברה בגלל ירידת קבוצתו העונה, אליצור קרית־אתא, לליגה א'. את הקבוצה יאמן יוסי זעירי. יוסף גלזר מרגיש כי מנקין, למרות שלא היה שנתיים שחקן פעיל, נחשב להעברה מאחר שהפועל הגליל־העליון, בה היה עוזר־מאמן, המשיכה לחדש את כרטיס־השחקן שלו ***

כפרי בעקבות בן־אשר

*** חיים (איקסי) בוכבינדר, שאימן העונה את כדורסלני מכבי חיפה ואף הוליך אותם לנצחון הגדול על מכבי ת"א, החליט שלא לממש את האופציה לעונה נוספת כמאמן קבוצת הליגה הארצית, מכבי בת־גלים, וקבוצת הנוער של האגודה. „איקסי" מתלבט בין הצעותיהן של העולה החדשה לארצית, מכבי ימק"א נצרת, לבין כדורסלניות מכבי קרית־מוצקין, הנערכות למסע רכש רציני *** מאמן קבוצת הנוער של מכבי חיפה, רוני בר־שין, שהיה עוזרם של בוכבינדר והדרי במכבי חיפה, כבר צבר נסיון בנצחונות על מכבי ת"א בגמר הגביע. לפני שלוש שנים אימן את קבוצת הנערים של מכבי חיפה בגמר הגביע. גם אז, באוסישקין — כמו כשבוע שעבר ביד־אליהו — ניצחו החיפנים את התל־אביבים לאחר שחוללו מהפך בסיום *** במחלקות הנוער של הפועל ומכבי חיפה בכדורסל עובדים מאמנים שהופיעו כשחקנים בקבוצות „בעבר השני של הכביש": מאמן קבוצת הנוער של הפועל חיפה, שלמה (ברדה) פלד, ומאמן הנערים של האגודה, יצחק קוטלוב, היו שחקנים מצטיינים במכבי חיפה, ואילו מאמן הנערים במכבי חיפה, מאיר ברזילי, ומאמן הילדים, מרדכי לזימן, היו כדורסלנים בהפועל חיפה *** בעקבות האירועים בשטחים ביטלה קבוצת הכדורסל הגרמנית של אוניברסיטת מיינץ את משחקה נגד אוניברסיטת חיפה, לזכרם של איתן שויין ומשה דינור, שנפלו במלחמת יום הכיפורים, והנערך בפעם ה־15. במקום המיפגש הבין־לאומי יתקיים משחק בין אוניברסיטת חיפה ובוגרות הוותיקים שלה *** לפני 15 שנה היה דוד בן־אשר מאמן נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל שהצליחה להעפיל למשחקי־גמר אליפות אירופה. מאז ועד היום נעצרו הנבחרות בשלב המוקדם. את הנבחרת הנוכחית מאמן דוד כפרי, הבדרן של בן־אשר בעבר בנבחרת. לפני יציאת נבחרת הנוער לפורטו, פורטוגל, הגיע בן־אשר לאימון האחרון, איחל הצלחה לכדורגלנים והוסיף כי תקוותו שישברו את „מחסום 15 השנה" ***

אחוות אחים

*** לא היה צופה מאושר באמצע השבוע שעבר באיצטדיון ברמת־גן מאשר אלי ג'רבי, שוער המשנה של מכבי נתניה, כאשר אחיו רוני, שוער הפועל פ"ת, הודף את כדור ה־11 בדקה ה־88 בגביע נגד שמשון ת"א. הוא קיווה שקבוצתו של אחיו, הפועל פ"ת, תעלה לחצי־הגמר ואז יתכן מיפגש משפחתי. שמחתו של אלי ג'רבי היתה מוקדמת. שמשון ת"א ניצחה בבעיטות ה־11, למרות שרוני היה בשיאו ועצר עוד שני פנדלים — ריחה של אוחיון שפינבך *** סמוך לשריקת הפתיחה למשחק הגביע בין שמשון ת"א והפועל פ"ת גילה השופט רחמים דינצ'י כי שתי הקבוצות הופיעו בתלבושת לבנה. אנשי המשק של האיצטדיון הועקו, פתחו את מחסן הנבחרת, וכך זכו ה„מלבסים" להופיע במדים הלאומיים. הסתבר שהתלבושות לא עזרו להם *** נוהג הוא ששופטים בודקים לפני המשחקים את רשתות השערים כדי לקבוע את תקינותן. למרות הבדיקה, התברר כי ברשתות האיצטדיון הלאומי ברמת־גן ישנם חורים... פעמיים בדו־קרב בבעיטות ה־11, במשחק בין שמשון ת"א והפועל פ"ת, חדרו הכדורים לרשת, וחזקו התוצאה *** כדורגלן מכבי נתניה, דני עציוני, הוא תושב העיר הרצליה. לכן הוא אוהד מושבע של קבוצת הכדוריד, אליצור הרצליה. עציוני מלווה את הקבוצה לכל משחקיה, בבית ובחוץ, ומעודד את הכדורידנים בקולי־קולות מהיציע. רק במשחק אחד יושב עציוני בשקט: במשחק בין אליצור הרצליה ומכבי נתניה. הסיבה, מגלה יוסף חכם, היא באיסור של ראשי האגודה הנתנייתית על עציוני לצעוק במשחק נגד האגודה בה משחק כדורגל... במשחק המכריע בשבוע שעבר, בין אליצור הרצליה ואס"א (16:16), היה שקט. עציוני שהה עם כדורגלני מכבי נתניה בצפון הארץ *** למאמן הכדורגל של הפועל טבריה, דב עצמון, היה שבוע טוב. ראשית, טבריה ניצחה בשבת שעברה את קבוצתו בעבר, הפועל חיפה, בקרב על הכרטיס הלאומי (0:2). שנית, בנו יוחר (17), שחקן ספסל בקבוצת הנוער של מכבי חיפה בכדורסל, זכה ביום שני בגביע־המדינה לאחר שהקבוצה החיפנית גברה בגמר המפתיע את מכבי ת"א *** מאבק הצמרת בקרית־חיים, בשבת שעברה, בין הפועל חיפה והפועל טבריה, הזכיר עובדת־עבר הקשורה בשתי הקבוצות. בכל תולדות הכדורגל הישראלי היה להפועל טבריה רק מלך־שערים אחד בליגה הלאומית, יצחק נזרי, בעונת 1962, אולם אז חילק את התואר עם שלמה לוי מ... הפועל חיפה. כל אחד מהשניים כבש 16 שערים ***

במקום 100 צעקו 10...

*** יוסף גלזר מספר שכמו במשחק כדורסל כשהקהל שואג: „מאהו מאהו" כך צעקו מאות הצופים בקרית־אליעזר, בדו־קרב הכדורגל בין מכבי חיפה ומכבי ת"א: „עשרה עשרה" וזאת עד שכבש איתי מרדכי את השער העשירי. אחרי שנמסר במהדורת החדשות של שעה 2 שמכבי חיפה מובילה 0:7 החלה נהירה של מאות צופים, שהגיעו לאיצטדיון כדי לחזות בהצגה הגדולה *** הסיפור של השבוע שעבר שייך למכבי טמרה שבמשך 28 מחזורים המתינה מאחור וממש על קו־הגמר חלפה על פני הפועל בית־שאן ועלתה לארצית. בקבוצה שלושה שחקנים יהודים. בין כוכביה המוכרים: שלמה מזרחי, מי ששיחק בבית"ר חיפה, בית"ר ת"א והפועל חדרה; יחזקאל שירי, שגם הוא שיחק בקבוצות רבות, ויונה מוסקוביץ, בעבר בלם הפועל עכו בליגה הלאומית. המאמן הוא אלברט אדרי, בעבר כוכב הפועל עכו *** בנו של ראש עיריית כפר־סבא, זאב גלר, ובנו של מאמן בית"ר ת"א, יצחק שום, משחקים יחד בקבוצת הנערים של הפועל כפר־סבא ומגלים יכולת מצויינת. השניים אף זומנו לנבחרת הנערים וצופים להם עתיד ורוד *** קבוצת שמשון ת"א מוגדרת תמיד „כקבוצה משפחתית", שכל שחקניה אוהבים את המועדון. מוטי תביב מגלה כי שמונה משחקני ההרכב הראשון של שמשון הם תוצרת־חוץ: השוער אבי חודד בא מהפועל חיפה; המגן יום־טוב שוקרון מהפועל דימונה; הקשר אבינעם עובדיה מהפועל נהריה; יגאל חלל מהפועל כפר־סבא; שלמה מזרחי מבית"ר נתניה; יפתח הלוי ואפרים מעטוב ממכבי ת"א ונסים ברדה הגיע לשמשון לאחר ששיחק במכבי רמת־עמידר, מכבי פ"ת ומכבי נתניה. שלושת שחקני־הבית הם: אורי בתן, שלמה מזרחי וגדעון דמתי *** משה ארוגה, כוכב שנות ה־70 של מכבי יפו, הצעיד כמאמן־שחקן את הפועל באר־יעקב לעלייה מליגה ב' לליגה א'. בעונה הבאה הוא מועמד לקבל תפקיד מקצועי בקבוצת מכבי יפו *** השייט שמעון ברוקמן לא ישתתף אמנם במשחקים האולימפיים בסיאול אבל לא יישאר מחוסר תעסוקה בקיץ. ברוקמן התמנה כמנהל אליפות העולם בגלשני־מפרש, שתחל ב־15 ביוני בחיפה *** אלופת טניס־השולחן המצטיינת, איריס ברמי, דורגה בשבוע שעבר בטורניר על־שם לוסיאן לוי ברמת־השרון רק במקום השלישי, כאשר המנצחת היתה סגנית מבטנר מאליצור ראשל"צ. לברמי היה תירוץ לכשלון המקצועי שלה: שיחקה כשהיא בחודש הרביעי להריונה. בעלה של איריס, מנחם שויין, גילה סולידריות עם רעייתו, וגם הוא סיים שלישי — ריוותו של יצחק ויסמפף ***

הנאמנות הכפולה של האלוף

*** עוד משהו מגמר גביע־הכדורסל. בין השמחים על זכיית כדורסלני הפועל הגליל־העליון היה גם אלוף פיקוד הצפון, יוסף פלד, אוהד מושבע של הקבוצה, שהתפנה מהבעיות הבוערות והגיע להיכל־הספורט ביד־אליהו. מוצאו של פלד הוא מ...נתניה *** במהלך המשחק זכה נשיא המדינה, חיים הרצוג, לברכות רבות על הולדת נכדו באותו יום. בין המברכים היה גם אורי אפק, מנכ"ל הועד האולימפי. היתה זו ברכה משפחתית, שכן אורי הוא דודו של היולדת *** בין הצופים ביד־אליהו היה גם אדם (סוטו) גוזן, כדורסלן־עבר מצטיין בהפועל משמר־העמק, ואביו של אור, שחקן אליצור נתניה. „סוטו" רצה בהצלחת בנו, אבל בסופו של דבר הוא חבר קיבוץ והגביע הגיע להתיישבות העובדת *** הכדורעפן גיל מישל, ששיחק מספר שנים בהפועל כפר־סבא, ישוב בעונה הבאה לקבוצת מכבי ת"א. הסיבה: המאמן החדש של הפועל כפר־סבא, גיל לוסטיג, מבקש להתבסס על שחקנים תוצרת־בית *** עזיר בן־ציון באמער, דמות מוכרת, פעיל בספורט, מעקל בשעת הצורך, אימץ לו ענף חדש — תנורת „ידיים". בשבת שעברה זכה במקום שלישי באליפות ***

כדורסלן אטלנטה, דוק ריברס, קולע מול שני שחקני בוסטון, דני איינג' (44) ורוברט פאריש, במשחק הדרמטי בשבת (תצלום: איי.פי.)

בוסטון והלייקרס עלו
ניצחו במשחק השביעי

בשבת לפנות בוקר הצליחה בוסטון להשוות ל־3:3 את מאזן הנצחונות בינה לבין אטלנטה לאחר נצחון חוץ דחוק — 100:102 — על מארחים.

בוסטון סלטיקס שהופיעה במשחקי־הגמר בארבע השנים האחרונות איבדה במשחק מול אטלנטה מספר כדורים לא מועט, אך דומיניק וילקינס וחבריו לא ידעו לנצל זאת וארבע שניות לסיום החמיץ קליף לוינגסטון הזדמנות להשוות את התוצאה ל־102:102, כאשר הכדור שורק לסל הסלטיקס מגע בטבעת. ההחמצה של לוינגסטון באה לאחר איבוד כדור של לארי בירד.

דומיניק וילקינס, כוכב אטלנטה, קלע 35 נקודות וקלט 10 כדורים חוזרים, אך זה לא הועיל מול 26 נקודות של קווין מקהייל ו־10 ריבאונדים: 23 נקודות של לארי בירד ו־11 כדורים חוזרים ו־22 נקודות של דני איינג', שהוסיף 14 אסיסטים.

קבוצת הלוס־אנג'לס לייקרס עלתה אור לשלשום לגמר האיזור המערבי באן.בי.איי. כשגברה במשחק השביעי על יוטה ג'אז — 98:109, לאחר 51:57 במחצית.

מתח רב ליווה את המשחק בפורום של לוס־אנג'לס, לאחר שיוטה השוותה קודם־לכן ל־3:3 בנצחון ענק על הלייקרס — 80:108.

במשחק המכריע הירבו לקלוע ללוס־אנג'לס: ביירון סקוט — 29 נקודות ומג'יק ג'ונסון הוסיף 23 נקודות. ליוטה הירבה לקלוע קארל מלון — 34.

באותו ערב ניצחה דאלאס את דנבר — 95:108, ובסיכום — 2:4.

בוסטון־סלטיקס תופיע במשחק הגמר של החוף המזרחי באן.בי.איי ותתמודד נגד דטרויט פיסטונס, זאת לאחר שאמש גברה במשחק השביעי, והמכריע, באולמה על אטלנטה הוקס — 116:118.

במשחק שנערך בגארדן של בוסטון צפו הצופים הנלהבים בדו־קרב צמוד והפכפך שהוכרע הרבה בזכותו של לארי בירד, שקלע 20 מ־34 נקודותיו ברבע האחרון של המשחק.

דומיניק וילקינס קלע 47 נקודות לאטלנטה, אך אלו לא הספיקו מול בירד היעיל, שנבחר גם לכדורסלן המצטיין של המשחק.

טימרמן הראשון שעבר 23 מטר בהדיפת כדור־ברזל

אולף טימרמן ממזרח־גרמניה היה אתמול לאדם הראשון שעבר 23 מטר בהדיפת כדור־ברזל כשקבע שיא עולמי בתחרות בין־לאומית בכרתים — 23.06 מטר. בתחרות זו השתתפו גם אתלטים ישראלים.

טימרמן, בן ה־26, השיג את השיא העולמי בהדיפתו השנייה.

השיא הקודם — 22.91 מטר — הוחזק ע"י האיטלקי אלסנדרו אנדרה, ונקבע ב־12 באוגוסט 1987.

מרתון בקאראטה

מרתון־אימונים בקאראטה, ראשון מסוגו בארץ, שנמשך 24 שעות, נערך בסוף השבוע באבן־יהודה. השתתפו 270 ספורטאים בגיל 9 עד 50, ביניהם נשים ונערים. המרתון, אותו ניהל שיהאן בני קלוגר, נועד [illegible] תלמידים, [illegible] לקבלת [illegible] עליונים [illegible] קשים.

ישראל ניצחה את יפאן 1:2 בגמר הנערים באסיה

● טניס

ישראל זכתה באליפות אסיה בטניס לגילאי 16 לאחר שגברה בגמר על יפאן — 1:2, והבטיחה את עלייתה לגמר אליפות העולם בעוד כחצי שנה באוסטרליה. יחד עם ישראל העפילו יפאן וניו־זילנד.

במשחקי היחידים ניצח ניר דקל את לאטו הארא־טה 6:2, 6:1, 6:4, ואבי פרלון גבר על ואטאנק טואשון — 6:1, 6:1. בזוגות ניצחו היפאנים.

זו הפעם הראשונה שישראל זוכה בבכורה האסיינית, לאחר שמשתתפת בתחרויות אלו מזה חמש שנים.

התחרויות נערכו בהונג־קונג.

● בקרית־טבעון הסתיימה אתמול האליפות הארצית לגילאי 16 על־שמו של נועם ברק, שנפל במלחמת יום־הכיפורים. בגמר ניצח טל רומה את מומי שמש — 6:1, 6:1, ובין הבנות זכתה דורית אשר, שגברה על חני אלימלך — 6:2, 6:4. השתתפו 85 טניסאים וטניסאיות.

● בבתיים מתקיימת האליפות לגילאי 14 בהשתתפות 150 טניסאים. לגמר העפילו דקל סלקטר ויואב לבנשטיין בין הבנים: לימור גבאי ותמר פרטו בין הבנות. תחרויות הגמר יהיו היום ב־4 אחה"צ.

פרקיס זכה באליפות הכרמל

שחר פרקיס ממועדון הכרמל זכה אתמול באליפות הכרמל המסורתית של שבועות בטניס כשניצח בגמר דימטי אתחברו לאגודה, אוהד וינברג, במשחק שנמשך יותר משלוש שעות — 7:6, 4:6, 6:7. פרקיס זכה בפרס כספי בסך 500 דולאר, ווינברג 250 דולאר.

בחצי־הגמר ניצח פרקיס את תומר צימרמן — 6:1, 6:2, ווינברג גבר על מיכאל דניאל — 6:1, 7:5, 7:5.

בגמר הנשים זכתה לימור זלץ שגברה על ליאת שמש — 6:1, 6:0.

באליפות הוותיקים ניצחו בגמרה: גילאי 35 — מיקי רוזן; גילאי 45 — ראול גלר; גילאי 55 — הלל הורוביץ; נשים — אילנה ברק.

לוד לגמר

אברהם תשובה

קבוצת הכדורסל של אילן לוד, המובילה בראש טבלת הליגה הלאומית בכדורסל לנכים, עשתה חיל גם במשחקי גביע־המדינה.

במשחק חצי־הגמר שנערך בסוף השבוע ברמת־גן גברה אילן לוד על אילן יפו — 62:63.

במשחקי־הגמר תתמודד אילן לוד נגד אילן חולון [illegible]

שבדיה זכתה בגביע העולם בטניס

טניסאי שבדיה זכו, לראשונה בתולדותיהם, בגביע־האומות העולמי, לאחר שניצחו במשחק הגמר בדיסלדורף את טניסאי ארה"ב — 1:2.

הזכייה העניקה לטניסאיה סכום של 300 אלף דולאר.

אירלנד־פולין 1:3

נבחרת הכדורגל של אירלנד, המתכוננת להופעתה הראשונה באליפות אירופה בחודש הבא במערב־גרמניה, ניצחה בדאבלין את נבחרת פולין — 1:3, לאחר 0:3 במחצית.

שידי, ווילן ושרידן כבשו לאירים ולפולנים — וואלידה. 19 אלף צופים חזו במשחק.

מונאקו — אלופת צרפת

קבוצת הכדורגל מונאקו זכתה בשבת בפעם החמישית בתולדותיה באליפות צרפת, וזאת לאחר שיריבתה, בורדו, הפסידה לנאנט — 1:0.

למונאקו 5 נקודות יתרון על יריבתה, ולסיום נותרו שני מחזורים בלבד.

רבבות חגגו בברמן

רבבות יצאו במוצאי־שבת לרחובות ברמן, עיר הנמל הצפונית במערב־גרמניה, לחגוג את זכייתה השנייה של קבוצתם באליפות גרמניה.

החגיגות החלו לאחר המשחק האחרון בליגה כשברמן ניצחה במגרשה את היורדת, שאלקה — 1:5.

עם שריקת הסיום פרצו אלפי צופים למגרש ונשאו את השחקנים על כתפיהם.

שאר התוצאות במחזור האחרון: קלן — האנובר 0:3; אורדינגן — המבורג 1:5; בוכום — נירנברג 0:3; שטוטגרט — מאנהיים 1:1; קארלסרוהה — פרנקפורט 1:1; המבורג — דורטמונד 3:4; באיירן מינכן — לברקוזן 3:4; קייזרסלאוטרן — מנשנגלדבך 2:5.

אנגליה־סקוטלנד 0:1

שער בדקה ה־11 על־ידי פיטר בירדסלי מקבוצת ליברפול העניק נצחון לאנגליה על סקוטלנד — 0:1, במשחק שהיה בשבת באיצטדיון וומבלי בלונדון.

היה זה המשחק ה־106 בין שתי הנבחרות הוותיקות, מאז 1872, מאזן הנצחונות מורה על 42 לאנגליה לעומת 40 של סקוטלנד.

המשחק נערך בגביע סטנלי רוס, נשיא פיפ"א לשעבר. המשחק בטורניר יהיה מחר כשאנגליה תארח את קולומביה.

גונן קפצה 6.20 בבריתים

סיגל גונן, אלופת ישראל בקפיצה לרוחק, ניתרה אתמול בתחרות בין־לאומית גדולה שנערכה במדינה שבבריתים, למרחק של 6.20 מטר, ברוח נגדית חזקה. גונן מחזיקה בשיא של 6.30 מטר.

רוגל נחום סיים שלישי בקפיצה משולשת — 15.76 מטר, אילן גולדווסר מעד בזינוק בריצה ל־400 מטר משוכות וסיים חמישי בזמן של 52.18 שניות. דורון שיטרוק סיים חמישי ב־400 מטר — 49.36 שניות ואורית קולודני היתה שישית ב־400 מטר — 55.60 שניות.

בתחרות השתתפו אתלטים ממזרח־גרמניה, ורולף טימרמן שבר בתחרות זו את השיא העולמי בהדיפת כדור ברזל.

ילדים יורים בילדים

כ־150 מיליון אקדחים ורובים מצויים בידי אנשים פרטיים ברחבי ארה"ב, בשל חוקי נשק בלתי מחמירים, מה שמאפשר גישה של ילדים לנשק חם ומסוכן

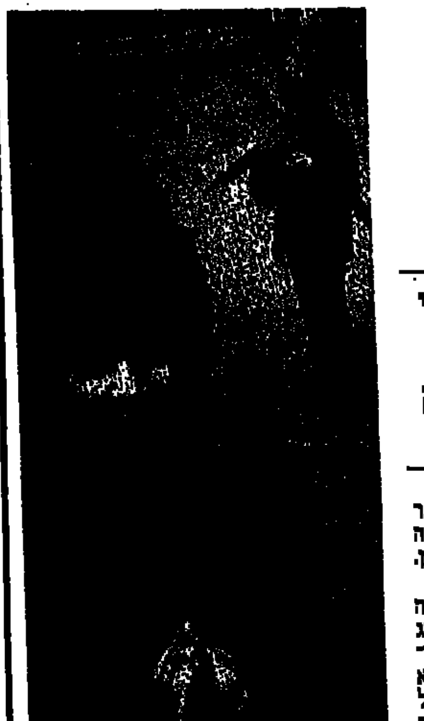
משחקי ילדים ברחוב אמריקני
אקדח טעון וניצרה משוחררת

מייק בן 12, נער ער, פיקח ועליז תמיד, היה שחקן הכדורגל הטוב ביותר בקבוצת הנוער של כפרו. עתה איננו עוד בחיים. דודנו, שהגיע לביקור מניו־יורק, הרגו שלא במתכוון, כאשר שני הנערים מצאו בביתו של מייק את אקדחו הטעון של אביו. הדודן כיוון את הנשק בצחוק, ולחץ על ההדק. הניצרה לא מעלה.

מייק איננו הקורבן האחרון של המגיפה שהתפשטה בארה"ב, שכן הודות לחוקי הנשק הבלתי מחמירים יש יותר מ־150 מיליון אקדחים ורובים פרטיים. מדי 13 שניות מייצרים בארה"ב כלי־נשק חדש מסוג זה. להלכה, אמור הנשק הפרטי להגן על האזרח שומר החוק מפני פורצים, משיגי גבול ושאר עבריינים. למעשה, קיימת סבירות פי־12 שמישהו יהרוג בטעות קרוב משפחה או ידיד, על הסבירות שייהרג פושע.

סיכון מיוחד מבחינה זו קיים לגבי ילדים ובני־נוער. מדי שנה נהרגים כאלף ילדים אמריקאיים, הנורים בשוגג או יורים בעצמם. עוד 400 ילדים מקפחים את חייהם בגלל הפעלה לא נכונה של נשק טעון — ויותר מ־3,000 מתבגרים בארה"ב מדי שנה מתאבדים, בגלל הגישה הקלה לנשק טעון.

הזמנה להתאבדות

החזקת נשק חם טעון בבית, פירושה פתיחת פתח לפורענות, סבור פסיכולוג אמריקאי שחקר את התאבדויותיהם של בני־נוער רבים. צעירים הם אימפולסיביים, הוא מציין, וכאשר מתבגר הנושא בלבו כוונות של התאבדות נתקל בכלי נשק, המונח אי־שם בבית, הוא עלול להיחפז ולממש את כוונותיו. אם לידי צעיר כזה לא נופל נשק זמין, ברוב המקרים הוא לא יחפש נשק אחר, ובדרך כלל נוטש את רעיון ההתאבדות.

ריבוי מקרי המוות בקרב הנוער האמריקאי כתוצאה משימוש בנשק חם, הזעיק עתה גם את הרופאים. בבטאון איגוד הרופאים האמריקאיים פירסם באחרונה דו"ח על 88 מקרי מוות מסוג זה של ילדים בקליפורניה. הדו"ח, שחובר על־ידי חמישה רופאים, נשא את השם האופייני „כאשר ילדים הורגים בירייה ילדים". המחברים אומרים, כי בכל 88 המקרים היו הן הקורבן והן ההורג־בשגגה בני 14 ומטה. 5,016 שנות חיים — חישבו ומצאו העקרים — ירדו לטמיון באופן זה. ב־82 מבין המקרים קרה האסון בבית. כמעט תמיד מצאו הילדים כלי־ירייה טעון, אם במגירה, אם בארון ואם מתחת לכר. 61 מבין הילדים נפגעו בראש או בעורף. כמעט מחציתם מתו בו־במקום או תוך שעה מן התאונה. ב־35 מקרים הרגו הילדים בלא כוונה את עצמם. ב־52 מקרים היו מעורבים חברים־למשחק או אחים.

גיתה במחיר מציאה

מחירם של כתבי־יד מקוריים נקבע לפי זמינותם. גיתה האריך ימים והרבה לכתוב, בעוד קאפקה מת צעיר והשמיד כתבי־יד...

נוכח הרוחות הניאו־שמרניות המנשבות באירופה, אין כתבי מארקס ולנין זוכים שם לפופולאריות רבה, אך מסתבר כי עזבונם בכתבי־יד של שני האבות הרוחניים האלה של הסוציאליזם זוכה במחירי־שיא במכירות פומביות של אוטוגראפים (כתבי־יד מקוריים).

מכתב בן ארבעה עמודים של קארל מארקס לתומאס אלסופ, משנת 1878, שבית המסחר שטארגארדט ממארבורג שבמערב־גרמניה הגישו בראשית מארס השנה למכירה פומבית, השיג את הסכום המסחרר של 280,000 מארקים. מכתב של לנין אל הסוציאליסטית הגרמנית קלארה צטקין (מאוחר יותר — ממנהיגי המפלגה הקומוניסטית) נמכר שם שנה קודם לכן באותו סכום עצמו. כתבי־יד מסוגים אחרים, בחברות אחרות, משיגים מחירים גבוהים עוד יותר.

אצל סותבי בניו־יורק עבר כתב־יד מקורי של איינשטיין, על תורת היחסות, מיד ליד תמורת כחצי מיליון דולר. מחירם של מכתבי פראנץ קאפקה אל ארוסתו פליציה באואר עלה תוך שניות, ממחיר התחלתי של 20 אלף ל־550 אלף דולר. הקונה האלמוני היה, כמו במקרה של „מכתבי השיא" של מארקס ולנין „אספן פרטי מאירופה", כפי שציין „סותבי" ברוב דיסקרטיות.

במבט על סחר האמנות, מפתיעה העובדה שסחר האוטוגראפים נשלט ברובו על־ידי תובבים פרטיים. לדברי סוחרים בתחום זה, בניגוד לסחר ביצירות אמנות, מספר הספקולאנטים מועט, שכן תחום זה דורש ניסיון רב.

מה איפוא קובע את ערכו של אוטוגראף? הקריטריונים העיקריים הם כנראה מידת החשיבות של הכתוב לגבי המדע או ההיסטוריה; מקומו ביצירה הכוללת של הכותב; גודל חוג המעוניינים באוטוגראף המסויים, והשאלה אם המחבר (או המחברת) כתב(ה) הרבה או מעט.

איינשטיין, מארקס ולנין

כל אלה אינם קלים להערכה. נוכח הכמות העצומה של כתובים בעולם, קיימים רק כתבי־יד מעטים שהינם אוצרות בלומים לכל הדעות, כמו כתב היד של תורת היחסות של איינשטיין: תוכן המסמך הזה שינה מן היסוד את השקפת עולמנו, תורת היחסות היא פרי מוחו החשוב ביותר של הגאון בה"א הידיעה של המאה ה־20. חוג המעוניינים רחב עד מאוד ומשתרע על פני העולם כולו, אך רק כתבי־יד ספורים פרי עטו של איינשטיין ניתנים להשגה בשוק החופשי. הוא הדין במכתבי מארקס ולנין, בהם ניסחו רעיונות חשובים אשר קבעו את דמות העולם כיום.

במקרים אחרים ההערכה היא קשה יותר. יוהאן וולפגאנג פון גיתה, אומנם, עם היוצרים החשובים ביותר של התרבות האירופית, אך הוא הירבה לכתוב והגיע לשיבה טובה מאוד. לפיכך הותיר אחריו כתבי־יד רבים מאוד, וישנם ביניהם כאלה שמחירם שווה (כמעט) לכל נפש — בניגוד לקאפקה, שמת צעיר, לא הרבה לכתוב, והשמיד חלק מכתבי־היד שלו.

„אני מאשים" בתוך המשפחה

כתבי־היד של יצירות מוזיקאליות הם המבוקשים ביותר, כיוון ששפת המוזיקה היא אוניברסאלית, וההתעניינות בכתבי־יד מסוג זה נרחבת ביותר. אך גם כאן ישנן הפתעות: הפארטיטורה המקורית של האופרה „לוהנגרין" של ריכארד ואגנר נמכרה באחרונה ב־26 אלף מארק (מתחת למחיר ההתחלתי), ואילו פארטיטורה מקורית של אבי השיטה הסריאלית במוזיקה המודרנית, אנטון וברן, עלתה מ־7,500 ל־20 אלף מארק.

לעתים פועלים צאצאיהם של אנשים מפורסמים למען כתבי היד של אבותיהם. כאשר נינתו של הסופר הצרפתי אמיל זולא ביקשה אשתקד להפוך למצלצלין את כתב היד של „אני מאשים" של זולא (נגד יומני משפט דרייפוס), דאג אביה, בפנייה לבית־משפט, שכתב היד יישאר בתוך המשפחה, בהסתמכו על כך ששר התרבות ליאוטאר הורה שאין להתיר למסמך ההיסטורי לצאת מגבולות צרפת.

הפסימיסט הטוב

האפיפיור פאולוס השני עדיין האמין ב„התקדמות העמים", לא כל שכן קודמו, יוחנן ה־23. זה היה לפני יותר מעשרים שנים. נוצרים מתקדמים האמינו אז בקידמה ממש כמו בישו הנוצרי. מה מהר עובר הזמן האפיפיור הנוכחי יוחנן פאולוס השני, עדיין מאמין בישו — אך לא בקידמה. באנציקליקה החדשה שלו אומר האפיפיור שהוא מעדיף לא להשתמש בה במלה הזאת...

לפני 20 שנה כתב עיתונאי שווייצי

יוחנן פאולוס השני

מאמר ארוך, תחת הכותרת „האפיפיור הוא פסימיסט טוב". בינתיים התקדמה הקידמה, והאפיפיור הוא פסימיסט טוב...

„העובדה הבולטת הראשונה, אומר יוחנן־פאולוס ה־2 באנציקליקה, היא שהתקוות הגדולות שתלו אז בקידמה, רחוקות כיום מהתגשמותן. מיליונים רבים הם נטולי תקווה, מאחר שבחלקים רבים של העולם הורע המצב באורח מוחש". אך בכל זאת חל „גידול" כלשהו — „גדלה תופעת העוני הגובר והולך. במקום שיקטן, גדל מספר העניים, לא רק במדינות המתפתחות אלא גם במדינות העשירות. גדלו גם החובות הבינלאומיים. ההלוואות של הצפון לדרום נעשו סיבה לתת־פיתוח חריף עוד יותר. במקום התפתחות־אמת", מסיים האפיפיור, „נראה כי העולם נע במהירות גוברת והולכת לקראת השמדה ומוות".

הסיבות? כאן נעשה האפיפיור „ירוק" לגמרי: „גידול, פירושו כיום גידול העונש על כך שהבריות נוקטים שרירות־לב, לפי שיקולים כלכליים גרידא, כלפי ברואים חיים ודוממים — בעלי־חיים, צמחים וכוחות הטבע". מה המוצאה כפסימיסט והאפיפיור משכנע יותר מאשר כאפיפיור. כמובן, הוא אומר, יש לשים קץ לחטאים — אך לא אלה של יחידים, אלא של גושים ומדינות. הוא תולה בליבראליזם הרכושני ובקולקטיביזם המארקסיסטי גם יחד את האשם בתסריט של שקיעת העולם. הישועה (מ„מיבני החטא", כפי שהוא מכנה זאת) היא ב„שינוי ההתנהגות, המנטאליות, אורח החיים, ובלשון התנ"ך — בחזרה בתשובה".

האפיפיור הוא פסימיסט; הוא אינו מאמין בקידמה. עם זאת הוא אופטימיסט: הוא מאמין בחזרה בתשובה, דהיינו — בריאקציה.

(„ולטווכה")

הריסת בתים ואטימתם

רמזי הינו אביו של נאדר. זה האחרון תיכנן וביצע, יחד עם שניים אחרים, פיגוע באוטובוס קו 18 בירושלים, בו נהרגו שישה אנשים ונפצעו חמישים. שני שותפיו לפשע נתפסו בשלהי שנת 1986, הורשעו בדינם ונידונו לתקופות מאסר ארוכות. בהודעותיהם למשטרה תיארו בפרוטרוט את שותפותו של נאדר במעשיהם. נאדר עצמו חזר אחרי הפיצוץ לארה"ב, שם למד עוד קודם לכן הנדסה. כאשר נודע לו על חשיפת החוליה, עזב את האוניברסיטה בארה"ב וטס לרבת־עמון. אשתו יצאה אף היא בעקבותיו. אביו טוען, כי מאז אין לו כל קשר עימו.

בעת הפיגוע התגורר נאדר בבית אביו ברמאללה, בחדר שעל הגג. מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון עמד להוציא צו, מכוח תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945, להרוס את החדר שעל הגג ולאטום את הקומה השנייה בבית האב. האב פנה בעתירה לבג"ץ נגד כוונתו של המפקד הצבאי.

פרקליטות המדינה טענה, כי חומרת מעשיו של נאדר מקנה סמכות למפקד הצבאי להורות על הריסת הבית שבו התגורר ועל הריסתו, לפי תקנה 119. אולם בשל גודלו של הבית, והעובדה שנאדר אינו מתגורר בו זה מכבר, שקל המפקד להרוס רק את החדר שעל הגג ואת הקומה השנייה. בבדיקה הנדסית התברר, כי לא ניתן להרוס את הקומה השנייה בלי לפגוע בקומות האחרות. לפנים משורת הדין, ובהתחשב בכך שבבית גרות שתי משפחות, החליט המפקד שלא למצות את הדין במקרה זה, ולהסתפק בהריסת החדר על הגג ובאטימת הקומה השנייה. שאר קומות הבית ימשיכו לשמש את אביו ובני משפחתו של נאדר, לרבות משפחת הבן.

פרקליטו של האב גרס, כי למפקד הצבאי אין סמכות, מאחר שלא הוכח כי אכן נאדר אשם בפיגוע. לחילופין, לא הוכח שנאדר התגורר בבנין. ולחילופי חילופין — אין [illegible] צידוק לשימוש בסמכות, בנסיבות העניין.

הפעלת הסמכות מנוגדת להוראותיה של תקנות האג משנת 1957 ולאמנת ז'נבה הרביעית (בדבר הגנת אזרחים בימי מלחמה, 1949).

נשיא ביהמ"ש, השופט שמגר דחה את [illegible] הטענות. שני שותפיו לפשע של נאדר, אשר הורשעו, העידו בפירוט על חלקו [illegible] בתכנון ובביצוע הפיגוע. לדעת השופט [illegible] היה צורך בהרשעה בדין כתנאי מוקדם להפעלת הסמכות. אשר למגוריו של נאדר בבניין, הרי די במגורים מעת לעת, [illegible] בחופשות הלימודים, כדי לכנס את [illegible] דיירותו במקום. נאדר גר בבית ברציפות [illegible] שובו מארה"ב ועד חזרתו לשם.

תקנה 119 היא חלק מהמשפט שהיה תקף ביהודה ושומרון ערב כינון שלטון [illegible] בשטחים. בהתאם לכללי המשפט הבינלאומי הפומבי, הושאר החוק המקומי על כנו, [illegible] סייגים שאינם רלוואנטיים למקרה זה. [illegible] שהסמכות לפי תקנה 119 היא כגוף [illegible] מקומי, הקיים וחל באיזור יהודה ושומרון, שלא נתבטל בזמן השלטון הקודם או [illegible] השלטון הצבאי, ולכן אינו בטל [illegible] אמנות בינלאומיות.

עתירתו של האב נדחתה. החדר על הגג נהרס. הקומה השנייה נאטמה.

שמורות הטבע בנגב

השירות הבולאי הנפיק ארבע סדרות בולים חדשים, שיופיעו בחודש יוני, בהן סידרה בת שלושה בולים המוקדשת לשמורות הטבע בנגב. הבולים, בעיצובו של א. ויסהוף, מראים שלוש שמורות טבע בנגב — רמון, עין צין ושיזף — עם שמות השמורות בעברית ובאנגלית. על השובלים נראות שלוש מחיות הנגב — צבי הנגב, הפרא והזאב. שלושת הבולים, בערכים של 60,40 ו־70 אגורות, הודפסו בצבעים רב־גוניים בדפוס לוין אפשטיין.

בדברי הרקע לבולים נאמר, בין היתר, כי בעיני אלה שאינם מצויים בנופי הנגב, מצטייר האיזור כישימון מונוטוני וחסר חיים. אולם המסייר ברחבי הנגב יגלה, כי האיזור עשיר ומגוון בנופים, צמחים ובעלי־חיים, פסגות נישאות וקניונים עמוקים. מישורים

כהים מול דיונות חול לבנות, מעיינות וגבי מים, ולכל אחד מהם מערכת חיים וצמחייה משלו.

1200 מיני צמחים שונים מצויים שם, בהם 76 מינים הגדלים רק בנגב ואינם בנמצא בשום מקום אחר בעולם, ביניהם אירוס טוביה, צבעוני סקגוני, ריכס המדבר.

גם עולם החי בנגב עשיר ביותר — 45 זוחלים, 55 מיני עופות החיים בו כל הזמן, מלבד אלה הנודדים דרכו, 40 מיני יונקים, ובהם טורפים כמו הנמר, הזאב והקרקל. על אוכלי העשב הגדולים, הצבי והיעל, נוסף הפרא, שהוחזר לשלהי מכתש רמון לאחר שהוכחד מנופי הארץ לפני מאות כשנים. עתידם של כל אלה כבודדים, אולם בעיקר כמערכת חיים שלמה, מובטח רק במרחבי הנגב, כיוון שחרף מאמציה של רשות שמורות הטבע, סיכויי הדרקים בין ישובה צפוף ורצוף הקיים בצפון הארץ לבין צבועים, זאבים ובעיקר נמרים, הם קלושים למדי.

שמורת רמון היא הגדולה שבשמורות הטבע בארץ ושטחה כמיליון דונם. שני חלקים לשמורה, מכתש רמון והר הנגב הגבוה. המכתשים הם תופעה גיאולוגית ייחודית לישראל ולמדבר סיני. מכתש רמון הוא הגדול שבהם. במכתש חשוף הטבע מיגוון עשיר של תופעות גיאולוגיות. בתוכו נמצא בית גידול

עשיר של חיות־בר וצמחים. בשמורה זו נמצא אתרים ארכיאולוגיים רבים, אכסניות דרכים עתיקות ושרידי חקלאות קדומה מימי ממלכת יהודה והנבטים.

שמורת עין צין מייצגת את נאות המדבר שבנגב. מעיין עשיר הוא אחד מסודות המעיינות הנובעים בנחל צין. בשמורה של דקלים וצמחייה של גדות נחלים, חוגים צבאים ומכרסמים יהלכו בה.

שמורת שיזף, השוכנת בערבה [illegible], מאופיינת בעצי שיזף גדולים, [illegible] היוצרים תמונה של נוף הסוואנה האפריקאי. ריכוז זה של צמחים מלכד סביבו מערכת חיים מגוונת ביותר, טורפים ואוכלי עשב, [illegible] יצורים קטנים כתומס בין הזוחלים [illegible] בין החרקים. בעבר היה מצוי בה ערד [illegible] צבאי הערבה וקיני עוזיות הנגב, [illegible] הוכחדו. לאחר הכרזת השטח כשמורה וגידורה, עושה רשות שמורות הטבע [illegible] להחזיר אליה בעלי־חיים אלה ואחרים.

בשנת ה־40 למדינת ישראל הולם [illegible] הנגב יהיה הנושא המרכזי אליו יתמקד [illegible] מדינת ישראל. ייערכו עשרות אירועי [illegible] (אמנות, סיורים, מפגשים וסימפוזיונים, [illegible]) שהציבור יוכל לגלות ולהכיר את הנגב [illegible] בתמונת המיוחדת, בה יוטבעו מעטפות [illegible] הראשון של סדרת בולי השמורות מופיע [illegible] המבקרים בשמורת רמון.

בעריכת צביה בן־שלום

כמו פיסול רב־ממדי

„דברים שרואים מכאן לא רואים משם". הדברים נכונים גם לגבי קולקציה שכמותה ראינו עד עכשיו רק בז'ורנאלים ולא פעם חשבנו שאופנה כזאת קיימת רק בצילומים. אך היא הגיעה לישראל. שני מעצבי אופנה, שותפים לעיסקאות, קלוד מונטנה וז'אק פינוטי נענו לבקשת ידידי אגודת המרכז הרפואי אברבנאל בבת־ים, מן המרכזים הגדולים והחשובים לאישפוז, טיפולי יום וייעוץ לחולי נפש.

התצוגה הובאה בשני חלקים. בראשון הציג ז'אק פינוטי את יצירותיו הפשוטות או יותר שמרניות וקשה להאמין שהוא מייצג את האופנה הפאריסאית החדישה. שמלות קטנות באורך שמרני, לביש ואפילו היה הרושם שפינוטי שומר על קו בפרופיל נמוך, כדי להותיר לחברו הנועז והמוכשר ביותר, מונטנה את כל הקרדיט.

ואכן מונטנה הלהיב ואינני יודעת האם פריטי עיצוביו ניתנים להלבשה של כל המי[illegible] — הוא משתמש בבדים כפסל. הרבה מאוד בד ללבוש קצר מאוד, אך מלא הפתעות כגון חצאיות הנראות כמו גביעים ענקיים, גיזרה יוצאת דופן שמתקבלת כאילו שכבות שכבות סביב המותניים והבדים מתקבלים כפסל רב ממדי. הכיס, דומה לכיס הקנגרו חוזר אפילו בבגדי־ים. שמלות ז'קט קצרות, שמתחתן לובשים חולצות גולף, שמלות ערב שמעניקות לאישה צורת פרח ורגליה (והן צריכות להיות מאוד ארוכות ויפות) משמשות כגבעולים. החולצות חושפות את הטבור ונקשרות מתחת לחזה בנוסף לובשת „אשת מונטנה" חצאית מיני־מיני או מכנסים לוהטות ללא שוליים. מעניינות מאוד היו הנעלים, שאינני יודעת מאין הביאו אותן. הפעם העקב מקומר באמצע והעקב מורחב.

פינוטי: שמרני למדי

מונטנה: כמו גביע ענקי

הקהל התלהב, אך זה לא הוסיף די כסף לצורך המרכז הרפואי שכל כך זקוק לכל פרוטה. כנראה שאנחנו עוד לא יודעים איפה להוציא את הכסף...

חיה יוסף

פססס... גומי

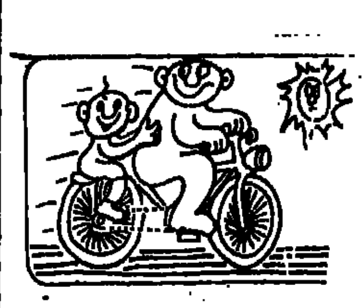

פנצ'ר באופניים, כמו הרבה דברים מוצלחים אחרים קורה בדיוק כשאנחנו מאוד מאוד ממהרים, כשבגלל שעת לילה מאוחרת אין כבר תחבורה ציבורית וכשלא לקחנו, כמובן, משאבה.

בעבר נעשה ניסיון לייצר פנימיות אופניים מגומי מלא, ללא אוויר, בדומה לגלגלים של עגלות תינוקות. היתרון ברור: אין אוויר — אין פנצ'רים — אין עוגמת־נפש ובלבול מוח. אלא מה? תוספת המשקל לגלגל מקשה על הרוכב לפתח מהירות, בפרט באופניים בעלי גלגלים גדולים (אופני ספורט). לא לחינם משתדלים היצרנים לייצר חישוקי אלומיניום דקים ולהצר את השפיצים (מקלות הברזל המחברים את הציר לחישוק).

תוספת משקל על־היקף הגלגל מתבטאת בתוספת משקל שעל האופניים לסחוב והמור מכך — גם בהגדלת מומנט האנרציה של הגלגל — מומנט המתנגד לסיבוב הגלגל סביב צירו. (נסו לסובב סביבון ששוקל 100 גרם וכזה השוקל 10 ק"ג. למרות שאיננו צריכים להרים את הסביבון במעלה המדרגות אלא רק לסובבו, קשה יותר לסובב מסה גדולה מאשר מסה קטנה). נוסף לכך, היה קשה מאוד

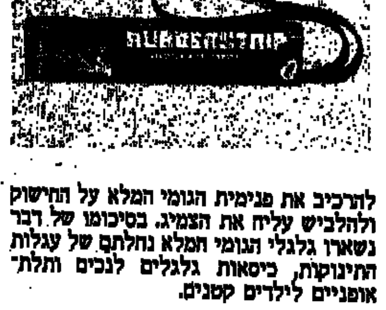

להרכיב את פנימית הגומי המלא על החישוק ולהלביש עליה את הצמיג. בסיכומו של דבר נשארו גלגלי הגומי המלא נחלתם של עגלות התינוקות, כיסאות גלגלים לנכים ותלת־אופניים לילדים קטנים.

פטנטים נוספים נגד פנצ'רים כמו תרסיסי קצף, המנפחים את הגלגל וסותמים את התקר, או נוזל פלסטי המוזרק לפנימית לפני הניפוח והאמור לסתום את התקר ברגע התהוותו — התגלו ככוסות רוח.

המעצבן בכל עניין הפנצ'רים הוא שכ־90% מהמקרים הם נגרמים משברי זכוכית, קוצים, אבנים חדות ושאר מרעין בישין שבמבט תמים אינם נראים חדים כלל ועוברו לאופנועים או למכוניות שצמיגיהם עבים, הם אפילו לא מדגדגים.

עודד צבן ואבי שילה, רוכבי אופניים מושבעים, המציאו את הפשרה שבין צמיג עבה לבין פנימית גומי מלא. „פס גומי" — רצועת גומי חזקה וקשה באופן מיוחד, המיוצרת במתכונת סודית על בסיס גומי טבעי, מורכבת בין הפנימית לצמיג. תוספת המשקל קטנה בהרבה מזו של פנימית גומי מלא, ההרכבה קלה והחיסון נגד תקרים גדול פי־כמה מזה של צמיג אופניים רגיל. ה„פס־גומי" אינו מסוגל, כמובן, למנוע פנצ'ר אשר ייגרם במתכוון על־ידי שכן מרושע, או כזה שנוצר כשניסע על קרש ממוסמר במסמר 10, אך היצרן מבטיח עמידות בפני שברי זכוכית, קוצים ואפילו נעצים. ההמצאה בעלת פטנט עולמי, משווקת באירופה ולאחרונה אף קצרה הצלחה בתערוכת אופניים בהולנד, ארץ הרוכבים. בישראל, שהיא אידיאלית לרכיבה על אופניים, מכיוון שכל הזמן מצבנו בירידה, ניתן להשיג את ה„פס־גומי" בחנויות האופניים, תמורת 20 ש"ח.

אמיר בן־שלום

ספרים למדף

לאכול בצורה נכונה

[illegible]תיאוריה והקלוריה, [illegible]רות קרייצר־דרביב, הוצאת זמורה־ביתן

מה מקור ההשמנה — תורשה, או אכילת יתר? איך להשמין מאמונות תפלות? מדוע [illegible] דיאטות עולים במשקל? האם סיבים [illegible] את סכנת הסרטן ומחלות הלב? היש [illegible] מעוררי־תאווה? האם גם המזון זקוק [illegible] איך משנים הרגלי־אכילה פסולים? איך להתייחס אל הוויטמינים והמינרלים? היש [illegible] בתזונה צמחונית? האמנם תרתיים [illegible] פחות, ואם כן — מדוע?

על שאלות אלה ורבות אחרות, המטרידות [illegible] בתקופת השפע משיבה הדיאטנית רות קרייצר־דרביב, בקובץ מאמרים שנאספו בספר. [illegible] עוד ספר דיאטה ולא ספר בישול דיאטטי, [illegible] גישה רציונית ומדעית תזונה והסבר [illegible] על השפעתה על איכות חיי האדם.

בספר ארבעה שערים: „גם בטוב יש רע" — מציג את הסכנות האורבות לחברת השפע: [illegible] השמנה, התמכרות לסוכר ולקפה, נוהלי אכילה שגויים, דיאטות־פלא ואמונות תפלות, [illegible] מלח וכו'. השער השני עוסק באבות המזון ומרכיביו, מסתבר כי גם בשטח זה יש חידושים וגילויים מתמידים; השער השלישי „איך לעשות מה?" מציע פתרונות מעשיים [illegible] הנושא התזונה הנכונה, הצעות לשינוי הרגלי אכילה, גמילה מהתמכרויות ועוד; השער הרביעי מבהיר את הקשר בין התזונה למחלות. [illegible] מסתמכת על ראיונות עם אנשי [illegible] ידועים ועל מחקרים וניסויים, שנערכו בארץ ובחו"ל.

בספר משולבים לוחות של ערך תזונתי, [illegible] עלולים להפחיד את מי שחושש מגישה [illegible] יבשה, אך האמת היא שהכל כתוב [illegible] בצורה עממית ביותר, בלשון מובנת לכל. [illegible] נושאים המקצועיים מוסברים וכל פרק [illegible] לתת־פרקים קצרים. מי שאינו מעוניין [illegible] השכיל, אלא מחפש תשובה לבעיות אישיות [illegible] לא יתקשה למצוא אותה.

כ־300 עמודים, כריכה קשה.

צב"ש

בן י"ג לכמורה

הוא מהווה תופעה מעניינת אפילו בארצות־הברית שופעת מטיפי דת למיניהם: וויליאם האדסון, בן ה־13, מכהן ככומר של הכנסייה הבפטיסטית בשיקגו. וויליאם, בחת העור, ממשיך עדיין ללמוד בבית־ספר אך מזה שנה הוא „רועה" את קהילתו, עורך טקסי טבילה ונישואין וגם נושא דרשות. את התשראה לדרשותיו הוא שואב מעיון בתנ"ך מצויר.

תודה על תשומת הלב

ברצוני להביע את הערכתי על תשומת הלב שהוקדשה במדור „אדם וביתו" מיום 17/5/88 בנושא ביטוח לילדי משפחות חד־הוריות.

אנו מוצאים חובה להבהיר, כי קופת־חולים הכללית אישרה כבר לפני מספר שנים תקנה מיוחדת המפרטת את זכאות המשפחות החד־הוריות, כולל ילדיהן, וביטוח רפואי במסגרת החברות בהסתדרות.

לפי תקנות אלה, זוכה האם לזכויות כראש משפחה, והילדים מבוטחים בביטוח משפחתי מיום הולדתם.

בכך באה על פתרונה בעיה שהטרידה רבות. בכל הקשר לכיסוי הביטוח הרפואי לילדיהם.

בברכה,
נ. בקלר
ראש אגף חברות וזכויות חברים

זה מה שיש

חרם זה דבר שעובד

קבוצת „נשים נגד פרסום פוגע" עברה ממכתבים נזעמים אל מעשים. אם יצרן מסויים, שפרסומיו פוגעים בתדמית האשה או ברגשותיה, אינו מגיב על המכתבים ואינו משנה את קו הפרסום — הוא נכנס לרשימה שחורה ונשים בעלות תודעה מתבקשות להחרים את מוצריו. ברשימה כרגע 6 יצרנים, של בגדי נשים, נעליים, ממתקים, חומר ניקוי וקוביות קרח והיד נטויה. שום עתונאי (כולל אותי) לא יפרסם רשימה זאת, כי מחלקת המודעות תתלה אותו, אבל כל המעוניינים לדעת את מי עליהם להחרים יפנו ל„נשים נגד פרסום פוגע", ת.ד. 8755 יפו ויקבלו את הרשימה בצירוף בקשה „קחי אותה איתך לקניות".

פעולות „לב אל לב"

מהפיכה בתחום חינוך הציבור לבריאות: לראשונה בארץ מציגה „לב אל לב ישראל" מכשיר למדידת כולסטרול בדם, המותקן בניידות ההדרכה של האגודה. המכשיר נרכש בתרומת משפחת יהל, לזכרו של יוסף יהל, ממיסדי „לב אל לב ישראל". המכשיר נותן תוצאות מידיות ויחד עם בדיקת לחץ־דם הנערכת בניידות ההדרכה, מאפשר לנבדק לקבל מידע ראשוני לגבי חלק מגורמי הסיכון למחלות הלב. יוסף מולא, מנכ"ל האגודה מסר, על רכישתה של ניידת הדרכה נוספת שהתאפשרה הודות לתרומה מבלגיה. גם ניידת זו תוכשר תוך זמן קצר לעריכת קורסים לחייאה, תזונה נכונה, פעילות גופנית וכן לעריכת בדיקות לחץ־דם ומדידת כולסטרול. באוקטובר תערוך „לב אל לב ישראל" כנס מדעי־עולמי בנושא הכולסטרול ושומנים בדם כגורם סיכון למחלות.

חגיגה צרפתית

ברוכים הבאים לחגיגת המטבח הצרפתי בהילטון ת"א. בשיתוף עם איר־פראנס, החוגגת (נו, כמה? נכון!) 40 שנה בישראל. לכבוד החגיגה, שתמשך עד ה־5/6, הגיע להילטון השף פיליפ שאוואן, (בתמונה) בעליה של המסעדה „המגדל הוורוד" בליון (3 כוכבים במדריך מישלין) ביחד עם אחד מעוזריו ושניהם לא התקפלו למשמע הגבלות־הכשרות, אלא הפשילו שרווליהם והכינו שורה של טעמים צרפתיים מאד, כמו סלט אצות ים ודג טונית, סלט יונים בתחמיץ כמהין, כבד אווז בשום ורוטב עדשים, סלט עוף מתובל עם אבוקדו, מרק עגבניות עם מחית עפין (זה דגיג כזה) ותות מוקרם ברוטב שקדים, משהו משגע אבל לא מסרו מירשם. לדברי אנשי הילטון יש להם ארוחה צרפתית ב־48 דולר (בלי משקאות ובלי מע"מ) אבל אפשר להזמין א־לה־קארט ואז החשבון אחר. ב־6/6־5 תערך בהילטון ארוחת ערב ותצוגת אופנה גאלה של בית אופנה „קרוון" וכל ההכנסות לפעולות צדקה של ניל"ה.

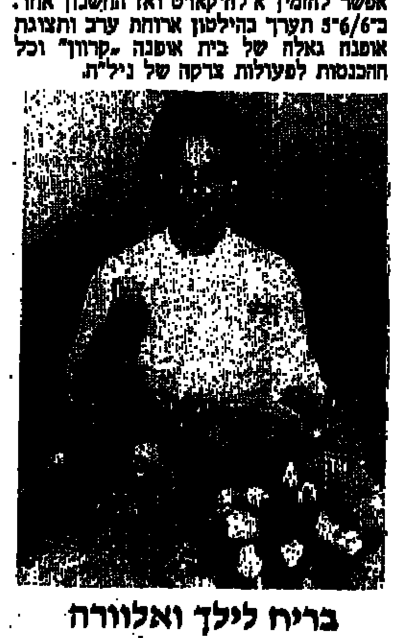

בריח לילך ואלוורה

דיאודורנטים — נושא של קיץ, מיוצרים בעיקר בשלוש צורות: תרסיס, כדורית (מסתובבת וסופגת את הלחות מהנוזל שבמכל) ומקלון („סטיק") — קרם דחוס למכל (כמו שפתון) ונמרח במקומות שנועדו להועה. מקום נכבד בין המקלונים תופס ה„ליידי ספיד סטיק" של mennen, הכובש את השוק האמריקני ומתאורה היטב גם בישראל. „ליידי ספייד סטיק" נועד לנשים, אריזה נוחה, נאה, ריחות עדינים, רבקים לעור, אפשר לוותר על בושם. השנה נוספו ל־9 סוגי ניחוח מקלונים בריח לילך ואלוורה, זה באריזה סגולה וזה בירוקה. 10.90 ש"ח ל־42.5 גרם. אבל היבואן („דיפלומט") מבטיח שהסטיק חסכוני ומחזיק חודשיים, אם משתמשים בו פעמיים ביום, בממוצע.

פת גזר (לצמחונים)

מרסקים גזר מבושל (אפשר ממרק) בטומפיה גסה, מתבלים בקטשופ, בצל מטוגן, מלח ופלפל, עד שהעיסה מיקנטית. מרטיבים מעט בחלב פרוסה עבה של חלה, או לחמניה חצויה, או פיתה, ומטגנים במרגרינה. מכסים במלית הגזר ומחממים בתנור לפני ההגשה. אפשר לזרות גבינה צהובה מרוסקת ולהקרים.

„הקול זורם" בחברת החשמל

זרם חדש מופק בימים אלה בחברת החשמל, הלא הוא „הקול זורם". מאחורי שם זה מסתתרת חבורת הזמר הגדולה ביותר בארץ (כ־130 זמרים וזמרות) על טהרת עובדי חברת החשמל בישראל. מנהלה המוסיקלי של החבורה הוא נחום היימן ומי שאינו מפספס אף הופעה של המקהלה הוא מעריצה הנלהב והתומך, יצחק חופי (הח"כ), מנכ"ל החברה. תקליט שרדים ראשון של החבורה, ייצא לאור, בשבועות הקרובים וכו שיר בשם „עיר האור" שחובר לרגל יום ירושלים על־ידי דודו ברק (מלים) ונחום היימן (לחן).

בתצלום: החבורה על רקע ארובת רידינג.

קבלת קהל במקצוע

המכון לפריון העבודה והייצור, המחלקה לשירותי ניהול ואר"ש (לא יודעת מה זה) מארגנת סדנה לפקידים המטפלים בקבלת קהל. המטרה: שיפור מיומנות קבלת קהל. שיטות לימוד: הרצאות, דיונים, התנסות ותרגול. בין הנושאים: קבלת קהל אפקטיבית ויעילה, חשיבות הטיפול הראשוני, הקשיים בטיפול בקהל, צרכי מקבל הקהל ותסכוליו, מניעת התנהגות מתגוננת של הקהל, הימנעות קונפליקטים, יצירת קשר ראשוני וכו'. הסדנה הראשונה בנדון נערכה ב„גיל אורניס", בתל־אביב, אבל הפרוספקט הגיע אלי באיחור ואני יכולה לדווח עליה רק post factum. יש לקוות שימשיכו: המעוניינים יכולים לקבל את הפרטים במכון, ת.ד. 33010, ת"א 61330. לא נראה לי שיש טעם להמליץ במכון על זימון של פקיד פלוני לסדנה דנן, אבל תוכלו לבקש פרוספקט ולשלוח לו (או לבוס שלו) בחור רמז.

אפשר בבתים פרטיים

יותר מ־70 בתים פרטיים במרכז אנגליה — באיזור שייקספיר, בגבעות קוטסוולד וכיער דין — עומדים לרשות מבקרים. האירוח כולל לינה וארוחת בוקר במחירים החל מ־9 ל־36 ליש"ט ללילה. הדגש הוא על אירוח אישי, נוחות, נקיון ושירותים אחרים כמו סיורים באזור. בבתים רבים ניתנים שרותי השגחה על ילדים. In Susan Moore,
Home Accommodation Service,
Tel. (0203) 56825 (Day), (0676) 41896 (evenings)

רפלקסולוגיה במו ידיך

הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית מארגן סדנאות רפלקסולוגיה לטיפול עצמי ומשפחתי. המשתתפים בסדנאות ילמדו כיצד להתגבר בכוחות עצמם על כאבי ראש, גב, בטן, פרקים שרירים, בעיות לחץ דם, נשימה ואף נזלות ודלקות שונות. ההנחה היא, כי העיסוי הרפלקסולוגי מגביר ומשפר את זרימת הדם, משחרר את הגוף מעודפי פסולת ורעלים, ממריץ אברים חלושים ועייפים ומשחרר שרירים מכווצים ותפוסים. מחיר ההשתתפות בקורס הוא 450 ש"ח כולל מע"מ (ניתן לשלם ב־3 תשלומים). לבוגרי הקורס שיהיו מעוניינים להמשיך למורי רפלקסולוגיה מקצועיים בקולג' יוחזרו שני שלישים משכר הלימוד. פרטים בקולג': 03־5101062.

משקפיים בלי שריטות

„אופטיקנית", הרשת היבואנית הגדולה בקניון איילון ברמת־גן, מציעה לכל גימלאי מכל מקום בארץ או תושב חו"ץ, הנחה של 30 אחוז על כל קניית משקפיים ולכל סוגי המשקפיים. ל„אופטיקנית" גם ציפוי מיוחד נגד שריטות, („אל שריטי") המיועד לעדשות פלסטיק ומתאים לקשישים, לילדים, לחיילים ולכל מי שרוצה להרכיב משקפיים קלים מפלסטיק, ולשמור שישארו ללא שריטות.

נמשכת הירידה במספר התושבים בתל־אביב

כתב „על המשמר"

מספר התושבים שמקום מגוריהם הרשום הוא תל־אביב יפו הגיע בשנת 1986 ל־320,800, כך עולה מהשנתון הסטטיסטי של עיריית תל־אביב־יפו שיצא בימים אלה.

מהנתונים עולה שבעיר רשומים השנה כ־2,500 איש פחות מאשר בשנה שעברה, שהוא מאזן שלילי הדומה לזה שבשנה לפניה, ונמוך בהרבה מהמאזן השלילי ב־20 השנים הקודמות.

מהנתונים של השנה עולה, כי נרשם גידול במספר המשפחות העוברות לאיזור „לב העיר" וגדל מספר הרווקים והרווקות בעיר.

נתונים אחרים שפירסמו בשנתון הסטטיסטי מעידים על התפתחות העיר בשנת 1986. נרשמה עלייה של 33 אחוז בשטח התחלות הבנייה בעיר, עלייה בשטח הממוצע של הדירות הנבנות בתל־אביב, עלייה של כ־90 דונם בשטח הנטיעות בעיר ונטיעה של כ־4000 עצים נוספים.

איזור לב העיר מראה גידול פי שלושה במספר התלמידים בכיתה א' ונרשמה ירידה במספר המשרדים הנמצאים במקום. מפעלי התיגבור והעשרה התרחבו בשנת הסקר והם כוללים כ־3,500 שעות מול 2,400 שעות בשנה שלפניה, 16 כיתות גן משתמשות בשירותי הטלטקס וכן החזרו מחשבים לגנים. ב־63 בתי ספר מותקנים מחשבים ונהנים מהם בתי־ספר נוספים. סך הכל נהנים מהשירות למעלה מ־20 אלף תלמידים בעיר. המחשבים מופעלים גם בשעות אחה"צ.

תן טרמפ לחייל

תיק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לגובה יציאה לגג עד 3.60 מ' ברחוב שלום עליכם מס' 41 גוש 6906 חלקה 97.
תיק בנין 0093־041
בקשה ממי 87/1247
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

תיק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6%, לתוספת מקורה בחזית ע"פ הק הבנוי ברחוב ולהגבהת המרתף כהקלה בתכנית „ע" ברחוב קהלת בודפסט מס' 15 גוש 6636 חלקה 66.
תיק בנין 2/826־015
בקשה ממי 880029
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן החוק)
בנ/87/250
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בעלו שיכון ורווחה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבס גוש 199 חלקה 44 ברחוב אברי חיים בירושלים והינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 5.6% מעל 119% המותרים.
את התנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 21, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.
אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי ח. פינקלשטיין — לאשר בריעבד קירוי מרפסת כניסה, ברחוב ציפור מס' 13 חלקה 33 בגוש 11584 קריית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בבליטת המרפסת למרווח הקדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ, מהנדס העיר

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: רפאל ודני מאור — לאשר תוספת בניה לדירה בבית־מגורים בן 4 דירות, ברחוב יחזקאל מס' 8 חלקה 196 בגוש 11200 רמות־רמז.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטה למרווח צדדי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ, מהנדס העיר

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: י. הרש בע"מ — לאשר הקמת בנין אחורי עבור 6 יח"ד בן 3 קומות, ברחוב משה שרת מס' 16 חלקה 8 בגוש 11185 קריית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. קומה נוספת מעל למותר עקב ניצול קומת־עמודים.
2. בליטה של 30 ס"מ מקוי בנין צדדיים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה עלפי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
גוש 6161 חלקה/ות 171 רחוב גולומב 66 גבעתיים.
תיק בניה מספר 1578#
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה באחוזי בניה 5%+6% מעלית והקלה של 10% במרווח הצדדי (2.70 מ' במקום 3.00 מ') ועוד מקלט על קרקעי בהקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
יצחק ירון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — גבעתיים
תאריך: 5.1988.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
בת־ים
הודעה לפי סעיף (1)149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשה לשימוש חורג על חלקות מס' 65־64 בגוש 7129 הנמצאות ברח' ניסנבאום 39.
לפי תכנית מפורטת נמצאות החלקות באזור שיקום תעשיה. מבקשים להתיר שימוש חורג מאולם תעשיה להצגה למכירת עזבות בקומת קרקע.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לועדה המקומית, תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
אהוד קבמן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — בת־ים

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 רחוב סומסום, זכרונות מן המושב. 09.45 תיאטרון אגדות עם: „הזמר הנודד". אגדת עם המתארת את ביקורו של הנסיך הפרסי בעילום שם באחד מכפרי ממלכתו. 10.05 סרט קולנוע: „קפטן ינואר". 11.15 אקרובטים מסין. 12.00 המוכתרים פרק 9. ולינגהאם, הממונה על ניל מטעם משרד החוץ, ואבי גרושתו של ניל נתפס בעת שהשתתף בוועידת נאט"ו בבלגיה. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 מגע עצים והורים. 14.35 רכבת ההפתעות. 15.00 קשר משפחתי. דוידה אברמסון מנחה משחק תפקידים על הנושא: מריבות במשפחה. מסתבר שהילדים הנלחמים ביניהם כל הזמן מחקים את ההורים. האווירה בבית „משדרת" שאין להשיג דברים אלא בדרך מלחמה ומריבות. משתתפים: בתיה ברק, אלברט כהן, והילדים נעמה ורבין וטל ירדני. 15.40 שעת כושר. 15.55 אבירי האל — סידרת דרמה בריטית חדשה. 16.20 כללי המשחק סידרה חדשה העוסקת בעקרונות הדמוקרטיה ובדילמות הקשורות בחיים בחברה דמוקרטית. 17.00 ערב חדש, מנחה: רפי רשף. 17.30 „דרבוכים". 17.50 „תוסטים ראש". 18.25 „פסוקו של מקום" מבט. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „פורויד" הפרק השני: „המוהטמט". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 דרמה ישראלית לטלוויזיה „ביער, ביער". 22.25 „זה הזמן" מנחה: רם עברון. 23.25 „רמינגטון סטיל". 00.15 פסוקו של יום, חדשות הלילה ומוסף הספורט „חצי פינה".

ערוץ 2

18.30 „מוכנים היכון בוטו". 19.00 „חופשים אמריקה". 20.00 סרט תיעודי „זכרונות של אבן". 20.30 „אמנות ישראלית" ראשונים ותמימים, 1860־1906. 21.00 „פסטיבל בלוז אמריקאי". 21.45 להיטים חדשים בראשי באריי מנילו, פרינס ובבי ג'ימסון.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה — 1. טלמן: „גאות ושפל בהמבורג" - סוויטה (התז. הקמרית של פראג/ א. בירדליין). 2. הוממייסטר: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל ותזמורת (מ. לרייה/ התז. הקמרית של מינכן, ח. שטדלמאייר). 3. שומן: קרייזלריאנה אופ. 16 (ו. הורוביץ) 4. שופן־לנצ'בריו: „הורש בכפר" — מוסיקה לבלט (תז. בית־האופרה קובנט גארדן/ג'. לאנצ'ברי). 09.00 קונצרט בוקר. 1. ולנקהו: סימפוניה קונצרטית בלה מינור לשמונה/הקמרטה מבוזן. 2. בטהובן: קונצ'רטו מס. 1 בדו מג'ור לפסנתר ותזמורת אופ. 5 (הלופו/ התז. הפיל. הישראלית/ז. מהטה). 3. ווהן־וויליאמס: סימפוניה מס. 5 ברה מג'ור/התז. הפילהרמונית החדשה בנצוח סר א. בולט. 4. סמטנה: רביעיית כלי־קשת מס. 2 ברה מינור (רביעיית טאליך). 5. ברהמס: קונצ'רטו כפול בלה מינור לכנור צ'לו ותזמורת אופ. 102 (י. פרלמן/מ. רוסטרופוביץ') תז. הקונצרטחבאו מאמסטרדם/ב. הייטינק. 6. סוק: „פראג", פואמה אופ. 26 סימפונית (התז. הסמפ. של פראג/י. ואלק). 11.57 פינת השיר — משירי לייב הלפרין. 12.00 מן הסרטיה. 13.05 בהאזנה נינוחה — גונו: סמפוניה קטנה לכלי־נשיפה; שוברט: ולסים אצילים; ברהמס: שלישייה בלה מינור לקלרנית, צ'לו ופסנתר; דלה: ארבעה שירים והוריים רביסי: „חיבת הצעצועים". בלט לילדים. 15.00 הסברה מוסיקלית — רביעיות הירדן של מוצרט 1. רביעייה בסול מג'ור. 16.00 „מאלמי הקונצרטים בעולם". 1. התזמורת הפילהרמונית הגרמנית הצעירה, מנצח: קרג סמית, סולן: גיורא פיידמן. מנדלסון: סמפוניית נעורים מס' 10 בסי מינור; אנדרה הידה: דיוורטימנטו לכלי־קשת — תרועת משק. 2. גיורא פיידמן והכליזמרים שלו. 18.00 בין חברים — מיצירות מגניני הוולסט. 20.05 פסטיבל ישראל ירושלים — שלישיית בוזאר תכנית ל' היידן: שלישייה במי מג'ור; ברהמס: שלישייה בדו מג'ור, אופ. 87; בטהובן: שלישייה מס. 7 לפסנתר, כנור וצ'לו („ארכידוכס") אופ. 97. 22.30 ג'ז (מתוך הקלטות הפסטיבל). 23.00 מחוזרי יצירות — קונצ'רטי גרוסו של קורלי וג'מיניאני.

רשת א'

07.30 רדיו־קל. 08.05 חוגה עם בני הגרל. 09.05 טלרדיו שירות מידע. 10.05 פניני בוקר עם גרשון רוזי. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות, תוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת: „פילוסופיה של המרע"ה, „סימפוזיון" (חלק שלישי). 16.05 גיל הביניים. 17.10 צבעי הקשת: „שירי עמים". 18.06 מינחת ערב. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב. עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם עמיקם רוטמן. 12.05 אלף־אלף כביח, עם חיים קינן. 13.05 כחצי היום חדשות ופזמונים. 14.06 לראות או לא לראות יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק הוי והזמר. 15.05 תוצרת הארץ שירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 18.06 שעה חופשית מגזין שבועי לעניני חנוך. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 עולם הזמירות. 22.05 קפה ראשו תרונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן. 00.15 ג'אז ועוד — עם לאה ליאור.

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת האמנות הנוצרית בימי הביניים הנושאים ומקורותיהם מרצה: פרופ' נורית כנען־קידר. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רת, יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בתש"ח. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לתג עם ארז טל. 16.05 פסטיבול ישראל 58. 16.15 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באוטן מילולי סינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 ספרא וסייפא ירחון לענייני ספרות צבאית. 18.45 משוב עולמי לענייני חוץ. 00.05 ציפורי לילה עם יותם ראובני. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 שירים מכאן שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב ירדנה ארזי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת האמנות הנוצרית בימי הביניים הנושאים ומקורותיהם מרצה: פרופ' נורית כנען־קידר. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה. 23.55 שיחת חצות עם הסופר והמשורר ישראל אלידד.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן עם לאה עזו. 20.05 שעתיים של להיטים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם דני קרשל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך שיר ובדכה. 15.05 חדיש חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 היה היו עם קובי ברקאי. 20.05 סמני דרך. 21.05 קצת אחרת עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
4.30, 7.15, 9.30
אסתר: בלש צמוד 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה: גברת מס הכנסה 7.15, 9.30
גת: שאלה של שפיות 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא 7.00, 9.30
דקל: משדרים חדשות 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: רב מכר 7.45
סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: פסיכיאטר ליום אחד 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: עדות במכון 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
טיילת 3: חנה פנש 6.15, 9.30
מאר: בשם העם 5, 7.30, 9.30
פאריס: לוידי איב 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון 6.40, 9.45
חן 4: מעקב צמוד 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: זר שומר עלי 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: זרוק אותו מהרכבת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: כלא מתאכדים 5, 7.15, 9.30
תכלת: כוחו של מקרד 6.30, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של חברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל לך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המכבר הנסתר 2, 5, 7.30, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 9.00, 7.00

רמת־גן
ארמון: החשוד 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד 5, 7.20, 9.40
גן 2: ז'אן דה פלורט 9, 6
גן 3: וול סטריט 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: נשואה לשניים 9.30
אורנע: שאלה של שפיות 9.15
רון: משדרים חדשות 9.00
בית אגרון:
הקסם מארץ עוץ 10.00
חבורת הזבל 11.45
הקסם מארץ עוץ 13.30
הנסיך הקטן 15.30
חבורת הזבל 17.00
צ'ינת טאון 18.30
נערות עובדות 20.45
שכלול 22.15
סמדר: שם המשחק 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: וול סטריט
מיטשל: מוכת ירח
סמדר: עסקי משפחה
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: זרוק אותו מהרכבת
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים

חיפה
אורה: תשוקות מאמריקה
חן: פעמיים אשתי 4.30, 7.00
עצמון 1: זרוק אותו 4.30, 7.00
עצמון 2: מוכת ירח 4.30, 7.00
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחר 4.30, 7.00
רון: נשואה לשניים 4.30, 6.00
רב־אור:
רב־אור 1: זר שומר עלי 6.45
רב־אור 2: הקיסר האחרון 6.00
רב־אור 3: שאלה של שפיות 6.50
אורלי: חופשה בכפר 7.00
קרן אור המרודש:
בשם העם 4.30, 7.00
פאר: וול סטריט 6.00, 7.30

נתניה
שרון: מאנון 3, 5, 7

חולון
סביון: עדות במכון 5, 7.15
מגדלי: וול סטריט 7.00
ארמון: יופיו של החטא 5, 7.30

בת־ים
עצמאות: ברדוק 5, 7.15

הרצליה
היכל: סנור

פתח־תקוה
היכל 1: מוכת ירח 7.00
היכל 2: ברדוק 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 6.15

עפולה
מופתרון: אי אפשר לקנות אהבה

ראשון־לציון
רון 1: הקיסר האחרון 4.00, 6.00
רון 2: מוכת ירח 7.15

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 23.5
סאלה שבתי: 20.30
הדיבוק: 20.30
גן ריקי — בבימרתף: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ב' 23.5 בשעה 21.00
אנסמבל מזרח־מערב
מוסיקה קלה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אהרון — הופיין 52
עין יהב — עין יהב 2
ירושלים
הר הזיתים — הר הזיתים (מוצ"ח)
נתניה
קופ"ח — ברודצקי 31
פתח־תקוה
הירקון — ספטמבר 24
רמת־גן
רמה — ז'בוטינסקי 65
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69
קופ"ח — אמסטרדם 7
חיפה
יכנה — אבן סינא 7
רעננה—כ"ס
מ. רייקסמר—שעת הזמים 45, כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - עיניים, פנימית
בקור חולים - ילדים, מסובב לרך - נשים
הדסה ע"כ - כירורגיה, אורטופדיה, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00—20.00. בימי ו': 08.00—15.00.
טלפונים: 03־433300, 03־433500.
יד ביד - ארון קשבת במלטון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי - 04־922222
קו פתוח לזוגות במצוקה בימי ב' ד' - טל. 222732.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד „הקמת" לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 13.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 525566. פתוחה מדי יום ביומו. כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות מענה טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה ג'. טל: 285822, 294869־03.
מרכז סיוע לקורבנות אונס לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־385316
ער"ן כפר־סבא — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, חולון, רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — 065־93334, טבעון — 101, טלפון 04־981401, נהריה — 04־923333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל בגוש דן, טל' 03־530848

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* רכבת תופעל בימי א' בשבוע ... בלבד.

דרגת אל"מ (במיל') ללב אופשיצר

הטייס לב אופשיצר, בעל העיטורים הרבים ממלחמ"ע ה־2, שעלה מבריה"מ קיבל תעודת הוקרה משר הבטחון יצחק רבין, וכתב מינוי לדרגה צה"לית מקבילה לזו הסובייטית (אל"מ) בטקס השתתפו מימין הרמטכ"ל אופשידר מפקד חיל האוויר, וכן אורח אישי, נתן שצ'רנסקי, ידידו של לב

(תצלום: חגית גורן/דו"צ)

כנס דור ההמשך ב„עבודה" משך אליו מתמודדים רבים

דורית גמן

יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס והמזכ"ל עוזי ברעם פרסו אמש את עוגת יום ההולדת החמישית של דור ההמשך של מפלגת העבודה, וטרם אף ליקק את הקרם שדבק באצבעו. המסיבה בכפר המכביה, 4 ימים לפני הבחירות הפנימיות לסגל אשר מתוכו תבחר הרשימה לכנסת, הביאה אורחים נכבדים ביניהם כל שרי הממשלה מטעם „העבודה", חיבים ומועמדים רבים אחרים, אשר ביקשו לנצל את האירוע החגיגי כדי ללחוץ עוד כמה עשרות ידיים, ולהחליף מלים עם חברי המרכז כדי שאלה יתמכו בהם בבחירות ביום ה'.

שר־הבטחון יצחק רבין אשר פתח את שורת הנואמים והמברכים הרגיש ככל הנראה כמו שושבין, שכן מיכה גולדמן, מועמד דור ההמשך ידוע כאיש המחנה שלו. רבין שיבח את דור ההמשך, אשר לדבריו יותר מכל חוג אחר במפלגה יש בו נציגים נבחרים כראשי ערים, מועצות מקומיות, מועצות פועלים ונציגי איגודים מקצועיים.

מסיבת תזכורות

בין המכובדים שברכו את האורחים שבאו לכינוס היו גם

השורה הראשונה בכנס דור ההמשך אמש (צילום: פרטוש)

השרים גד יעקובי, יעקב צור, שושנה ארבלי אלמוזלינו, חיים ברלב וכמובן שמעון פרס אשר התייחס לתפקידו של דור ההמשך לא רק במפלגה אלא גם בעשייה בתוך המדינה, בהמשך תהליך השלום, כדי שלא יקרוס עם הדמגוגיה והקצנה.

עוזי ברעם הדגיש כי על כל חבר במרכז לבחור ברשימה הטובה ביותר לכנסת כאילו בחירתו היא אשר תקבע את הרשימה הסופית.

מצטלמים עם פרס

מיכה גולדמן מכפר תבור הציג לחבריו מה יעשה אם יבחר לכנסת, וסלה טאריף הדרוזי הביע תקווה כי אם מפלגת העבודה תקים את הממשלה הבאה היא תביא לביטול כפיות הטובה כלפי הדרוזים. לפני מסכת הנאומים והברכות הסתובבו המועמדים השונים בגינת כפר המכביה. רבים מ„הרצים" החדשים ניצלו הזדמנות להצטלם ליד ראשי המפלגה. אך אפשר היה גם לראות ותיקים כמו אבא אבן חיים ברלב ושושנה ארבלי, משה גור, ח"כ שמייזר, אורה נמיר ואחרים מקדישים תשומת לב לכל חבר מרכז שפגשו בתקווה שלא ישכח להצביע בעדם ביום חמישי.

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז
מפ"ם

כנס צעירי מפ"ם — לוועידה הי"12 של קופ"ח יוקדם ויתקיים ביום ג' 24.5.88 בשעה 10.00, באולם הישיבות הקטן במרכז קופ"ח קומה 7, רח' ארלוזורוב 101 ת"א.
על סדר היום:
* מפ"ם למאבק על רפואה ציבורית ושוויונית.
* ארגון ומבנה קופ"ח — לחיזוק מעורבות החברים ושמירה על האופי הציבורי של מוסדות קופ"ח.

סיעת מפ"ם בקופ"ח

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומית
נס־ציונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית/מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' נס/99/ס".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית. גוש 3842 חלקי חלקה 33
גוש 3849 חלקי חלקות 7,5,4
גוש 3850 חלק חלקה 222
גוש 3852 חלקי חלקות 61, 64.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת שטח לבנייני ציבור, התוית דרך, ביטול יעוד והכרזת קרקע חקלאית.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3487 תשמ"ע עמ' 2734 ובעיתון בוקר המופיע בתאריך 19.8.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 26.8.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 19.9.87.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, כולל עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית והמשרדים וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.
רב שיש, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס ציונה

המשכים

מחלוקת על ועדת החקירה

(סוף מעמוד ראשון)

נועצו בה בניסוח הצעת האוצר וטוענת, כי אי־אפשר להגביל מראש את ועדת החקירה מבחינה תקציבית, שכן היא תהיה מנועה מלהציע דרכים יעילות לשיפור שירותי הבריאות. הצעתה היא להקים ועדת חקירה, שבדיקתה תיעשה תוך שמירה על אופיה הציבורי והשוויוני של מערכת הבריאות והבטחת המשאבים הדרושים לתפעולה וחלקה של הממשלה במימונם. כן דורשת שרת־הבריאות למנות לאלתר ועדת שרים אד־הוק, שתדון ללא שהיות בנושאים הדחופים שעל הפרק ותסיים את עבודתה בתוך 10 ימים.

הצעת שרת הבריאות נוסחה יחד עם השרים גד יעקבי, משה שחל ויצחק נבון, שייצג את שמעון פרס. פרס עצמו נפגש ביום ו', מייד עם שובו ארצה, עם שרת הבריאות והשניים סיכמו לכנס את שרי מפלגת העבודה לישיבה דחופה בנושא במוצאי־החג (אמש).

ההסתדרות הרפואית בישראל פרסמה אמש קריאה לנשיא המדינה להתערב בניסיון שעושים גורמים פוליטיים להתערב בכל הקשור להקמת ועדת החקירה, כדי שלא תיהפך ליער, שדרכו ינסו גורמים אינטרסנטיים לקדם את עניינם. ההסתדרות הרפואית תיאבק בכל ניסיון כזה, ורואה כל ניסיון מצד כלשהו להגביל מראש את סמכויותיה של הוועדה בבחינת הפיכתה של הוועדה לכלי־ריק לפני הקמתה, נאמר בהודעה.

מ"מ יו"ר ההסתדרות הרפואית, ד"ר יהושע וייסברוט, אמר, כי יש לאפשר לוועדה לחקור את המשבר ללא הגבלת סמכויות ותנאים מראש, לא על־ידי האוצר ולא על־ידי שרת הבריאות.

קיסר דוחה הצעת רה"מ

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר דוחה את הצעת רה"מ והשר ניסים, לפיה תגבש ועדת החקירה פתרונות במסגרת התקציב הקיים. קיסר טען, שהתנייה זו „אינה ישימה ועלולה להנציח את המצב הקיים במערכת הבריאות, שהרי הכל מודעים לכך, שהבעייה המרכזית של הרפואה הציבורית היא היעדר אמצעים כספיים." הוא ציין, שהיקף השתתפותה של הממשלה בתקציב קופ"ח ירד לכדי 1% בלבד, לעומת 30% לפני 10 שנים.

אוהל־מחאה וחמצן

מטה הפעולה שהקימה ההסתדרות למען הצלת מערכת הבריאות החליט להקים מחר אוהל־מחאה מול משרד האוצר, נוכח הפגיעה המתמשכת בשירותי הבריאות. האוהל יופעל בידי צעירי ההסתדרות, חניכי תנועת הנוער העובד, פעילות נעמ"ת וצעירי המושבים.

אוהל דומה — „אוהל חמצן" — תפעיל היום תנועת ר"צ מול משרד ראש הממשלה, בתביעה להזרים חמצן למערכת הבריאות.

מפ"ם: ציבורית ושוויונית

מפ"ם הודיעה, כי תתמוך בקריאת הנשיא להקמת ועדת חקירה, בתנאי שבכתב־הסמכויות שלה ייאמר מפורשות, כי תפקידה להבטיח את ערכי הרפואה הציבורית והשוויונית לכל. מפ"ם תובעת לבצע מידית את מסקנות ועדת פרופ' טריינין, שמונתה על־ידי שרת הבריאות להבראת המצב בבתי־החולים, וקוראת לשר האוצר להפסיק לאלתר את טרפוד ההסכמים עם הרופאים, האחיות, עובדי המנהל והמשק וההסתדרות.

אף שופט לא יסכים

לקראת הדיון בממשלה, שלח ח"כ גדי יציב (מפ"ם) מברקים לשרי האוצר והבריאות והביע דעתו, כי אף שופט המכבד עצמו לא יסכים להתכבד ולהקים ועדת חקירה ולא כל שכן לעמוד בראשה, אם אין מתירים לוועדה להתייחס לגובה התקציב העומד לרשות המערכת. איסור הדיון בגובה תקציב הבריאות כמוהו כאיסור המוטל על רופא לזהות ולאבחן את המחלה, כתב.

מיותר וחסר תועלת

שר הכלכלה גד יעקבי אמר, כי יתמוך בהצעת הנשיא, אולם אינו רואה בה תחליף להכרח לקבל החלטות מיידיות להצלת מערכת הבריאות.

„מיותר וחסר תועלת" — כך הגדיר שר הקליטה יעקב צור את הרעיון להקים ועדת חקירה. לדבריו, ישתמש שר האוצר בוועדה כזו כדי לברוח מאחריותו לבעיות המיידיות של מערכת הרפואה בארץ, והיא תיהפך חלק ממסע מתמשך של הליכוד להרוס ולקעקע את הרפואה הציבורית השוויונית בישראל.

התחייה: בלי הגבלות

תנועת התחיה מברכת על ההצעה להקים ועדת חקירה, אבל מדגישה כי קווי ההנחייה לעבודות הוועדה חייבים להיות ללא הגבלות, לא מצד שר האוצר ולא מצד שרת הבריאות.

בקבוקי תבערה

(סוף מעמוד ראשון)

בקבוקים בבירזית

שני מקרים נוספים של השלכת בקבוקי תבערה היו גם בבירזית ובהם נפצעו 2 ישראלים, האחד נפצע קלות בירו, אבל השני יעקב אסקין נפצע קשה והוא מאושפז במחלקה לטיפול נמרץ בהדסה. יעקב אסקין בקש לחזור לירושלים מצמח דרך בקעת הירדן.

הכלב נשרף למוות

תושבים ערבים מיריחו חילצו אותו מתוך המכונית הבוערת והזעיקו את האמבולנס. כלבו נשרף בתוך המכונית.

נהרגה תושבת טול־כרם

במקומות שונים בעיקר בשומרון, היו בסוף השבוע הפגנות וצה"ל ירה כדי לפזר את המפגינים. מן הירי נהרגה תושבת מחנה הפליטים טול־כרם, כוותר מרעי, בת 23. היא נפגעה בחזה והוחשה לביה"ח בשכם ושם מתה מפצעיה. בהפגנות בשכם נפצעו 4, ואולי יותר. על הפגנות נמסר גם במחנות פליטים שונים, כמו ג'לזון.

נער נפצע בעזה

צה"ל חוקר את נסיבות פציעתו של נער בן 15 ממחנה הפליטים ג'באליה ברצועת עזה, שהובא ביום ו' לבית החולים „שיפא" בעזה. נציג דובר צה"ל באזור מסר, שנסיבות הפציעה תמוהות בשל העובדה, שחיילי צה"ל באזור לא ביצעו כל ירי באש חיה. במשך סוף השבוע וביום א' שרר שקט יחסי באזור, שהופרע מדי פעם בהפרות סדר קלות בלבד.

18 נפגעי מכות

הפגנות קלות היו ביום ו' אחרי היציאה מהתפילות במסגדים במחנות הפליטים ג'באליה ושאטי, ש־5 רובעים בו היו נתונים בעוצר באותו יום. בשאטי החלו תושבים לפרק 2 חסימות בטון למחנה, שהוקמו ביום ה' בלילה על־ידי כוחות הבטחון. בתוך כך הובא לבית החולים „שיפא" בעזה הנער חאלד סייד עוואד, בן 15 משאטי, שנפצע מפגיעת קליע בקוטר 5.56 מ"מ בידו השמאלית. הנער גרס, שנורה בידי חיילי צה"ל. בצה"ל חוקרים את נסיבות הפציעה, בשל העובדה כאמור שלא היה ירי של צה"ל באותו אזור, וכן משום שכשמתבצע ירי, הוא נעשה בידי קצינים מרובי „טו טו" ולא מכלי נשק בקוטר גדול, כמו הקליע שפצע את הנער. מקורות ערביים מסרו על עוד 18 נפגעי מכות ושאיפת גז משאטי ומג'באליה, שהובאו לטיפול בבית החולים „שיפא".

התפטר ראש עיריית רמאללה

ראש עיריית רמאללה חליל מוסא התפטר לפני ימים אחדים, לאחר כחודש של התלבטויות.

דובר של הממשל הצבאי ביהודה ושומרון הכחיש כי ראש עיריית רמאללה, חליל מוסא, התפטר מתפקידו, כפי שנמסר קודם לכן מפי מקור פלשתיני.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 20.5.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7084	1.7298	1.7180
דולר אמריקני	1	1.53	1.60	1.5652	1.5848	1.5743
מרק גרמני	1	0.91	0.95	0.9213	0.9328	0.9261
לירה שטרלינג	1	2.87	3.00	2.9184	2.9548	2.9261
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2720	0.2754	0.2737
יין יפאני	100	1.23	1.29	1.2547	1.2703	1.2610
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8216	0.8319	0.8269
פרנק שווייצרי	1	1.08	1.14	1.1040	1.1178	1.1113
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2650	0.2683	0.2662
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2530	0.2562	0.2544
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2414	0.2444	0.2927
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3886	0.3934	0.3908
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2598	1.2755	1.2667
דולר אוסטרלי	1	1.18	1.27	1.2224	1.2376	1.2298
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.84	0.7057	0.7145	0.7088
פרנק בלגי	10	0.43	0.45	0.4417	0.4472	0.4437
שילינג אוסטרי	10	1.29	1.35	1.3100	1.3263	1.3177
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.29	1.2418	1.2572	1.2477

שוברים את קופ"ח

סוף מעמוד 7

הממשלה בתקציב קופ"ח, החלה ירידה בתפקוד המוסד.

מוסדי של קופ"ח בית־חולים או מרפאה, היו לפני שנים קודש קודשים. הנקיון, הסדרים, המזון, היחס למטופל והטיפול הרפואי עצמו היו לעילא ולעילא. הזדמנתי לא מזמן לבית־חולים של קופ"ח לכמה ימים. הגישה היא של בית תמחוי לעניים. אינני מתייחס לטיפול הרפואי, אינני בקי בזה בשביל לפסוק. הפיג'מה הקרועה, הבלואה, המזון, כלי האוכל, הכסאות, המזרנים, הטלוויזיה בשחור־לבן המקולקלת — בית תמחוי לעניים.

היה מי שחשב כי במשכורות ירודות לפרסונל ותנאי אישפוז של בית תמחוי אפשר יהיה לאזן את התקציב המקוצץ. אין טעות גדולה מזו. עדיין לא מאוחר להחזיר את המצב לקדמותו, לשם כך צריך לצאת למאבק.

מזכיר ההסתדרות הוא אדם נוח לבריות. הוא יושב עם שר־האוצר ומחליף איתו חיוכים. אולי גם מרבים דברי תורה, שניהם מבינים באותיות הקטנות. הנעשה במוסדות קופ"ח ובמערכת הבריאות בכללה צריך היה מזמן למחוק את החיוך מפניו של מזכיר ההסתדרות. במקום דברי תורה עליו לתבוע משר־האוצר להחזיר את הגזילה, את התמיכה הממשית בתקציב קופ"ח; ולתת לקופה לבצע את ההסכם עם הרופאים. אם התביעה לא תיענה, צריך מזכיר ההסתדרות להרגיש לשר־האוצר את כוחה וגבורתה של ההסתדרות. לשם כך צעדו מאות אלפי המפגינים ב־1 במאי.

ועוד הערה, הפעם למזכיר מפלגת העבודה. אם הוא חושב, שתוצאות הבחירות לכנסת בעוד חצי שנה תוכרענה לפי ועידה בינלאומית בלבד, יש לו טעות חמורה. מצבה של קופ"ח והנעשה בה יקבע לא מעט בהכרעה זו, ולגמרי לא ברור לטובת מי.

טלקס

● קבוצה נוספת של דרוזים מהגולן תצא לסוריה

קבוצה של כ־30 דרוזים מחכמרים ברמת־הגולן אמורה לצאת עד סוף החודש לביקור קרובים בסוריה.

זאת הקבוצה השניה שיוצאת השנה לביקור קרובים אצל משפחות דרוזיות בסוריה לאחר הפסקה של כמעט 20 שנה בביקורים אלה. עד כה נרשמו כ־600 איש אשר הגישו בקשות רשמיות לביקור קרובים בדמשק ומתוכם נבחרו כ־30 איש.

הקבוצה אמורה היתה לצאת לפני שבועיים אך הביקור נדחה מטעמים טכניים. לפני כחודשיים שבה קבוצה ראשונה של 20 איש מדמשק וחבריה דיווחו על מצבם הקשה מבחינה כלכלית של קרוביהם שם.

עד כה דחו שלטונות סוריה את פניותיה של ישראל לאפשר ביקו־רים דומים של דרוזים מסוריה אצל קרוביהם בגולן.

יהודה צור

● סל"ח זכתה ב־20% מהקולות בבר־אילן

תומכי מחנה השלום באוניבר־סיטת בר־אילן זכו בתמיכתם של כ־500 סטודנטים, שהם 20 אחוז מהמצביעים, בבחירות למועצת אגודת הסטודנטים שנערכו בשבוע שעבר.

בבחירות השתתפו כ־2,500 מצ־ביעים, שהם כרבע מכלל הסטודנ־טים באוניברסיטה.

תא סל"ח – סטודנטים למען השלום – השתתף זה לראשונה בבחירות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן, הנשלטת באופן מסורתי בידי אנשי הליכוד והמפד"ל. שיטת הבחירות, שאינה יחסית, לא איפשרה לסל"ח לממש את חישנה ולזכות ביצוג כלשהו במועצת אגודת הסטודנטים. המו־עצה נשלטת לאחר הבחירות על־ידי מספר שווה של אנשי הליכוד והמפד"ל.

150 הסטודנטים הערבים הלומ־דים באוניברסיטה לא השתתפו בבחירות, מכיוון שהן נערכו בחג עיד אל פיטר המוסלמי. הצעת פשרה, לאפשר להם להצביע במועד אחר במעטפות כפולות, נדחתה על־ידי אגודת הסטודנטים.

(שע"ח)

15 שנות מאסר לנאשם בהריגת החייל חנוך דנמן

עתי"ם

תושב הכפר פנדקומיה שליד ג'נין, ג'מיל ג'יראר (25), נידון ביום ו' בבית המשפט המחוזי בחיפה ל־15 שנות מאסר, לאחר שהורשע בהריגת חייל צה"ל חנוך דנמן.

גופתו של חנוך דנמן התגלתה בחודש דצמבר אשתקד בשדה כותנה סמוך לקיבוץ מסריק.

נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, אברהם פרידמן, והשופטים נתן קליינברגר ומלכיאל סלוצקי הרשיעו את הנאשם בהריגה ובחטיפת החייל לשם רצח, תוך קשירת קשר עם תושב הכפר תמרה לביצוע הפשע. הנאשם חזר־בו ברגע האחרון מהסכמתו לבצע את חלקו במזימת הרצח, שבוצע לצורך שוד נשקו של החייל. מסיבה זו לא מצא בית־המשפט מקום להרשיעו באשמת רצח במזיד ובכוונה תחילה, שיוחסה לו והתביעה הכללית בכתב־האישום.

בגזר־הדין ציינו השופטים, כי המזימה השפלה שהנאשם הצטרף אליה, גם אם לא יזם אותה, מעוררת סלידה, כשהנאשם וחברו רקמו מזימת פשע להמית חייל צה"ל על מנת ליטול ממנו את נשקו לצורך ביצוע מעשים פליליים.

בית־המשפט ציין עוד, כי יש להחמיר בדין נוכח התופעה המסתמנת של עלייה במספר המקרים בהם נפגעו במזיד חיילים הנזקקים להסעות בטרמפים כדי להגיע למחוז חפצם.

נציגת התביעה, עו"ד דינה רויטקרנץ, ציינה בטיעוניה לעונש, כי הנאשם נסוג ברגע האחרון מלבצע את חלקו במזימה הנפשעת, להניף גרזן ולרוצץ את גלגלתו של החייל. "הנאשם לא הוציא להורג את המנוח, אך הביאו לעץ התלייה", אמרה התובעת וביקשה להחמיר בדין בהטעימה, כי החייל המנוח, שהגיע מהולנד לישראל, החליט לקשור את גורלו בגורל העם, והתגייר והתגייס לצה"ל.

סניגורו של הנאשם, עו"ד קאסם אמאל, ביקש מבית־המשפט לראות את הפרשה בפרופורציה הנכונה ולהבדיל בין "המוח המתכנן" והמניע בפרשה זו, תושב כפר תמרה, לוטפי חיג'אוי, לבין הנאשם, שנגרר אחריו בהיותו חלש־אופי.

בית המשפט ציין עוד בגזר־הדין, כי לוטפי חיג'אוי ביצע את זממו והמית את החייל במהלומת גרזן בראשו. לאחר מכן הותיר את גופתו בליל ה־20 בספטמבר 1987 בשדות הכותנה של קיבוץ כפר מסריק.

בני זוג מרמת־גן הותקפו בסכינים ע"י ערבים בשרון

ניצה רימון

בני זוג מרמת־גן הותקפו בשבת בבוקר על־ידי ערבים שהתנפלו עליהם בסכינים ליד מושב תנובות שבשרון.

ניצן גנני וחברתו ביקשו להגיע אל מנחת המטוסים הקלים שליד מושב תנובות אולם תעו בדרכם והגיעו לחממת עגבניות בה עבדו פועלים ערביים. ניצן יצא מהמכונית ושאל את הערבים כיצד להגיע למנחת המטוסים.

"אחד הערבים ביקש ממני להיכנס לתוך החממה כדי להסביר לי. לפתע הבחנתי בערבי אחר שצועד לעברי עם סכין גדולה ובערבי נוסף מאחורי המכונית שגם הוא נשא סכין. נכנסתי מיד למכונית ואז החל הערבי להתקרב בצעדים מהירים ולשלוף את הסכין. סגרתי את החלון והוא ניסה להכניס את הסכין בכוח לעברי במכונית. יצאתי משם כל עוד רוחי בי ובכביש בית־ליד עצרתי ניידת משטרה וסיפרתי להם את שקרה" — סיפר ניצן גנני.

ניצן חזר עם אנשי המשטרה וזיהה את הערבי שנעצר במקום. אתמול בבוקר עצרה המשטרה חשוד נוסף במעשה. אחד מהם תושב הכפר טונס בשומרון, והשני תושב הכפר קלנסואה במשולש. השניים יובאו הבוקר לבית־משפט.

נחמקין: יש להחזיר לערבים אדמות שהופקעו ולא נוצלו

קאסם זייד

"אדמות שהופקעו לצרכי ציבור ולא נוצלו יש להחזירן לבעליהן הערביים" — אמר בסוף השבוע שר־החקלאות, אריה נחמקין, במהלך ביקורו בכפרים עין מאהל ומשהד שליד נצרת.

השר נחמקין אמר עוד, כי "במקום לנטוע חורשות על אדמות אלה, אני מעדיף לנטוע עצי זית שנותנים פרי ותורמים לכלכלת המדינה".

נציגי התושבים סיפרו לשר, כי למרות ההפקעה שבוצעה בשנת 1976 ממשיכים הבעלים לעבד את אדמותיהם ללא הפרעה. אולם השנה 12 שנה לאחר ההפקעה, החליט מינהל מקרקעי ישראל לתבוע באמצעות בית־המשפט מהתושבים לסלק את ידיהם מעל האדמות.

ראש מועצת עין מאהל, מוסטפא חביב אללה, קבל בפני השר על כוונת משרד־הפנים לספח 340 דונם מאדמות הכפר לתחום שיפוטה של נצרת עילית ולהשאיר בכך את הכפר ללא קרקע רזרבית לצרכי פיתוח.

השר הבטיח לסייע בידי המועצה לעשות את הכל כדי למנוע סיפוח אדמות לנצרת עילית.

השר, שעמד מקרוב על הצורך החיוני של התושבים לפתרון מצוקת הדיור לזוגות הצעירים, הודיע על כוונתו להקים ועדה מעובדי משרדו שתברר את הסוגייה המשפטית בנושא האדמות שהמינהל תובע לסנתן.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
נס־ציונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מספר נס/81/1".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3845 חלקות 134, 137, 138, 142, מגרש 503. בין הרחובות: השריון, האירוסים, הטייסים.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי זכויות בניה הוראות בניה למתנ"ס, ספריה ואולם מופעים.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3342 ה' תשמ"ו עמ' 2203 ובעתון בקר שער מתאריך 19.5.86 ובעתון ערב מעריב מתאריך 18.5.86 ובעתון בקר נוסף על המשמר מתאריך 19.5.86.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה—1965
מרחב תכנון מקומי
עירון—ואדי ערה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965 כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה מספר 1/8/87 בגוש 20,398 חלקה 47 מגרש 3/47 על שם עיאללה מוחמד אסמאעיל אגבאריה מכפר זלפה שבאישורה יש הקלה מהוראות תכנית מיתאר מספר א/519/ג.

מהות ההקלה: תוספת קומה ללא חריגה באחוזי בניה. ניתן לעיין בבקשה הנ"ל בימי ובשעות קבלת קהל. כל המעונין רשאי לעיין ולהגיש התנגדות לבקשה הנ"ל לועדה האמורה תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

סמיר דרויש, יו"ר הועדה המקומית—עירון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
מטה אשר ומעלה הגליל
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 4947 — חלוקת מגרשים מחדש — געתון יחיעם" שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3291 מיום כ' בשבט התשמ"ו (12.1.86) עמוד 1185 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גושים בשלמות 18202, 18339, 18343, 18424, 18478, 18952, 18953, חלקי גושים: 18155, 18233, 18234, 18237, 18246, 18247, 18337, 18341, 18358, 18359, 18362, 18363, 18365, 18366, 18423 — 18420, 18479, 18960 — 18935, 19010.

עיקרי מטרות התכנית: א. בטול ואחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והמתוכנן בעתיד; ב. קביעת יעודים ואזורים; ג. בטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות ד. בטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור.

התוכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה אשר שבמועצה אזורית מטה אשר ומעלה הגליל שבמושב מעונה, וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון
תאריך: יט באייר התשמ"ח — 6.5.1988

לחברנו דוד איטח והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד בהלקח בנכם
אבי ז"ל
"ועד 1" מועצת
ועדי העובדים ליד מס"ם

למשפחה ולקיבוץ כפר מסריק
משתתפים באבלכם במות
מורדי
קיבוץ עין המפרץ

ליואל חכים
אתך באבלך הכבד במות אמך
אילנה
המשפחה
והחברים מקיבוץ שובל

בפלילים

פורץ נורה ונפצע ברגליו במהלך מרדף

אשר שילוני

צעיר נורה על־ידי שוטר במהלך מרדף לאחר שניסה לפרוץ עם חברו לדירה בבת־ים. הצעיר, שנפצע בשתי רגליו, אושפז בבית החולים "וולפסון".

המקרה אירע בשבת בשעה 3 אחר הצהריים כאשר השניים ניסו לפרוץ דירת מגורים בבניין ברחוב קרן קיימת בבת־ים. אחד מהם, שהמתין לחברו בפתח הבניין, הבחין בניידת סיור שהגיעה למקום והחל לברוח. אחד השוטרים דלק בעקבותיו. במהלך המרדף הורה השוטר לחשוד לעצור ומשלא נענה ירה מספר יריות אזהרה באוויר. כשגם זה לא הועיל כיוון השוטר לרגליו של החשוד ופגע בו. חברו נלכד בתוך הדירה שבקומה הראשונה.

4 דונמים של כרם הושחתו במושב שקף

עזרא אבירן

ארבעה דונמים של כרם הושחתו אור לאתמול במושב שקף שבחבל לכיש השייך לתנועת ישובי בית"ר.

הכרם שהושחת שייך לחבר המושב גיורא דהאן והנזק נאמד בכ־20 אלף דולר. הודעה נמסרה למשטרת קרית־גת וגשש מצא עקבות המוליכות לכפר הערבי הסמוך בית־אוע, השוכן במורדות הרי חברון מעבר לקו הירוק.

נמסר, כי זו הפעם השלישית שנגרמו נזקים במושב שקף. לפני חודשים נעקרו 69 עצי זית ואחר כך הושחתו שלושה דונמים של ירקות ובמקום נתגלה דגל אש"ף.

נציג המושב אמר, כי עד כה לא נעצר כל חשוד והחקירה לתפיסת הפיצויים על רקע של פעולות איבה מתעכבת.

שוחרר ממעצר לאחר שהציג סימני מכות

עתי"ם

נער בן 16 ממזרח ירושלים שוחרר בסוף השבוע ממעצר, לאחר שהראה לשופט בית־משפט השלום בעיר, עוזי סיוון, שהוכה במהלך מעצרו.

הנער היה עצור יומיים בחשד שנפגע וחילל מצבות בבית־הקברות היהודי על הר הזיתים. הוא הכחיש בחקירתו על־ידי מחלק המיעוטים של המשטרה את כל ההאשמות נגדו ובעקבות ההכחשה נשלח ל־24 שעות מעצר, כאשר השופט הודיע למשטרה, כי ישחרר אותו אם לא יודה בעבירות שיוחסו לו.

בסוף השבוע הגיעו חוקרי מחלק המיעוטים לשופט עם הודאה מפורשת של הנער, שהודה בכל ההאשמות.

החשוד סיפר לפרקליטתו, עו"ד לאה צמל, כי השוטרים היכו אותו בכל חלקי גופו כדי לסחוט ממנו את ההודאה, למרות שאינו אשם. לשופט סיפר, כי השוטרים השעינו אותו על שולחן כשידיו ועיניו קשורות; הם היכו בו באלה ובסרגל וסטרו על פניו. החוקרים הכחישו בפני השופט שביצעו את ההתעללות.

הנער התפשט והראה לשופט את עכוזו, שעליו סימני מכות ברורים.

השופט סיוון ששיחרר אותו קבע, כי אם אין המשטרה מסוגלת להבטיח את שלומו של עצור, כאשר ברור שהפגיעות נעשו בעת המעצר, ואין מנוס מלשחררו בערבות של 10 אלפים ש"ח. השופט קבע שהנער יעבור בדיקה רפואית וסירב לעכב את שחרורו עד שהמשטרה תערער בפני בית־המשפט המחוזי על ההחלטה.

למשפחה ולקיבוץ שער העמקים
אתכם באבל במות
אסתיקה ראובני
קיבוץ עמיר

עם חברנו נחום מגדל וכל בני המשפחה
משתתפים בצערכם במות
האב
מחלקת הבניה
של הקיבוץ הארצי

במלאת עשרים שנה לנפילתו של יקירנו
דן פלד ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
בבית העלמין בקיבוץ שריד ביום שלישי,
ח' סיון תשמ"ח, 24.5.88, בשעה 15.30
המשפחה
וחברים בקיבוץ שריד

לאחר 4 חודשים פגרה מאונס — חודשו הלימודים במזרח י־ם

שיעור ההשתתפות הגיע ל־80 מכלל התלמידים ● כדי להדביק את הפיגור יוסיפו יום לימודים בשבוע ושעה נוספת בכל יום וחופשת הקיץ תקוצר ● מכללת "אל־אזהאר" בעזה תיפתח היום כדי לקיים בחינות גמר לסטודנטים

בצלאל עמיקם, עתי"ם

הלימודים בבתי־הספר הערביים במזרח ירושלים חודשו אתמול לאחר ארבעה חודשים של פגרה מאונס.

עיריית ירושלים, בעצה אחת עם משרד־החינוך, החליטה להחזיר את התלמידים לבתי־הספר ולקיים לימודים סדירים. החלטה זו נבקטה במקביל להחלטה זהה של המינהל האזרחי ביהודה ושומרון לחדש את הלימודים בגדה המערבית.

שיעור השתתפות התלמידים ב־31 מוסדות החינוך העירוניים במזרח־ירושלים שנפתחו אתמול הגיע ל־80 אחוז מכלל 16 אלף תלמידים. ציבור המורים והמנהלים, המונה כ־800 איש, הגיע כמעט במלואו לעבודה.

כדי להדביק את הפיגור הוחלט להוסיף יום לימודים נוסף בכל שבוע (יום שישי) ושעה נוספת בכל יום. כמו־כן תקוצר חופשת הקיץ.

עם חידוש הלימודים בבתי־הספר העירוניים יחודשו הלימודים גם בבתי־הספר הפרטיים במזרח העיר, בהם לומדים כ־25 אלף תלמידים.

בחינות גמר ב"אל־אזהאר"

אוניברסיטת "אל אזהאר", היא המכללה האיסלאמית בעזה, תיפתח היום לראשונה מאז תחילת ההתפרעויות בשטחים. ד"ר מחמד סיאם, יו"ר ועד הנאמנים של האוניברסיטה, מסר, שזו תיפתח רק כדי לקיים בחינות גמר לסטודנטים.

חוזרים לספסל הלימודים בבית־הספר רשדייה במזרח־ירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

בג"ץ עשוי לקבוע תקדים בנוגע לפנסיות לבכירים במגזר הציבורי

אם יקבל היום העתירה שהגיש צוקר נגד להט על תשלום פנסיה מוגדלת ב־140 אחוז למזכיר העיר הפורש

שלמה סלוצקי

בג"ץ ידון היום בעתירתו של אריה צוקר, חבר מועצת עיריית תל־אביב מטעם מפ"ם וראש האופוזיציה במועצה, נגד עיריית ת"א וראש העיר, שלמה להט, על תשלום פנסיה מוגדלת למזכיר העיר הפורש.

בצו ביניים שהוצא לפני כחצי שנה הורה בג"ץ שלא לשלם למזכיר העיר הפורש, שמואל לוי, פנסיה מוגדלת, בכ־140 אחוז.

צוקר אמר אתמול ל"על המשמר", כי שמואל לוי עבד בעירייה 19 שנה ומספר חודשים ואמור היה לקבל פנסיה בשיעור 39 אחוז ממשכורתו, שמסתכמת ב־1,080 ש"ח בחודש. לעומת זאת הוסדר בסיכום בין ראש העיר להט והמנכ"ל הורש לתת ללוי עם פרישתו פנסיה מוגדלת בשיעור 70 אחוז וכן להעלותו לדרגת מנכ"ל, מה שיאפשר ללוי פנסיה של 2,480 ש"ח לכל חייו.

אם בג"ץ יפסוק נגד הסכם הפנסיה המיוחד במקרה זה, ייפתח אשנב לערעורים על הסכמים דומים רבים שנעשו בעבר וכמו־כן יימנעו מלחתום על הסכמים כאלה בעתיד.

100 אלף נופשים הציפו את הכינרת בשבועות

שלמה גלזר, יהודה צור

כמאה אלף איש, מספר שיא ללא תקדים, פקד את חופי הכינרת בחג השבועות ונופשים רבים נוספים נאלצו לחזור על עקבותיהם מבלי שהצליחו למצוא פיסת חוף פנויה.

גורמי התיירות בעיר מסרו, כי בתי־המלון, כולל מלונות היוקרה בהם מגיע מחירו של חדר ל־260 ש"ח ללילה, היו מלאים עד אפס מקום.

ראש המועצה האזורית עמק הירדן, זאב שור, מסר, כי אתמול בבוקר הפעילה המועצה את המכוניות לאיסוף אשפה ובמשך היום נאספו כ־300 טון אשפה והמאמצים לניקוי החופים יימשכו במשך כל השבוע.

בתחנות מגן־דוד־אדום, שנפתחו מסביב לכינרת, טופלו כ־300 איש, בעיקר מקרי התייבשות קלים.

במשך החג התקיימו שני מופעי רוק באמפיתיאטרון של צמח ובחוף חלונית־גל בהם הצטופפו כ־15 אלף בני נוער בכל מופע שהגיעו מכל רחבי־הארץ.

בכבישי האיזור נוצרו פקקי תנועה ענקיים שנמשכו לאורך קילומטרים רבים. מהמשטרה דווח על מספר תאונות בהם נפצעו אנשים אחדים.

רבבות מטיילים בגליל

רבבות מטיילים מלאו בסוף השבוע ובחג את כל החניונים ואתרי הנופש בגליל וכבר בשבת בצהריים נמסר שכל מקומות הנופש מלאים עד אפס מקום. בקיבוצים רבים בגליל נערכו חגיגות הבאת הביכורים בהשתתפות אורחים רבים אשר ניצלו את מזג האוויר הנוח ששרר באיזור.

השנה החלה מסורת חדשה של פסטיבלים בגוש שגב. בשבת ובחג השבועות התקיימו באיזור יודפת פסטיבל שירה, הצגות, תיאטרוני בובות ואירועים אחרים, בעיקר לילדים. אלפים רבים, בעיקר מאיזור מרכז הארץ, נטלו חלק באירועים אלה. מארגני הפסטיבל מקווים שהוא יצטרף למסורת של אירועים באיזור הגליל, כמו פסטיבל הווקאליזה בעכו ופסטיבל המוסיקה באיזור שגב בפסח ואירועי המוסיקה הקלאסית בכפר בלום בקיץ.

חמישה אנשים נהרגו ו־41 נפצעו ב־38 תאונות בסוף השבוע ובחג

אלי והימוביץ', אשר שילוני, ניצה רימון, עתי"ם

חמישה אנשים נהרגו ו־41 נפצעו, 26 מהם קשה, ב־38 תאונות דרכים שהיו ברחבי הארץ מיום ו' ועד מוצאי חג השבועות.

בחמש תאונות שהיו בסוף השבוע בנגב נהרגו שלושה בני־אדם ושמונה נפצעו.

ביום שישי בערב התהפך רכב פרטי שהיה בדרכו מדימונה לעירד. אדם אחד נהרג, שניים נפצעו פצעים קשים ושניים נפצעו קל. הכביש נסגר למשך חצי שעה ומסוק הילך את הנפגעים.

בתאונה אחרת ביום שישי נפצעו קשה שני צעירים שנסעו ברכבם הפרטי. מכוניתם התהפכה בק"מ ה־79 בכביש הערבה.

בתאונה שאירעה בשבת סמוך לבאר־שבע נהרג נהג ישראל הורוביץ בן 67. הוא חנה את רכבו בצד הדרך ויצא ממנו ואז פגע בו רכב חולף. הרכב גם התנגש במכונית אחרת שבאה ממול והנהגת נפצעה קל.

בתאונה שהיתה בשבת בבאר־שבע נפצעה קשה ילדה בת 6. היא חצתה את הכביש ורכב פרטי נהוג בידי צעירה בת 20 פגע בה.

תאונה נוספת היתה בסמוך לצומת סדום. נהגים גילו רכב מסוג חיפושית בתוך תהום למרגלות אחד מפיתולי הכביש. סמוך לרכב נמצאה גופתו של יוסף גיבון, בן 35 מגבעתיים. כפי הנראה מדובר בתאונה, אולם המשטרה חוקרת גם אפשרויות אחרות.

רוכב קטנוע נהרג בבת־ים

רוכב קטנוע, יעקב זילברמן בן 45 מבת־ים, נהרג ונוסעת שנסעה עימו, כרכה זר בת 38 מתל־אביב, נפצעה קשה בתאונת דרכים שאירעה ביום ו' בשעה 6.30 בבוקר כאשר רוכב הקטנוע, שנסע ברחוב בלפור בבת־ים, סטה לפתע ימינה והתנגש בעמוד ביטון. הוא הובא לבית החולים "וולפסון" שם נקבע מותו. הנוסעת הועברה מ"וולפסון" לבית החולים תל־השומר ומצבה הוגדר קשה.

רוכב אופניים נהרג

רוכב אופניים, עמדל פתח חסן סוקי בן 67, נהרג, אתמול, בכביש טייבה. מונית מרצדס שנסעה צפונה פגעה ברוכב האופניים שסטה שמאלה מסיבות שטרם הוברו. נהג המונית, תושב קלקיליה, נעצר לחקירה.

נזקי השרב נאמדים בעשרות מיליוני דולר

שלמה גלזר

נזקים כבדים נגרמו ללולים, מטעים, בריכות־דגים וגידולי שדה בשל השרב הכבד והשריפות בשבוע שעבר. ההערכה ראשונית אומרת את הנזקים בעשרות מיליוני דולר.

ממועצת הלול נמסר על תמותה של כ־100 אלף עופות, בהם כ־5000 הורים, 20 אלף מטילות ביצי־מאכל, 15 אלף מטילות ביצי־רביה וכ־50 אלף פטימים.

במועצת הפירות והירקות דווח על פגיעה קשה במטעי האבוקדו בגליל העליון ועמק בית־שאן. החום הכבד פגע בצימוח הצעיר ובחנטים וגרם להם נזק שיפגע קשות ביבול. העונה ציפו מגדלי האבוקדו לשנת יבול־שיא והחום הכבד גרם להם נזקים כספיים עצומים.

גם במטעי המנגו בדרום רמת־הגולן ועמק בית־שאן ומטעי האפרסמון באיזור השפלה נפגעו קשה החנטים בשל החום הכבד וצפויה פגיעה קשה ביבול.

בבריכות הדגים בעמק בית־שאן אובחנה פגיעה קשה וכמויות גדולות של דגים מתו כתוצאה מהתקלות החוזרות ונישנות בהפסקות החשמל ששיבשו כליל את פעולת המאווררים.

בשטחי העגבניות לתעשייה בעמק יזרעאל נפגעה הפריחה והחנטה, ואף שקשה מאוד בשלב זה להעריך את גודל הנזק, יש חשש לפגיעה ביבול בשיעור של עד 30 אחוז.

לנזקי השרב מתווספים נזקיהן של מאות השריפות בהן עלו באש מטעי בננות, תמרים ואבוקדו.

דובר משרד־החקלאות, נפתלי יניב, אמר, כי טרם רוכזו הנתונים על היקף הנזקים. חלקם הם נזקים לטווח ארוך ויעברו חודשים עד שיסוכמו. עוד אמר, כי החום הכבד יגרום ככל הנראה להבשלה מוקדמת של פירות וירקות ויש חשש להיווצרות עודפים בשווקים בתקופה הקרובה.

"טומאה" בכרטיסי ההגרלה של הוועד למען החייל

בצלאל עמיקם

החרדים מתנכלים השנה לכרטיסי ההגרלה של האגודה למען החייל. אנשי העדה החרדית שורפים את הכרטיסים הללו ונזהרים אפילו שלא להשליכם לפח.

זעמה של העדה החרדית על "הבקשות לעזור לצבא הטמא, אשר הוא מלא זוהמה וטומאה" יצא מאחר שבפרוספקט המצורף לכרטיסים יש תמונה של בריכת שחייה בקריית נופש של צה"ל. לא רק שהרחצה היא בבריכה מעורבת, רחמנא ליצלן, אלא שנוסף חטא על פשע; צדודית של חיילת משתזפת.

המקומון הירושלמי "כל העיר", המביא סיפור זה, אומר, כי כרטיסי ההגרלה הגיעו בדואר לבתי חרדים בירושלים ומיד החל בשכונות הדתיות במסע השמצות והאזהרות נגד הכרטיסים הטמאים הללו.

הפגנות של מסורבי עלייה בבריה"מ ערב הפסגה

כתב "על המשמר"

מסורבי העלייה בבריה"מ מגבירים השבוע את פעילותם ערב פגישת הפסגה שתיפתח במוסקווה ביום ראשון הבא. על כך מסרו הפעילים בשיחות טלפון למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

היום יפתח מסורב העלייה סרגיי מקרטצ'יאן בהפגנה מול משרדי עיריית מוסקווה. מקרטצ'יאן, הממתין למעלה משנתיים להיתר עלייה לישראל, מסר, כי יקיים את ההפגנה עם אשתו ובתם בת השנתיים מדי־יום, עד שיקבלו אישורי יציאה. במקביל יקימו הורי אשתו משמרת־מחאה מול משרדי הנציגות הסובייטית בשגרירות פינלנד בתל־אביב.

מחר יקיימו 20 מסורבים הפגנה מול משרדי אוביר במוסקווה. מסורבים אלה משתייכים לקבוצת "קרובים מסכנים", שאינם יכולים לעלות לישראל בשל סירוב קרוביהם הנותרים בבריה"מ לחתום על הסכמה בכתב ליציאת פעילים לישראל.

ביום חמישי תתקיים ההפגנה הראשית של מסורבי העלייה בבריה"מ לפני פגישת הפסגה. עשרות מסורבים מערים שונות שיגיעו להפגנה, שתתקיים מול בניין הסובייט העליון של בריה"מ.

בעיר וילנה מקיימות 4 משפחות יהודיות הפגנה מדי־יום במקום בו שכן הגטו היהודי בתביעה להתיר להן לעלות לישראל.

עם תחילת פגישת הפסגה יפתחו 11 נשים, חברות קבוצת "נשים נגד סירוב" ובני משפחותיהן, בשביתת רעב שתימשך חמישה ימים.

אנו משתתפים בצערם של חברנו
חנן שחורי והמשפחה
במות האם
רוסיה שחורי ז"ל
הלוויה תתקיים היום, יום שני, 23.5.88
בשעה 16.00 בקיבוץ אפק
קיבוץ געש

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הגליל העליון
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 4918" — חלוקת מגרשים חדשים — קיבוץ חולתה והסביבה שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3278 מיום כ"ב כסלו התשמ"ו (5.12.85) עמ' 914.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות: 13034, 13764.
חלקי גושים: 13033, 13035, 13759, 13760, 13762, 13765, 13773, 13822, 13987, 13988, 13744 (לא מוסדר) 13775 (לא מוסדר).

עיקרי מטרות התכנית:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיתוח בעתיד.
ב. קביעת יעודים ואזורים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ד. ביטול מקרקעי ייעוד והפרתם למקרקעי ציבור.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל העליון שבמועצה האזורית גליל עליון, קרית שמונה והגליל המזרחי שברח' יוחנן בן זכאי, טבריה.

וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון
תאריך: ט' באייר התשמ"ח — 6.5.1988